

Олена СТЕФУРАК
Світлана НАМЕСТЮК

**DICTIONNAIRE
FRANÇAIS-UKRAINIEN
DES TERMES
DE L'AERONAUTIQUE /**

**ФРАНЦУЗЬКО-
УКРАЇНСЬКИЙ СЛОВНИК
АЕРОНАВТИЧНИХ
ТЕРМІНІВ**

The KLM logo, featuring a crown above the letters 'KLM', is visible on the tail fin of the aircraft wing shown in the background image.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича

*Олена СТЕФУРАК
Світлана НАМЕСТЮК*

**DICTIONNAIRE FRANÇAIS-UKRAINIEN
DES TERMES DE L'AERONAUTIQUE /
ФРАНЦУЗЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ СЛОВНИК
АЕРОНАВТИЧНИХ ТЕРМІНІВ**

Навчальний посібник

Чернівці

Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича
2025

УДК 811.133.1+811.161.2]’373.46:629.7](038)

С 846

*Друкується за ухвалою Вченої ради
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
(протокол № 13 від 29 вересня 2025 р.)*

Рецензенти:

Савчук Р. І. – доктор філологічних наук, професор, професор кафедри теорії та практики перекладу романських мов імені Миколи Зерова Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Коккіна Л.Р. – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри французької філології Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Стефурак О. В., Наместюк С.В.

С 846 Dictionnaire français-ukrainien des termes de l'aeronautique / Французько-український словник аеронавтичних термінів : навч посібник. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2025. 208 с.

ISBN 978-966-8703-27-1

Перший французько-український словник аеронавтичних термінів є результатом міждисциплінарної праці, спрямованої на забезпечення мовної підтримки для фахівців авіаційної галузі, перекладачів, викладачів і студентів. У словнику представлено понад 6000 термінів, що охоплюють ключові підрозділи авіаційної справи: аеродинаміку, навігацію, авіаційні системи, безпеку польотів, обслуговування літальних апаратів тощо. Упорядкування здійснено з урахуванням сучасних стандартів термінологічної роботи, а також специфіки вживання у професійному та навчальному середовищі. Видання сприятиме розвитку україномовного наукового дискурсу в галузі авіації та полегшить доступ до фахової інформації для франкофонної авіаційної спільноти в Україні.

УДК 811.133.1+811.161.2]’373.46:629.7](038)

ISBN 978-966-8703-27-1

© Стефурак О.В., 2025

© Наместюк С.В., 2025

© Чернівецький національний
університет імені Юрія Федьковича, 2025

AVANT-PROPOS

Le « Dictionnaire français-ukrainien des termes de l'aéronautique » réunit plus de 6 000 termes, sigles et expressions couramment utilisés dans le domaine de l'aéronautique. Cet ouvrage se distingue par son ambition de combler un vide linguistique et terminologique entre le français et l'ukrainien dans un secteur hautement spécialisé, où la précision du vocabulaire technique revêt une importance capitale.

Le projet de conception de ce dictionnaire, qui représente la première et unique publication de référence de ce type pour le couple de langues français-ukrainien, est né d'une coopération académique et professionnelle exemplaire. Il résulte de la collaboration entre le département de philologie romane et de traduction de l'Université nationale de Chernivtsi Yuriï Fedkovych, l'association franco-ukrainienne de formation, culture et solidarité "Échanges Lorraine Ukraine (ELU)", représentée par sa présidente Violeta Moskalu, ainsi que le Directeur du bureau d'AIRBUS à Kyiv (AIRBUS UKRAINE LLC), Jean-Paul Marczak. Cette synergie entre le milieu universitaire, le secteur industriel et les associations culturelles a permis d'allier rigueur scientifique, pertinence technique et ouverture internationale.

Fruit d'un travail collectif approfondi, le dictionnaire a été élaboré par les étudiants du département de philologie romane et de traduction, sous la direction scientifique de Madame Olena Stefurak, enseignante et spécialiste en traduction technique. Leur implication témoigne non seulement d'une volonté d'excellence académique, mais aussi d'un engagement concret dans le rapprochement linguistique et professionnel entre la France et l'Ukraine.

Conçu comme un outil de travail pratique et polyvalent, ce dictionnaire s'adresse à un large public de professionnels civils et militaires : techniciens, ingénieurs, pilotes, chercheurs, enseignants, étudiants et traducteurs spécialisés dans le domaine aéronautique. Il vise à faciliter la compréhension mutuelle, la traduction précise des documents techniques et la diffusion du savoir dans un secteur stratégique pour la coopération européenne et internationale.

ПЕРЕДМОВА

«Французько-український словник аеронавтичних термінів» є унікальним виданням, що об'єднує понад 6 000 термінів, абревіатур і фахових виразів, уживаних у сучасній галузі аеронавтики. Це перший і наразі єдиний довідковий ресурс, покликаний забезпечити точність і уніфікацію спеціалізованої термінології у французько-українському мовному просторі.

Проект створення словника виник у результаті плідної міжнародної співпраці, що поєднала зусилля кафедри романської філології та перекладу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, Франко-української асоціації навчання, культури та солідарності «Обміни Лотарингія – Україна» (Échanges Lorraine Ukraine, ELU), яку очолює Віолета Москалу, а також Жана-Поля Марчака, директора київського офісу компанії AIRBUS (ТОВ «ЕЙРБУС УКРАЇНА»). Така співпраця між академічними, культурними й промисловими структурами стала прикладом успішного поєднання наукового підходу, практичних потреб авіаційної галузі та міжкультурного діалогу.

Словник є результатом колективної праці студентів кафедри романської філології та перекладу під керівництвом і редакційним супроводом Олени Стефурак та Світлани Наместюк. Робота над цим виданням стала для студентів не лише важливим фаховим досвідом, а й внеском у розвиток української наукової термінології, підготовку перекладачів нового покоління та зміцнення міжкультурних зв'язків між Україною та Францією.

Словник задумано як практичний інструмент для широкого кола цивільних і військових фахівців, які працюють у сфері авіації та аерокосмічних технологій: техніків, інженерів, пілотів, науковців, викладачів, студентів і перекладачів. Його структура спрямована на забезпечення швидкого доступу до точних відповідників термінів, що сприяє професійному спілкуванню, перекладацькій діяльності, науковим дослідженням і навчальному процесу.

LISTE DES ABRÉVIATIONS

adj.	adjectif
adj.v.	adjectif verbal
angl.	anglicisme
f.	féminin
loc. adj.	locution adjectivale
loc. n.	locution nominale
loc. v.	locution verbale
m.	masculin
mil.	militaire
n.	nom commun
pl.	pluriel
s.	sigle
v.	verbe

А

Abandon (*n. m.*) залишення літака у польоті

Abattée (*n. f.*) парашутування літака, звалювання на ніс

Abattre un avion (*loc. v.*) збити літак

Abri antiaérien (*loc. adj.*) протиповітряне укриття

Absorbeur (*n. m.*) поглинач

- **absorbeur acoustique** звукопоглинач
- **absorbeur de chocs** буфер, амортизатор

Absorption (*n. f.*) абсорбція, поглинання

- **absorption acoustique** звукопоглинання
- **absorption atmosphérique** атмосферна абсорбція

Accélérateur (*n. m.*) прискорювач

- **accélérateur de décollage** стартовий/бустерний двигун
- **accélérateur récupérable** багаторазовий прискорювач
- **accélérateur-fusée largable** відкидний ракетний прискорювач

Accélération (*n. f.*) розбіг, прискорення, перевантаження людини в польоті

- **accélération arrêt** розгін-гальмування (при перерваному зльоті)
- **accélération des vibrations** віброприскорення

Accéléromètre (*n. f.*) акселерометр, показчик перевантаження

- **accéléromètre de vitesses angulaires** кутовий акселерометр
- **accéléromètre intégrant** інтегруючий акселерометр
- **accéléromètre statique** статичний акселерометр

Accélérographe (*n. m.*) акселерограф

Accessibilité (*n. f.*) доступність, досяжність

Accessoires (*n. m.pl.*) агрегати двигуна

- **accessoires réacteurs** агрегати реактивного двигуна
- **accessoires de démarrage** агрегати системи запуску
- **accessoires de régulation** агрегати системи регулювання

Accident (*n. m.*) катастрофа, аварія, поломка

- **accident à l'atterrissage** аварія при посадці
- **accident aérien** авіаційна катастрофа
- **accident au décollage** поломка при зльоті
- **accident en vol** поломка у польоті

Accouplement (*n. m.*) муфта

Accoupler (*v.*) стикувати

Accoutumance (*n. f.*) ознайомлення льотчика з кабіною, навички пілотування, льотні навички

Accrochage (*n. m.*) підвіска, кріплення, зачеплення, таран літака супротивника, виявлення / захоплення мети

- **accrochage des brins d'arrêt** зачеплення за троси аерофінішера

Accroche-flamme (*n. m.*) стабілізатор полум'я

Accrocher (*v.*) захоплювати ціль головою самонаведення ракети, таранити літак супротивника

Accumulateur (*n. m.*) акумулятор

- **accumulateur acide** кислотний акумулятор
- **accumulateur alcalin** лужний акумулятор
- **accumulateur anodique** анодний акумулятор
- **accumulateur au plomb** свинцевий акумулятор
- **accumulateur chargé** заряджений акумулятор
- **accumulateur de bord** бортовий акумулятор
- **accumulateur déchargé** розряджений акумулятор,
- **accumulateur épuisé** розряджений акумулятор
- **accumulateur hydraulique** гідравлічний акумулятор
- **accumulateur hydraulique à piston** поршневий гідравлічний акумулятор
- **accumulateur hydropneumatique** повітряно-гідравлічний

Acrobatie (*n. f.*) фігура вищого пілотажу

Acquisition (*n. f.*) захват, виявлення

Actionneur (*n. m.*) керувальний привід, бустер, силовий привід

Adaptation de l'aile au fuselage (*loc. n. f.*) з'єднання крила з фюзеляжем, стик крила у фюзеляжі

Admission (*n. f.*) всмоктування повітря компресором, надходження повітря в компресор, підведення газів до турбіни, подача палива,

Aérien (-ne) (*adj.*) авіаційний, повітряний

Aérobaise (*n. f.*) авіамаяк

Aérobaise (*n. f.*) авіабаза

Aéro-club (*n. m.*) аероклуб

Aérodrome (*n. m.*) аеродром

Aérodynamique (*adj.*) обтічний, аеродинамічний,

Aérodynamique (*n. f.*) аеродинаміка

Aerodyne (*n. m.*) літальний апарат важчий за повітря

Aérofrein (*n. m.*) аеродинамічні гальма, аеродинамічний щиток

Aérogare (*n. f.*) аеровокзал, термінал аеропорту

Aérogire (*n. m.*) гвинтокрилий літальний апарат

Aéroglesseur (*n. m.*) апарат на повітряній подушці

Aérogramme (*n. f.*) аерограма

Aérographie (*n. f.*) аерографія

Aérographique (*adj.*) аерографічний

Aérohydromécanique (*n. f.*) аерогідромеханіка

Aérolotie (*n. f.*) аеролоція

Aéromodèle (*n. m.*) авіамодель

Aéromodélisme (*n. m.*) авіамоделізм

Aéronaute (*n. m.*) пілот аеростата, аеронавт, повітроплавець

Aéronautique (*adj.*) авіаційний, повітряний

Aéronautique (*n. f.*) авіація, повітряний флот

- **aéronautique civile** цивільна авіація

- **aéronautique marchande** комерційна авіація

- **aéronautique navale** військово—морська авіація

Aéronavale (*n. f.*) морська авіація, військово-морська авіація

Aéronef (*n. m.*) повітряне судно, літальний апарат

- **aéronef à décollage court et atterrissage vertical** літальний апарат короткого зльоту і вертикальної посадки

- **aéronef à sustentation motorisée** літальний апарат з системою збільшеної підйомної сили

- **aéronef amphibie** літак-амфібія

- **aéronef certifié pour l'exploitation monopilote** літальний апарат, сертифікований для однопілотної експлуатації

- **aéronef convertible** конвертоплан

- **aéronef de combat** військовий/бойовий літальний апарат

- **aéronef de passagers** пасажирський літальний апарат

- **aéronef de recherche et de sauvetage** пошуково-рятувальний літальний апарат

- **aéronef de travail agricole** сільськогосподарський літальний апарат

- **aéronef non habité** безпілотний літальний апарат

- **aéronef plus léger que l'air, aérostat** легший за повітря літальний апарат

- **aéronef plus lourd que l'air, aerodyne** важчий за повітря літальний апарат

- **aéronef polyvalent** багатофункціональний/багатоцільовий літальний апарат

- **aéronef ultraléger** надлегкий літальний апарат

Aéroplane (*n. m.*) аероплан, літак, повітряне судно

Aéroport (*n. m.*) аеропорт

Aéroportage (*n. m.*) повітряні перевезення

Aéropostale (*n. f.*) авіапошта

Aérospatial (-le) (*adj.*) аерокосмічний

Aérostат (*n. m.*) аеростат, повітряна куля

Aérotechnique (*adj.*) авіатехнічний

Aéroterrestre (*adj.*) наземно-повітряний

Aérotransport (*n. m.*) повітряні перевезення

Affectation (*n. f.*) базування повітряного судна

Affichage des données (*loc. n. m.*) індикація, відображення

Afficheur (*n. m.*) індикатор, сигналізатор

Affrètement (*n. m.*) фрахтування (угода про наймання судна для виконання рейсу чи ряду рейсів або на обумовлений період часу)

Affréteur (*n. m.*) фрахтівник (одна зі сторін договору фрахтування, яка бере на себе зобов'язання здійснити перевезення вантажів морським чи авіаційним транспортом за відповідну, зазначену угодою винагороду у порт призначення на умовах надання для цього всього судна, його частини або окремих приміщень).

Agent (e) de bord (*loc. n. m.*) бортпровідник, бортпровідниця

Agent de la circulation aérienne (*loc. n. m.*) авіадиспетчер

Aile (*n. f.*) крило (тримальна поверхня, яка завдяки зустрічному потоку повітря, створює аеродинамічну підймальну силу)

- **aile adaptive** адаптивне крило

- **aile à profil variable** адаптивне кероване крило

- **aile basse** низькорозміщене крило (низькоплан)

- **aile haute** високорозміщене крило (високоплан)

- **aile médiane** середнєзміщене крило (середьоплан)

- **aile droite** пряме крило (форма крила)

- **aile en flèche** стрілоподібне крило (форма крила)

- **aile en flèche inversée** крило зворотної стрілоподібності

- **aile à géométrie variable** крило змінної стрілоподібності

- **aile oblique** обертове крило

- **aile en delta** трикутне/дельтоподібне крило

- **ailé en croissant** серпоподібне крило
- **ailé en M** М-подібне крило
- **ailé en W** W-подібне крило
- **ailé cantilever** консольне крило, консоль
- **ailé elliptique** еліптичне крило
- **ailé trapézoïdale** трапецієподібне крило

Aileron (*n. m.*) елерон, стабілізатор, кермо крену

- **aileron à commande** елерон з електрогідравлічним приводом
- **aileron à compensation étanche** елерон з внутрішньою аеродинамічною компенсацією
- **aileron à déflecteur** елерон з тримером, що відгинається, елерон з некерованим тримером
- **aileron à grande vitesse** елерон для великих швидкостей
- **aileron abaissé** відхилений вниз елерон
- **aileron avec compensation interne** елерон з внутрішньою компенсацією
- **aileron bâbord** лівий елерон
- **aileron basse vitesse (BV)** елерон для малих швидкостей польоту
- **aileron compensé** елерон з аеродинамічною компенсацією
- **aileron continu** нерозрізний елерон
- **aileron de courbure** закрилок
- **aileron débordant** елерон з роговою аеродинамічною компенсацією
- **aileron différentiel** диференціальний елерон
- **aileron en fuite** відхилений піднятий елерон
- **aileron épaissi** елерон з потовщеною задньою кромкою
- **aileron équilibré** елерон з ваговим балансуванням/з ваговою компенсацією
- **aileron extérieur** зовнішня секція елерона
- **aileron flottant** плаваючий елерон
- **aileron grande vitesse (GV)** елерон для великих швидкостей польоту
- **aileron relevé** відхилений піднятий елерон
- **aileron tombé** зависаючий елерон
- **aileron tribord** праве кермо крену, правий елерон

Ailette d'extrémité d'aile (penne) (*loc. n. f.*) вінглет, крильце

Ailette de bout d'aile (*loc. n. f.*) вінглет, невелике крило

Ailier (*n. m.*) пілот, який сидить поруч і трохи позаду основного пілота

Air (*n. m.*) повітря

Airbus (*n. m.*) аеробус

Airco (*n. m.*) кондиціонер

Aire (*n. f.*) площадка

- **aire à signaux** сигнальна площадка
- **aire de décollage (H)** вертолітна площадка
- **aire de délivrance des bagages** зона видачі багажу
- **aire de dispersion** розосередження літаків
- **aire de manœuvre au sol** площадка для наземного маневрування
- **aire de manœuvre** зона маневрування
- **aire de mouvement** зона руху
- **aire de stationnement** паркувальна зона
- **aire d'hélicoptère** зупинка для гелікоптерів

Airport control tower (*loc. n. m.*) диспетчерська вежа аеропорту

Ajustement exact (*loc. n. m.*) точна посадка

Alaquer (*n. m.*) посадкова модель

Alarme incendie sonore (*loc. n. f.*) звуковий сигнал пожежі

Albédo de l'atmosphère (*loc. n. m.*) альbedo атмосфери

Albédomètre (*n. m.*) альбедометр

Alclad (*n. m.*) альклед

Alésage (*n. m.*) зенкування

Alignement des pales (*loc. n. m.*) контроль руху, регулювання, осьова сумісність деталей (лопатей)

Alimentation par un courant de bord inadquat (*loc. n. f.*) недостатнє/невідповідне бортове електроживлення

Alkylat lourd (*loc. n. m.*) важкий алкілат

Aller aux pâquerettes (*loc. n. v.*) приземлятись

Alliance de compagnies aériennes (*loc. n. m.*) авіаційний альянс партнерське об'єднання авіаліній, що дозволяє досягнути більш високого рівня міжнародного співробітництва у комерційних авіаперевезеннях

Allotement (*n. m.*) розподіл

Allumage (*n. m.*) запалення, запуск двигуна

- **allumage à basse fréquence** низькочастотне запалювання

- **allumage à basse tension** низьковольтне запалювання, система запалювання низької напруги
- **allumage à froid** займання холодної горючої суміші
- **allumage à haute énergie** система запалення з високою запальною енергією
- **allumage à haute fréquence** височастотне запалювання
- **allumage à haute tension** система запалювання високої напруги
- **allumage auxiliaire** допоміжне/додаткове запалювання
- **allumage commandé** запалювання від зовнішнього джерела
- **allumage d'un voyant** загорання сигнальної лампи, загорання світлового сигналу
- **allumage de départ** пускове запалювання
- **allumage de la fusée liquide** запуск рідинно-ракетного двигуна
- **allumage de la postcombustion** включення системи допалювання палива
- **allumage du mélange (air-carburant/gazeux)** запалення горючої суміші (паливоповітряної, газоподібної)
- **allumage en vol** запуск двигуна у повітрі
- **allumage étagé** ступінчасте займання
- **allumage par allumeur-torche** запалювання пусковим смолоскипом
- **allumage par cordeau pyrotechnique** запалювання піротехнічним шнуром
- **allumage par décharge du condensateur** запалювання за допомогою розряду конденсатора
- **allumage par rupture** система запалювання з електричним переривником
- **allumage raté** відмова (несправність) системи запалювання, невдалий запуск
- **allumage spontané** самозапалювання, мимовільне запалення

Almag (alliage) (*n. m.*) альтаг

Alpax (*n. m.*) альпакс

Alpha dosimètre (*loc. n. m.*) альфа-дозиметр

Alpha max (*n. m.*) альфа-макс

Alphatron (*n. m.*) альфатрон

Altigraphe (*n. m.*) альтіграф

Altimètre (*n. m.*) альтиметр

Altimètre anéroïde (*loc. n. m.*) альтиметр-анероїд

Altimétrie (*n. f.*) альтиметрія

Altitude (*n. f.*) висота

- **altitude absolue** абсолютна висота
- **altitude actuelle** поточна висота
- **altitude de décision** абсолютна висота прийняття рішення
- **altitude de franchissement d'obstacles** абсолютна висота прольоту перешкоди
- **altitude de palier** пеленгова висота
- **altitude de transition** висота польоту
- **altitude et vitesse (aéronautique)** шляхова швидкість
- **altitude minimale de descente (MDA)** мінімальна абсолютна висота зниження
- **altitude minimale de secteur (MSA)** мінімальна секторна висота

Alumag (*n. m.*) алюмаг

Aluminate (*n. f.*) алюмінат

Alumine hydratée (*loc. n. f.*) алюмогель

Aluminium (*n. m.*) алюміній

Amalgamation (*n. f.*) амальтамація

Amarrage (*n. m.*)

1. швартування літака на землі
2. стикування (в космосі)

Âme (*n. f.*) стінка нервюри/лонжерона

Aménagement intérieur (*loc. n. m.*) внутрішнє компонування транспортного літака, схема, структура, інтер'єр

Amerrissage (*n. m.*) посадка на воду

Amerrisseur (*n. m.*) поплавкове шасі

Amiante (*n. f.*) азбест

Amiante bakérisé (*loc. n. f.*) азбобакеліт (бакелізований азбест)

Ammoniaque liquide (*loc. n. m.*) рідкий аміак

Amorce (*n. m.*) капсула

Amortir (*v.*) пом'якшити, зменшувати

- **amortir la vitesse** зменшувати швидкість
- **amortir les chocs** амортизувати удари

Amortissement (*n. m.*) демпфірування коливань, амортизація, загасання (радіо), ослаблення, шумоглушіння

- **amortissement aérodynamique** аеродинамічна амортизація
- **amortissement critique** критична амортизація
- **amortissement d'antenne** демпфування антени
- **amortissement d'oscillation** демпфування коливань
- **amortissement dans le temps** коливання в часі
- **amortissement de rayonnement** коливання радіації
- **amortissement du train d'atterrissage** амортизація шасі
- **amortissement hydraulique** гідравлічна амортизація
- **amortissement longitudinal** поздовжнє демпфування
- **amortissement par friction** фрикційна амортизація
- **amortissement pneumatique** пневматична амортизація
- **amortissement transitoire** перехідна амортизація
- **amortissement variable** змінна амортизація

Amortisseur (*n. m.*) буфер, амортизатор

- **amortisseur à course élevée du piston** амортизатор з довгим ходом поршня
- **amortisseur à double effet** двосторонній амортизатор
- **amortisseur à friction** пружно-фрикційний амортизатор
- **amortisseur à huile** масляний демпфер
- **amortisseur d'oscillations** приглушувач коливань
- **amortisseur de béquille** амортизатор шасі
- **amortisseur de ferrure d'attache** амортизатор вузла кріплення
- **amortisseur de la crosse d'appontage** амортизатор шасі
- **amortisseur de lacet** амортизатор повороту
- **amortisseur de mouvement** демпфер
- **amortisseur de nacelle** амортизатор мотогондоли
- **amortisseur de pale du rotor** амортизатор лопаті несучого гвинта
- **amortisseur de roue** колісний демпфер
- **amortisseur de sortie de train** амортизатор шасі
- **amortisseur de suspension** підвісний амортизатор
- **amortisseur de tangage** демпфер висоти польоту
- **amortisseur de train d'atterrissage avant** амортизатор передньої стійки шасі
- **amortisseur hydraulique à piston** гідравлічний поршневий демпфер
- **amortisseur oléopneumatique** повітряно-масляний амортизатор

- **amortisseur pneumatique** повітряний амортизатор

Amphibie (*n. m.*) амфібія, літак-амфібія, амфібійний літак, гідролітак, літаючий човен

Amplidyne (*n. m.*) амплідін

Amplificateur (*n. m.*) підсилювач

Amplitron (*n. m.*) амплітрон

Amplitude (*n. f.*) амплітуда

- **amplitude d'impulsion** амплітуда імпульсу
- **amplitude constante** постійна амплітуда
- **amplitude crête à crête** подвійна амплітуда
- **amplitude croissante** зростаюча амплітуда
- **amplitude de déviation** амплітуда відхилення
- **amplitude de parabole** амплітуда параболи
- **amplitude de résonance** резонансна амплітуда
- **amplitude de signal de sortie** амплітуда вихідного сигналу
- **amplitude des oscillations de torsion** амплітуда крутильних коливань
- **amplitude diurne** добова амплітуда
- **amplitude d'onde** хвильова амплітуда
- **amplitude d'oscillation** амплітуда коливання
- **amplitude initiale** початкова амплітуда
- **amplitude maximale** максимальна амплітуда

Anabatique (*adj.*) анабатичний

Anafront (*n.m.*) анафронт

Ancrage (*n.m.*) якірна стоянка гідролітаків, водне базування

Anémoclinographe (*n.m.*) анемоклінограф (прилад для вимірювання нахилу вітру до горизонтальної площини)

Anémographe (*n.m.*) анемограф (самописний прилад для реєстрації швидкості вітру або швидкості і напрямку вітру; в останньому випадку називається ще анеморумбографом)

Anémomètre (*n.m.*) анемометр (показчик повітряної швидкості)

Anémométrie (*n.m.*) анемометрія

Anémoscope (*n.m.*) анемоскоп

Angle (*n.m.*) кут

- **angle d'incidence** кут атаки крила
- **angle de roulis** кут крену
- **angle de montée** кут підйому
- **angle de descente** кут зниження

- **angle de dérive** кут зносу

Anneau de remorquage (*loc. n. m.*) буксирувальне кільце

Anoxie (*n. f.*) аноксія, кисневе голодування

Antenne (*n. f.*) антена

- **antenne à attaque directe** антена з безпосереднім живленням
- **antenne à balayage** скануюча антена
- **antenne à balayage électromécanique** антена з електромеханічним хитанням променя
- **antenne à bande passante étroite** вузькосмугова антена
- **antenne à cadre** рамкова антена
- **antenne à circuit fermé** рамкова антена
- **antenne à cornet** рупорна антена
- **antenne à diagramme circulaire** антена з круговою діаграмою спрямованості
- **antenne à diagramme de rayonnement variable** антена з керованою діаграмою спрямованості
- **antenne à dipôles croisés** антена зі схрещеними вібраторами
- **antenne à double faisceau** двопроменева антена
- **antenne à éléments multiples** багатоелементна антена
- **antenne à faisceau** променева антена
- **antenne à faisceau commutable** антена з діаграмою спрямованості, що перемикається
- **antenne à faisceau tournant** антена з діаграмою спрямованості, що обертається
- **antenne à fentes** щілинна антена
- **antenne à fil flottant** звисаюча антена
- **antenne à grande ouverture** антена з великим розкриттям
- **antenne à large bande** широкодіапазонна антена
- **antenne à lentille** лінзова антена
- **antenne à noyau magnétique** антена з магнітним сердечником
- **antenne à plusieurs rangées** багаторядна антена
- **antenne à rayonnement axial** антена з випромінюванням вздовж осі
- **antenne à rayonnement circulaire** антена кругового випромінювання
- **antenne a rayonnement longitudinal** антена поздовжнього випромінювання
- **antenne à réflecteur** антена з відбивачем

- **antenne à réflecteur parabolique** антена з параболічним рефлектором
- **antenne à réflecteur plat** антена з плоским відбивачем
- **antenne à source primaire** антена з опромінювачем
- **antenne à stabilisation gyroscopique** гіростабілізована антена
- **antenne à superdirectivité** антена з надвисокою спрямованістю
- **antenne accordée** налаштована антена
- **antenne annulaire** кільцева антена
- **antenne antifading** антифедінгова антена
- **antenne antiparasite** протиперешкодна антена
- **antenne autopointée** самонавідна антена
- **antenne auxiliaire** допоміжна антена
- **antenne avant** головна антена
- **antenne avec contrepoids** антена з противагою
- **antenne bicône** біконічна антена
- **antenne bidirectionnelle** двоспрямована антена
- **antenne bifilaire** двопроменева антена
- **antenne blindée** екранована антена
- **antenne chargée** антена з навантаженням
- **antenne chercheuse** пошукова антена
- **antenne circulaire** кільцева антена
- **antenne compensée** врівноважена антена
- **antenne cornet** рупорна антена
- **antenne croisée** турнікетна антена
- **antenne cylindrique** циліндрична антена
- **antenne d'aile** крилова антена
- **antenne d'alignement et de descente** курсо-глісадна антена
- **antenne d'alignement** курсова антена
- **antenne d'azimut** азимута антена
- **antenne de bord** бортова антена
- **antenne de contrôle** контрольна антена
- **antenne de couverture plane** антена горизонтального огляду
- **antenne de directivité très aiguë** гостроспрямована антена
- **antenne de fuselage incorporée** внутрішньофюзеляжна антена
- **antenne de fuselage** фюзеляжна антена
- **antenne de guet** антена виявлення
- **antenne «de lever de doute»** антена для визначення сторони при пеленгуванні

- **antenne de poursuite** антена для стеження
- **antenne de queue** хвостова антена
- **antenne de radar** радіолокаційна антена
- **antenne de radiocommande** антена командної радіолінії
- **antenne de radiophare** антена радіомаяка
- **antenne de réception omnidirectionnelle** антена кругового прийому
- **antenne de secours** аварійна антена
- **antenne de télémessure** телеметрична антена
- **antenne de verrière** ліхтарна антена
- **antenne demi-onde** напівхвильова антена
- **antenne deux réflecteurs** дводзеркальна антена
- **antenne dièdre** кутова рефлекторна антена
- **antenne dipôle** дипольна антена
- **antenne dirigée** спрямована антена
- **antenne émettrice** випромінююча антена
- **antenne émission-réception** приймально-передавальна антена
- **antenne en boucle** шлейфова антена
- **antenne en cône** конусна антена
- **antenne en éventail** віялова антена
- **antenne en spirale** спіральна антена
- **antenne en treillis** ґратчаста антена
- **antenne en croix** хрестоподібна антена
- **antenne équilibrée** врівноважена антена
- **antenne équivalente** еквівалент антени
- **antenne escamotable** висувна, телескопічна антена
- **antenne extensible** розсувна антена
- **antenne extérieure** зовнішня антена
- **antenne faiblement directive** слабкоспрямована антена
- **antenne ferromagnétique** феритова антена
- **antenne fictive** еквівалент антени
- **antenne filaire** дротова антена
- **antenne fixe** нерухома антена
- **antenne fouet** штиркова антена
- **antenne gonflable** надувна антена
- **antenne harmonique** гармонікова антена
- **antenne hélice** спіральна антена
- **antenne incorporée** вбудована антена

- **antenne isotrope** ізотропна антена
- **antenne linéaire** лінійна антена
- **antenne losange** ромбічна антена
- **antenne multi-bande** багатодіапазонна антена
- **antenne multifilaire** багатопровідна антена
- **antenne omnidirectionnelle** всеспрямована антена
- **antenne périscopique** перископічна антена
- **antenne pivotante** обертова антена
- **antenne pour ondes courtes** короткохвильова антена
- **antenne pour ondes longues** довгохвильова антена
- **antenne pour véhicules spatiaux** антена для космічних кораблів
- **antenne profilée** обтічна антена
- **antenne quart d'onde** чвертьхвильова антена
- **antenne radiogoniométrique** пеленгатора антена
- **antenne rayonnante** випромінююча антена
- **antenne réceptrice** приймальна антена
- **antenne résonnante** резонансна антена
- **antenne rhombique** ромбічна антена
- **antenne rotative** обертова антена
- **antenne simple** одновібраторна антена
- **antenne sphérique** сферична антена
- **antenne spirale conique** конічна спіральна антена
- **antenne statique** нерухома антена
- **antenne toutes ondes** всехвильова антена
- **antenne unidirectionnelle** односпрямована антена
- **antenne unifilaire** однопровідна антена
- **antenne vari-directionnelle** антена для прийому з різних напрямків
- **antenne-dipôle** антена-диполь
- **antenne-miroir** дзеркальна антена
- **antenne-sonde** антена-зонд

Antiaérien (*adj.*) протиповітряний, зенітний

Anticouple (*n. m.*) рульовий гвинт (вертольоту)

Antidétonant (*n. m.*) антидетонатор

Antidétonant (te) (*adj.*) вибухонебезпечний

Antidétonation (*n. f.*) антидетонація

Anti-G (*n. m.*) протиперевантажувальний костюм

Antigel (*n. m.*) антифриз

Antigravitation (*n. f.*) антигравітація

Antimissile (*adj.*) протиракетний

Antirésonance (*n. f.*) антирезонанс

Anti-shimmy (*n. angl.*) гаситель коливань (переднього колеса шасі)

Antiskid (*n. angl.*) автомат гальмування

Anti-sous-marin (*adj.*) протичовновий

Apesanteur (*n. f.*) невагомість

Apex (*n. m.*)

- **apex du bord d'attaque** наплив у кореневій частині крила

- **apex d'une aile à géométrie variable** центроплан, частина крила

Appareil (*n. m.*)

1. пристрій, апаратура, обладнання, прилад, механізм

- **appareil d'enregistrement** записуючий пристрій

- **appareil de commande** апарат управління

- **appareil de localisation sonore** звуковий локатор

- **appareil de mesure** вимірювальний прилад

- **appareils de liaison** пристрій підключення

- **appareils de calibrage** пристрій для калібрування

2. апарат, літальний апарат, літак, корабель, машина

- **appareil à ailes battantes, ornithoptère** літак з маховим крилом, орнітоптер

- **appareil à effet de surface** екраноплан (високошвидкісний транспортний засіб, апарат, який летить у межах зони дії аеродинамічного екрану, відповідно на відносно малій (до кількох метрів) висоті над поверхнею води, землі, або поверхні вкритої снігом чи льодом)

- **appareil à voilure tournante** гвинтокрилий літальний апарат, вертоліт

- **appareil ADAC** апарат короткого зльоту і посадки

- **appareil aux vitesses hypersoniques** гіперзвуковий літальний

- **appareil aux vitesses transsoniques** літак трансонічного типу

- **appareil cosmique** маневрений космічний літальний апарат

- **appareil d'alerte** черговий винищувач

- **appareil delta** безхвостий літальний апарат

- **appareil embarqué** човниковий літак

- **appareil équipé d'ailes** крилатий апарат

- **appareil expérimental** дослідний екземпляр, прототип

- **appareil furtif** «невидимка», малопомітний літальний апарат

- **appareil supersonique avec isolation thermique et sonore** літальний апарат з термо та шумоізоляцією, надзвуковий літальний апарат

Appareillage (*n. m.*) апаратура, агрегат, обладнання, прилад

- **appareillage de démarrage** пускове обладнання
- **appareillage de radiogoniométrie** радіопеленгаторне обладнання
- **appareillage de radionavigation** радіонавігаційне обладнання
- **appareillage de radioprospection** обладнання радіорозвідки
- **appareillage de télécommande** обладнання для дистанційного керування
- **appareillage de vision nocturne** пристрій нічного бачення
- **appareillage d'enregistrement** обладнання для запису
- **appareillage lumineux de commutation** світловий розподільний пристрій
- **appareillage radar** радіолокаційне обладнання
- **appareillage radiométrique** радіометричне обладнання

Appoint (*n. m.*) резерв

Appontage (*n. m.*) посадка на палубу авіаносця

Approche (*n. f.*)

1. наближення, підхід до аеродрому

- **approche à vue** візуальний підхід (процедура прибуття і посадки на аеродромі)
- **approche aux instruments** підхід за приладами, системний підхід
- **approche en descente continue** безперервне зниження
- **approche finale** захід на посадку
- **approche initiale** наближення до аеродрому
- **approche manquée** невдалий захід на посадку
- **approche au moteur** захід на посадку за допомогою двигуна
- **approche courte à l'atterrissage** підхід на посадку із недольотом
- **approche dans les nuages** приземлення в хмарах
- **approche directe** пряме приземлення
- **approche guidée** керована посадка із землі
- **approche longue à l'atterrissage** захід на посадку з перельотом

2. диспетчерський пункт системи посадки аеродрому

Appui aérien rapproché (*loc. n. m.*) щільна авіаційна підтримка

Aquaplaning (*n. angl.*) глісування, аквапланування (ковзання по воді при посадці на залиту водою ЗПС)

Arbre (*n. m.*) вал

- **arbre à cames** кулачковий вал (також розподільний вал)

Arceau (*n. m.*) шпангоут фюзеляжу, рама

- **arceau de verrière** каркас/дугоподібна рама ліхтаря

Arête (*n. f.*) кромка, підкрильні поплавці гідролітака, аеродинамічний гребінь, ребро

- **arête dorsale à l'avant de la dérive** форкіль, аеродинамічний гребінь
- **arête dorsale du fuselage** гаргрот

Armature (*n. f.*) арматура, каркас

- **armature d'éclairage** освітлювальний прилад
- **armature de verrière** скляний каркас
- **armature de balai d'essuie-glace** тримач щітки склоочисника
- **armature tubulaire** ферма

Armement (*n. m.*) зброя, озброєння

- **armement de bord** бортова зброя
- **armement modulaire** касетна зброя

Arrachement (*n. m.*) відрив

Arrêt (*n. m.*) зупинка

- **arrêt automatique** автовимкнення
- **arrêt de fonctionnement** зупинка роботи

Arrêt-oir (*n. m.*) аретир

Arrimage (*n. m.*) застроповка/швартування вантажу, підвіска бомб, стикування (космос)

Arrivée (*n. f.*)

1. приліт літака, вихід в зону аеродрому
2. підведення/впуск газу, підведення/подача палива

Arrondi (*n. m.*) вирівнювання літака при посадці

Articulation (*n. f.*) шарнір лопаті несучого гвинта вертольоту

- **articulation de battement** горизонтальний шарнір (лопатеї несучого гвинта)
- **articulation de pas** осьовий шарнір (дає змогу змінювати кут розташування лопаті)
- **articulation de traînée** вертикальний шарнір

As (*n. m.*) ас

Ascendance (*n. f.*) висхідний потік терміки

Assaut aérien (*loc. n. m.*) повітрянодесантна операція, узгоджені, взаємозв'язані єдиним замислом і планом дії з'єднань і частин

повітрянодесантних військ, авіації й інших сил з перекидання, висадки і рішення бойових завдань в тилу противника з метою досягнення оперативних або оперативно-стратегічних цілей

Assemblage (*n. m.*) складання, стикування, монтаж

Asservissement d'un système (*loc. n. m.*) відстеження за допомогою системи стеження

Assiette (*n. f.*) кут тангажа (кут між поздовжньою віссю літального апарата або судна і горизонтальною площиною)

- **assiette au sol** стоянковий кут (літака) на землі
- **assiette d'une poutre porte-empennage** стійке положення хвостової ферми фюзеляжу літального апарата за допомогою мірних калібрувальних шаблонів

Association internationale du transport aérien (*loc. n. f.*) міжнародна асоціація повітряного транспорту

Assurance aéronautique (*loc. n. f.*) авіаційне страхування, це загальна назва комплексу майнового, особистого страхування осіб у разі настання певних подій, визначених договором страхування або законодавством.

Astrocompas (*n. m.*) астрокомпас

- **astrocompas automatique à répétition** компас з автоматичним повторенням
- **astrocompas de bord** бортовий компас

Astrocorrecteur (*n. m.*) астрокоректор

Astrodôme (*n. m.*) астрокупол, астролук, астродром, блістер астрокомпаса

Astrographe (*n. m.*) астрограф

Astroguidage (*n. m.*) астроуправління

Astronaute (*n. m.*) астронавт

Astronautique (*n. f.*) астронавтика

Astronautique (*adj.*) астронавтичний

Astronavigation (*n. f.*) астронавігація

Astronef (*n. m.*) космічний корабель, космічний ЛА

Astronomie (*n. f.*) астрономія

Astrophotographie (*n. f.*) астрофотографія

Astrophysique (*n. f.*) астрофізика

Astuce de montage (*loc. n. m.*) прилад для зборки

Atelier (*n. m.*) цех, майстерня, відсік

- **atelier d'entretien de réparation** ремонтно-експлуатаційна майстерня

- **atelier de montage** складальний цех ракет

- **atelier de révision** авіаремонтний завод, авіаремонтне підприємство, ремонтна база

Atlas céleste (*loc. n. m.*) зірковий атлас

Attaque (*n. f.*) атака

Atténuateur de signature infrarouge (*loc. n. m.*) екранно-вихлопний пристрій двигуна (інфрачервоне маскування вихлопних газів)

Atténuation atmosphérique (*loc. n. f.*) атмосферне загасання

Atterrir (*v.*) приземлюватися

Atterrissage (*n. m.*) посадка

- **atterrissage aux instruments** приземлення наосліп

- **atterrissage avec redcollage immédiat** посадка з негайним зльотом

- **atterrissage délicat** м'яка посадка

- **atterrissage dur** жорстка посадка

- **atterrissage forcé** вимушена посадка

- **atterrissage interrompu** перервана посадка

- **atterrissage sur le ventre** приземлення на живіт

- **atterrissage sur neige** снігова посадка

- **atterrissage trop court** недоліт до ЗПС

- **atterrissage trop long** викочування за межі ЗПС

- **atterrissage vent arrière** посадка по вітру

- **atterrissage vent de face** посадка проти вітру

- **atterrissage vent de travers** посадка з боковим вітром

- **atterrissage en cabre** посадка носом вгору

Atterrisseur (*n. m.*) посадочний модуль, злітно-посадковий пристрій, шасі, підкрильна милиця, опора, стійка

Aubage (*n. m.*) лопатки (компресора), лопаткова решітка/система лопаток

- **aubage directeur de l'entrée d'air** (вхідна) напрямна решітка профілів

Aube (*n. f.*) лопатка компресора/турбіни турбореактивного двигуна

- **aube creuse de turbine** пустотіла охолоджувана лопатка

Auto-allumage (*n. m.*) самозаймання, самозапалювання

Autodirecteur (*n. m.*) головка самонаведення (ГСН), координатор цілі

Autogire (*n. m.*) автожир або гіроплан, гірокоптер, ротоплан, обігокрил – гвинтокрилий літальний апарат, важчий за повітря.

Autoguidage (*n. m.*) самонаведення

Autonomie (*n. f.*) тривалість, дальність польоту

Autoobturant (*adj.*) самозатягувальний

Autopilote (*n. m.*) автопілот

Autorotation (*n. f.*)

1. штопор літака

2. самообертання несучого гвинта, аварійна посадка на вертольоті

Avertisseur (*n. m.*) попереджувач, сигнальна лампочка

Aviateur (*n. m.*) льотчик

Aviation (*n. f.*) авіація

- **aviation à hélice** гвинтокрильна авіація
- **aviation à réaction** реактивна авіація
- **aviation aéronavale** морська авіація
- **aviation agricole** сільськогосподарська авіація
- **aviation basée à terre** авіація наземного базування
- **aviation civile** цивільна авіація
- **aviation commerciale** комерційна авіація
- **aviation d'affaires** адміністративна авіація
- **aviation d'attaque au sol** штурмова авіація
- **aviation de bombardement** бомбардувальна / ударна / штурмова авіація
- **aviation de chasse** винищувальна авіація
- **aviation de combat** бойова авіація
- **aviation de défense aérienne** авіація протиповітряної оборони
- **aviation de front** фронтова / ударна / штурмова / тактична авіація
- **aviation de liaison** авіація зв'язку
- **aviation de pont** палубна авіація
- **aviation de recherche et de sauvetage** пошуково-рятувальна авіація
- **aviation de reconnaissance** розвідувальна авіація, повітряне спостереження, авіація дальнього радіолокаційного виявлення
- **aviation de transport** транспортна авіація
- **aviation d'entraînement** навчальна / навчально-тренувальна авіація
- **aviation embarquée** палубна / корабельна / авіаносна авіація
- **aviation générale** авіація загального призначення

- **aviation légère de l'armée de terre** легкомоторна авіація сухопутних військ (Франції), армійська авіація
- **aviation légère** легкомоторна авіація
- **aviation militaire** військова авіація
- **aviation sanitaire** санітарна авіація
- **aviation sportive** спортивна авіація
- **aviation stratégique** дальня / стратегічна авіація
- **aviation tactique** тактична авіація
- **aviation tout temps** всепогодна авіація

Aviette (*n. f.*) авіетка – назва легкого одно- або двомісного спортивного гвинтового літака з малопотужним поршневым двигуном внутрішнього згоряння (потужність двигуна не перевищує 100 кінських сил)

Avion (*n. m.*) літак

- **avion à décollage court** літак скороченого зльоту та посадки
- **avion à décollage et à atterrissage vertical (A.D.A.V.)** літак вертикального зльоту та посадки
- **avion à deux étages** двопалубний літак
- **avion à flèche variable** літак змінної геометрії
- **avion à fuselage étroit** вузькофюзеляжний літак
- **avion à haute manœuvrabilité** високоманеврений літак
- **avion à hélice** гвинтовий літак
- **avion à propulsion nucléaire** атомоліт атмосферний літальний пристрій (літак) з ядерною силовою установкою
- **avion à réaction** реактивний літак
- **avion à tuyère thermopropulsive** літак із прямоточним повітряно-реактивним двигуном
- **avion abandonné** повітряне судно вилучене з реєстру авіакомпанії
- **avion agricole** сільськогосподарський літак
- **avion basé à terre** літак наземного / берегового базування
- **avion bimoteur** двомоторний літак
- **avion biplace d'entraînement** «літаюча парта»
- **avion biplace de combat** літака з подвійним керуванням
- **avion biplace en tandem** двомісний тандемний пілотажний літак
- **avion biplace** двомісний літак
- **avion bipoutre** двобалковий літак

- **avion canard** качка (аеродинамічна схема, при якій у літального апараті органи поздовжнього управління розташовані попереду крила)
- **avion cargo** вантажний літак
- **avion d'affaire** адміністративний літак
- **avion d'assaut** штурмовик, ударний / фронтовий / тактичний літак
- **avion de chasse** винищувач
- **avion de combat** літак-винищувач, оснащений озброєнням апарат, що використовується для боротьби між літаками та атаки наземних цілей
- **avion de course** швидкісний / гоночний літак
- **avion de détection radar à long rayon d'action** літак дальнього радіолокаційного стеження
- **avion de guerre électronique** літак-постановник перешкод
- **avion de liaison** літак зв'язку
- **avion de ligne** авіалайнер
- **avion de lutte anti-incendie** пожежний літак
- **avion de lutte anti-sous-marine** протичовновий літак
- **avion de patrouille** патрульний літак
- **avion de recherche et sauvagement** пошуково-рятувальний літак
- **avion de reconnaissance électronique lointaine** літак дальнього радіолокаційного виявлення, літак радіолокаційного дозору і наведення
- **avion de reconnaissance** розвідувальний літак (військовий літак, призначений для ведення повітряної розвідки)
- **avion de réglage de tir** коригувальник
- **avion de surveillance des côtes** літак берегової охорони
- **avion de transport et de ravitaillement** багатоцільовий транспортно-заправний ЛА
- **avion de transport militaire** військово-транспортний літак
- **avion de transport regional** регіональний літак, близькомагістральний літак
- **avion de transport** транспортний / вантажний літак, десанто-транспортний літак
- **avion de voltige** пілотажний літак, спортивно-пілотажний літак
- **avion d'entraînement** навчально-тренувальний літак

- **avion d'interception** перехоплювач
- **avion embarqué** палубний / корабельний літак
- **avion expérimental** експериментальний / дослідний літак, прототип
- **avion furtif** малопомітний літак, літак-невидимка
- **avion gros porteur** літак надвеликої вантажопідйомності
- **avion hypersonique** гіперзвуковий літак
- **avion léger** легкий спортивний літак
- **avion météorologique** зондувальник
- **avion militaire** військовий літак
- **avion monoplace parasol** парасоль
- **avion monoplace** одномісний літак
- **avion moyen courrier** середньомагістральний пасажирський літак
- **avion nolisé** чартерний літак
- **avion non identifié** нерозпізнаний літак
- **avion parasite** бортовий літак
- **avion polyvalent** багатоцільовий літак
- **avion postal** поштовий літак
- **avion ravitailleur** літак-заправник
- **avion remorqueur** буксирний літак
- **avion renifleur** розвідувальний літак
- **avion sanitaire** санітарний літак
- **avion subsonique** дозвуковий літак
- **avion spatial** орбітальний літак, повітряно-космічний літак
- **avion stratosphérique** висотний літак
- **avion supersonique** надзвуковий літак
- **avion sur skis** літак на лижах
- **avion tactique** штурмовик, тактичний /фронтний / ударний літак
- **avion téléguidé** безпілотний літак
- **avion terrestre** наземний літак
- **avion tout temps** всепогодний літак
- **avion transsonique** дозвуковий літак
- **avion ultraléger motorisé** надлегкий літак

Avion-amphibie (*n. m.*) амфібія, літак-амфібія, амфібійний літак, гідролітак, літаючий човен

Avion-cible (*n. m.*) літак-мішень

Avion-école (*n. m.*) навчальний / навчально-тренувальний літак

Avion-fusée (*n. m.*) ракетний літак, ракетаплан

Avionique (*n. f.*) бортове радіоелектронне обладнання, авіаелектроніка, блок, агрегат, апаратура, система

Avion-mère porteur de chasseurs parasites (*loc. n. m.*) авіаносець, авіаносій, літаконосій, літаконосець

Avionneur (*n. m.*) літакобудівник, авіабудівник

Aviophobie (*n. f.*) аерофобія

Avitaillement (*n. m.*) заправка паливом, дозаправка

• **avitaillement par gravité** заправка самопливом

• **avitaillement sous pression** заправка під тиском

Avitailler (*v.*) дозаправитися

Axe (*n. f.*)

1. вісь, шарнір

• **axe de pas de pale** осьовий шарнір лопаті вертольоту

• **axe de roulis** вісь крену

• **axe de tangage** вісь тантажу

• **axe de lacet** вісь рискання

2. вал, валік

3. **axe de piste** осьова лінія злітно-посадкової смуги, курс / напрямки ЗПС

Axial (*adj.*) аксіальний

Azimut (*n. m.*) азимут

В

Bâche (*n. f.*) резервуар

• **bâche hydraulique** бак гідравлічний

• **bâche de secours** розхідний аварійний бачок

Bâcher зачохлити

Badin (*n. m.*) вказівник повітряної швидкості, приймач повітряних тисків

Balance de gravité (*loc. n. m.*) гравітаційні ваги

Balancine (*n. f.*) підкрилова опора

Baisse (*n. f.*) спад (тиску, потужності)

Balayage (*n. m.*) сканування

• **balayage radar** сканування зображення

• **balayage circulaire** кругове сканування

- **balayage conique** конусне сканування

Balisage (*n. m.*) позначення перешкод, денне маркування, мітка

- **balisage d'aérodrome** аеродромний вогонь
- **balisage lumineux de piste** освітлення злітно-посадкової смуги
- **balisage lumineux de l'itinéraire** розмітка маршруту з підсвічуванням
- **balisage lumineux des voies de circulation** освітлення смуг руху
- **balisage radio de route** маршрутний радіомаяк

Balise (*n. f.*) радіомаяк

- **balise de detresse** бортовий аварійний маяк
- **balise radioélectrique** радіомаяк, радіонавігаційна точка

Ballast (*n. m.*) баластний вантаж

Ballon (*n. m.*) повітряна куля, аеростат, дирижабль

Ballonnet (*n. m.*) балонет, невеликий внутрішній газонепроникний відсік, що знаходиться між газовою і зовнішньою оболонкою дирижабля

BAN (*s. fr.*) (Base Aéronautique Navale) база морської авіації

Banc d'essais (*n. m.*) стенд, верстат

- **banc d'essais volant** літаючий випробувальний стенд
- **banc de simulation** імітаційний стенд, тренажер, імітатор

Bande (*n. f.*) смуга, область, діапазон, доріжка

1. діапазон

- **bande de fréquences** частотний діапазон

2. смуга

- **bande d'atterrissage** злітно-посадкова смуга
- **bande d'envol** злітна смуга

Banquette latérale (*loc. n. f.*) боковий пульт (кабіни пілота)

Baptême de l'air (*loc. n. m.*) перший політ

Barre (*n. f.*)

1. штанга

- **barre d'équilibrage à masselottes** стабілізуючий стрижень
- **barre de tractage** буксирна штанга

2. **barre bus** (*loc. n. f.*) шина електропостачання, електроштіток

Barrette (*n. f.*) перемичка

Barrière (*n. f.*) бар'єр, мережа, аерофінішер

Bas du fuselage (*loc. n. m.*) днище фюзеляжу

Bascule aérodynamique enregistreuse (*loc. n. f.*) аеродинамічна вага

Base (*n. f.*)

1. основа, опора, підошва

- **base de la dérive** основа кіля
- **base des nuages** підошва хмар

2. база, авіабаза, аеродром

- **base aérienne** авіаційна база
- **base de lancement** аерокосмічний комплекс, космодром
- **base de stockage** база зберігання літаків
- **base terrestre** наземне, узбережне базування літака

Bassin (*n. m.*) **des carènes** гідроканал (для гідролітаків)

Bâti (*n. m.*) рамний стапель

- **bâti d'assemblage** складальний стапель
- **bâti-moteur** кріплення двигуна

Bâtiment (*n. m.*)

1. **d'assemblage** монтажно-випробувальний корпус

2. корабель, судно

- **bâtiment porte-hélicoptère** гелікоптерonoсець, вертольотоносець

Battement des pales d'hélice (*loc. n. m.*) вібрація лопатей повітряного гвинта

Batterie (*n. f.*) батарея, акумулятор

Batterie «sol-air» зенітна зброя, батарея зенітних ракет

Bec de bord d'attaque (*loc. n. m.*) передкрилок

- **bec à fente fixe** щілинний передкрилок
- **bec à fentes rétractables** висувні передкрилки
- **bec basculant** механізація передньої кромки (крила)
- **bec de nervure** носик нервюри, передня частина нервюри
- **bec Krüger** передкрилки Крюгера

Berceau de construction / de transport (*loc. n.*) збірна люлька для двигуна, транспортувальний візок

Bidérive (*adj.*) двокільовий

Bidimensionnel (*adj.*) двомірний

Bielle (*n. f.*) шатун, шток, важіль, повідець, тяга управління

Bicoptère (*n. m.*) бікоптер (дрон з двома гвинтами)

Bimoteur (*n. m.*) дводвигунний літак

Bimoteur (*adj.*) дводвигунний

Biplace (*adj.*) двомісний літак

- **biplace côte-à-côte** двомісний літак з сидінням поруч
- **biplace d'entraînement opérationnel** спарка, навчально-бойовий винищувач
- **biplace en tandem** двомісний тандемний літак

Biplan (*n. m.*) біплан, літальний апарат, що має дві несні площини, розміщені одна над одною

Blindage des pales (*loc. n.*) окування лопатей

Biréacteur (*n. m.*) біореактор, дводвигунний реактивний літак

Biturboréacteur (*n. m.*) турбореактивний літак

Blimp (*n. angl.*) дирижабль

Bloc (*n. m.*) вузол, блок, агрегат

- **bloc d'accord, syntonisateur** блок налаштування, тюнер
- **bloc d'espace aérien fonctionnel** функціональний блок повітряного простору
- **bloc échangeur de chaleur huile-combustible** паливно-масляний блок
- **bloc moteur** електростанція
- **bloc-pompe(s) à carburant** агрегат, паливний блок
- **bloc-pompe(s) à huile** масляний блок

Blockage (*n. m.*) блокування коліс, блокування, фіксація льотчика в кріслі, що катапультиється, замикання

- **blockage du gyroscope** аретування гіроскопу
- **blockage automatique** автоблокування

Blohm & Voss BV 238 (*s. angl.*) німецький летючий човен періоду Другої світової війни, виробництва верфі

BNL NADIR filter (*s. angl.*) фільтр для виявлення мережових аномалій низького рівня освітленості та звітів про вторгнення

Bobinage (*n. m.*) процес намотування нитки, струни, стрічки, плівки, паперу тощо на котушку або спеціальну опору

- **bobinage de retenue** обмотка стримування
- **bobinage en shunt** шунтова обмотка
- **bobinage parallèle** паралельна обмотка
- **bobinage primaire** первинна обмотка
- **bobinage secondaire** вторинна обмотка
- **bobinage série** послідовна обмотка

Bois de construction d'avion (*loc. n. m.*) авіалісоматеріал

Boîte (*n. f.*) коробка, корпус

- **boîte de commande** пульт управління
- **boîte relais d'accessoires** коробка літакових агрегатів
- **boîte noire** чорний ящик

Boîtier (*n. m.*) щиток, пульт

Bombardement (*n. m.*) бомбардування, засіб ведення війни військово-повітряними силами або морським флотом на території противника, шляхом завдання ракетно-бомбових ударів по військових об'єктах

Bombardier (avion) (*n. m.*) бомбардувальник, військовий літак, призначений для ураження наземних (підземних) або надводних (підводних) об'єктів за допомогою бомбового або ракетного озброєння

- **bombardier en piqué** пікірувальний бомбардувальник, пікірувальник
- **bombardier-torpilleur** торпедоносець, бойовий літак, що призначався для ураження авіаційними торпедами бойових кораблів і транспортів, а також для постановки мінних загороджень

Bombardier (métier) (*n. m.*) штурман-бомбардир, льотчик бомбардувальника

Bombe (*n. f.*) бомба

- **bombe guidée laser** бомба з лазерною системою наведення
- **bombe volante** літак-снаряд, крилата ракета

Booster (*n. m.*)

1. бустер, гідропідсилювач управління літаком
2. бустерний двигун, розгінний двигун, прискорювач

Bord (*n. m.*)

1. кромка, зовнішня межа поверхні, тобто лінія, що обмежує її контур

- **bord d'attaque de l'aile** носок крила, передня кромка крила
- **bord de fuite de l'aile** задня кромка крила, ребро обтікання

2. борт

Boucle (*n. f.*) мертва петля, фігура вищого пілотажу, відома також як «петля Нестерова». Замкнена петля у вертикальній площині.

- **boucle de couplage** петля зчеплення

Boudin d'étanchéité verrière (*loc. n. f.*) шланг герметизації ліхтаря кабіни (льотчика)

Bougie (*n. f.*) свічка запалювання

- **bougie à blindage amovible** запальна свічка зі знімним екрануючим ковпачком

- **bougie à résistance** запальна свічка з опором
- **bougie avec électrode à bague et à disque** свічка з кільцевим та дисковим електродом
- **bougie d'allumage** свіча запалювання

Boulon (*n. m.*) шворень, болт, затвор

- **boulon d'accouplement de la turbine** шворень для приєднання турбіни (до компресора)
- **boulon pyrotechnique [explosif]** розривний болт
- **boulon-fusible** розривний болт

Bourdonnement (*n. m.*) високочастотні коливання, гул

Bourrage (*n. m.*) набивка

- **bourrage de presse étoupe** набивка сальника

Boussole (*n. f.*) компас

- **boussole affolée** різкі коливання магнітної стрілки
- **boussole compensée** компенсований компас

Bout de piste (*loc. n. m.*) кінець злітно-посадкової смуги

Bouteille à gaz (*loc. n. f.*) газовий балон

Bouton (*n. m.*) кнопка управління, перемикач

Boyau d'accès (*loc. n. m.*) лаз

Braquage (*n. m.*) відхилення керма

- **braquage du train d'atterrissage** обтиснення пневматики та амортизатора шасі

Bras (*n. m.*) кронштейн

- **bras d'articulation de verrière** кронштейн шарніру відкидної частини ліхтаря кабіни пілота
- **bras du levier de l'empennage horizontal** плече шарнірного моменту горизонтального оперення
- **bras du levier de l'empennage vertical** плече вертикального оперення
- **bras du ressort** пружинний важіль

Brassage (*n. m.*) прокручування повітряного гвинта

Break (*n. m.*) посадковий виток

Brélage (*n. m.*) підганяння прив'язних ременів, стропування, швартування вантажу

Bretelle (*n. f.*) прив'язний ремінь

1. прив'язний ремінь

2. сполучна руліжна доріжка

- **bretelle de dégagement** вивідна руліжна доріжка

- **bretelle de raccrochement** сполучна руліжна доріжка

Brevet de pilote (*loc. n. m.*) свідоцтво пілота

Brin d'arrêt (*loc. n. m.*) аерофінішер (пристрій, який складається зі сталевих тросів, розміщених поперек польотної палуби авіаносця для гальмування літаків, що здійснюють посадку)

Brise (*n. f.*) бриз

- **brise de mer** морський / денний бриз
- **brise de terre** береговий / нічний бриз

Broche (*n. m.*)

1. чека, шпилька

- **broche de sécurité** запобіжна чека, запірна шпилька

2. гніздо

Brouillage (*n. m.*) перешкоди

Brouiller (*v.*) створювати перешкоди

Bruine (*n. f.*) мряка, дощ

Brume (*n. f.*) димка, туман, мряка

Buffètement (*n. m.*) бафтинг (різкі несталі коливання хвостового оперення, викликані аеродинамічними імпульсами від струменя повітря за крилом)

Bulletin d'information prévol (*loc. n. m.*) бюлетень передпольотної інформації

Buse (*n. f.*) приймач, сопло

But (*n. m.*) мета, ціль

Butée (*n. f.*) упорний підшипник, підп'ятник, обмежувач

BWB (*s. angl.*) (Blended Wing Body / Avion à Fuselage Intégral) літак зі змішаною конструкцією крила

By-pass (*n. m.*) обведення, контур

C

Cabine (*n. f.*) кабіна, каюта

- **cabine (aéronautique)** авіаційна кабіна
- **cabine de navigateur** штурманська рубка
- **cabine arrière** кормова кабіна
- **cabine aveugle** закрита кабіна
- **cabine blindée** броньована кабіна
- **cabine climatisée** кабіна з кондиціонером
- **cabine de mitrailleur** кабіна кулеметника

- **cabine de pilotage** кабіна пілота
- **cabine de simulateur** кабіна тренажера
- **cabine d'équipage** кабіна екіпажу
- **cabine des passagers** пасажирський салон
- **cabine détachable en vol** знімна кабіна
- **cabine du vaisseau cosmique** каюта космічного корабля
- **cabine étanche à alimentation mixte** герметична кабіна зі змішаною подачею
- **cabine étanche à parois doubles** двостінна герметична кабіна
- **cabine étanche à régénération de l'oxygène** киснева регенеруюча герметична кабіна
- **cabine étanche climatisée** герметична кабіна з кондиціонером
- **cabine étanche ventilée** вентилярована герметична кабіна
- **cabine fermée** закрита кабіна
- **cabine hermétique** герметична кабіна
- **cabine insonorisée** звукоізолювана кабіна
- **cabine pressurisée [sous pression]** герметична кабіна

Câblage de bord (*loc. n. m.*) бортова проводка

Câble (*n. m.*) кабель

- **câble à conducteurs multiples** багатожильний кабель
- **câble à deux brins** кабель з двома жилами
- **câble à haute fréquence** високочастотний кабель
- **câble armé** броньований кабель
- **câble blindé** екранований кабель
- **câble coaxial** коаксіальний кабель
- **câble court-circuité** кабель короткого замикання
- **câble cuirassé** броньований кабель
- **câble d'alimentation d'aérodrome** кабель для аеродромного електропостачання
- **câble de commande de départ de la fusée** кабель управління пуском запобіжника
- **câble de commande** кабель керування
- **câble de lancement** амортизатор
- **câble de mise à feu de la fusée** кабель управління пуском запобіжника
- **câble de remorquage** буксирувальний трос
- **câble sous plomb** освинцьований кабель
- **câbles de chainage** ланцюгові кабелі

- **câbles de gauchissement** кабелі керування польотом
- Câblogramme** (*n. f.*) каблограма
- Cache-roue** (*loc. n. m.*) обтічник колеса
- Cadence des décollage** (*loc. n. f.*) частота зльотів
- Cadet** (*n. m.*) курсант
- Cadmiage** (*n. m.*) кадміювання
- Cadre** (*n. m.*) рама, каркас, ферма, корпус, шпангоут
 - **cadre de chariot** рама візка (шасі)
 - **cadre de la coque de l'hydravion** каркас корпусу гідролітака
 - **cadre hermétique avant** передній гермо-шпангоут
- Cage à poule** (*loc. n. f.*) кукурудзник (Ан-2, біплан, легкий транспортний літак)
- Caisson** (*n. f.*) камера
 - **caisson d'altitude [de dépression]** висотна камера
 - **caisson d'essai en vol simulé** імітаційна літально-випробувальна камера
- Calage** (*n. m.*) регулювання
 - **calage altimétrique** встановлення висотоміра за тиском
- Calandre de radiateur** (*loc. n. m.*) решітка радіатора
- Calcul** (*n. m.*) розрахунок
 - **calcul automatique des données de vol** автоматичний розрахунок польотних даних
 - **calcul des performances de l'hélicoptère** розрахунок аеродинамічних характеристик гелікоптера
 - **calcul du point de l'appareil volant** розрахунок точки літального апарату
- Calculateur** (*n. m.*) калькулятор, розрахунок
 - **calculateur [totalisateur] d'estime** навігаційний індикатор
 - **calculateur d'altitude** калькулятор висоти
 - **calculateur de cap et de distance** автоштурман
 - **calculateur de distance** калькулятор відстані
 - **calculateur de guidage** калькулятор керівництва
 - **calculateur de vitesse** калькулятор швидкості
- Calendrier Aéronautique International** (*loc. n. m.*) міжнародний авіаційний календар
- Caler le mandrin** (*loc. v.*) насадити на оправку
- Calibrage** (*n. m.*) калібрування
 - **calibrage [tarage] des gicleurs** калібрування форсунок

- **calibrage du zéro de distance** калібрування нульової відстані
- Calibrateur** (*n. m.*) калібратор
- Calibre** (*n. m.*) калібр
- **calibre à vis** гвинтовий калібр
 - **calibre de perçage** калібр-пробка
 - **calibre d'épaisseur** товщиномір
 - **calibre d'interieur** калібр-нутрометр
 - **calibre micrométrique d'alésage** мікрометр внутрішнього діаметра
 - **calibre minimal** мінімальний калібр
 - **calibre pour filetage** різьбомір
 - **calibre-étalon** еталонний калібр
- Cambrure** (*n. f.*) вигин, камбрус, підйом
- **cambrure d'aile** розвал крила
 - **cambrure du profil** вигин профілю
- Camouflage** (*n. m.*) камуфляж, маскувальна окраска
- Campagne d'essais** (*loc. n. f.*) серія льотних випробувань
- Canal** (*n. m.*) тракт, канал, пристрій, магістраль
- **canal d'alimentation** газоповітряний тракт
 - **canal d'éjection des gaz** газохід
 - **canal de postcombustion** форсажна камера допалювання
- Canalisation** (*n. f.*) магістраль, тракт
- Canard** (*n. m.*) горизонтальне оперення перед основними крилами (схема «качка»)
- Cannelures de piste** (*loc. n. f.*) рифлення ЗПС, поперечні канавки
- Canon** (*n. f.*) пушка, гармата
- **canon de bord** вбудована гармата
 - **canon à poulets** куряча гармата або імітатор удару в польоті
 - **canon de D.C.A.** зенітна гармата
 - **canon interne** вбудована гармата
 - **canon à tir synchronisé** синхронізована гармата
- Canot de sauvetage** (*loc. n. m.*) рятувальний човен
- Cantilever** (*adj.*) консольний (про крило), вільнонесучий
- Cap** (*n. m.*) курс, напрямок ЗПС
- Capacité** (*n. f.*) ємність, об'єм, пропускна спроможність
- **capacité d'emport** вантажопідйомність, комерційна завантаженість вантажного літака
 - **capacité de circulation aérienne** обсяг повітряного транспорту

- **capacité de survie** бойова живучість літака, виживання льотчика
- **capacité déclarée** заявлена місткість
- **capacité défensive** оборонна здатність
- **capacité du ballon** ємність аеростата

Capot (*n. m.*) обтічник

- **capot d'hélice** обтічник втулки повітряного гвинта
- **capot moteur** капот двигуна

Capotage (*n. m.*) панель, накладка, пластинка, капот двигуна

Capote de PSV (*loc. n. f.*) шторка сліпого польоту (для тренування пілотів)

Capoter (*v.*) капотувати (при посадці)

Capsule (*n. f.*) капсула

- **capsule anéroïde** висотна капсула
- **capsule de secours** аварійна капсула
- **capsule détachable** роз'ємна капсула
- **capsule étanche** герметизовано капсула
- **capsule sphérique** сферична капсула

Capteur (*n. m.*) датчик

- **capteur à contact** контактний датчик
- **capteur astronautique** астронавігаційний датчик
- **capteur automatique** автоматичний датчик
- **capteur d'accélération** датчик прискорення
- **capteur de différence de pression** датчик перепаду тиску
- **capteur de gaz** газовий датчик
- **capteur de mesure** вимірювальний датчик
- **capteur de pression** датчик тиску
- **capteur de radiation** датчик радіації
- **capteur de vent** датчик вітру
- **capteur de vitesse propre** датчик повітряної швидкості
- **capteur d'orientation précise par rapport aux étoiles** датчик точної орієнтації зірок
- **capteur du manomètre à induction** датчик індуктивного манометра
- **capteur électrohydraulique** електрогідравлічний датчик
- **capteur électromagnétique** електромагнітний датчик

Captif (-ve) (*adj.*) прив'язний (про аеростат)

Capture (*n. f.*) захоплення

Caractéristique (*n. f.*) характеристика, дані

- **caractéristique aérographique** аерографічна характеристика
- **caractéristique climatique (de l'aérodrome)** авіаційно-кліматична характеристика
- **caractéristiques générales** загальні дані
- **caractéristiques techniques** технічні дані
- **caractéristiques d'emploi** тактико-технічні дані
- **caractéristiques techniques et performances de vol** аеротехнічні дані

Carburant (*n. m.*) паливо, ракетне паливо

Carburateur (*n. m.*) карбюратор

- **carburateur (à courant) horizontal** горизонтальний карбюратор
- **carburateur (à courant) vertical** вертикальний карбюратор
- **carburateur à aspiration** вакуумний карбюратор
- **carburateur à boisseau** карбюратор з краном
- **carburateur à courant descendant** карбюратор зі спадним потоком повітря
- **carburateur à cuve [à niveau constant, à flotteur]** чашковий карбюратор
- **carburateur à double corps** двокорпусний карбюратор
- **carburateur à double diffuseur [à double jet]** карбюратор з подвійним дифузором
- **carburateur à économiseur** карбюратор з економайзером
- **carburateur à évaporation** випарний карбюратор
- **carburateur à gicleur [à ajutage]** реактивний карбюратор
- **carburateur à injection** карбюратор з уприскуванням
- **carburateur à jets [à gicleurs] multiples** багатоструменевий карбюратор
- **carburateur à multichambre de mélange** багатокамерний карбюратор
- **carburateur à pulvérisation** розпилювальний карбюратор
- **carburateur à quatre diffuseurs [à quatre jets]** чотириструменевий карбюратор
- **carburateur à réglage normal** карбюратор зі звичайним регулюванням
- **carburateur à réglage spécial** карбюратор зі спеціальним регулюванням
- **carburateur à réglage thermostatique** карбюратор з термостатом

- **carburateur à soupape d'air** карбюратор з повітряним клапаном
- **carburateur à trois étages** триступеневий карбюратор
- **carburateur aspire, carburateur en amont** аспіраційний карбюратор
- **carburateur de démarrage [de départ]** пусковий карбюратор
- **carburateur hydrodynamique** гідродинамічний карбюратор
- **carburateur inversé** карбюратор перевернутого типу
- **carburateur jumelé [double]** подвійний карбюратор
- **carburateur monodiffuseur [monojet]** однодифузний карбюратор

Carénage (*n. m.*) обтічник

- **carénage amovible** знімний обтічник
- **carénage d'implanture d'aile** заліз, обтічник, кишеня
- **carénage d'extrémité de dérive** кінцевий обтічник кіля
- **carénage d'amortisseur** обтічник амортизатора
- **carénage d'antenne** антенний обтічник
- **carénage de cabine** обтічник кабіни
- **carénage de dérive** обтічник штифта
- **carénage de la ferrure d'attache** обтічник навісного фітинга
- **carénage de la fusée** обтічник ракети
- **carénage de la soufflante** (кільцевий) кожух вентилятора
- **carénage de prise d'air** обтічник повітрозабірника
- **carénage de queue** хвостовий обтічник
- **carénage de réducteur** обтічник редуктора
- **carénage de stabilisateur** обтічник стабілізатора
- **carénage des canons** обтічник рушниці
- **carénage du train d'atterrissage** обтічник шасі
- **carénage du feu de queue** обтічник заднього ліхтаря
- **carénage du moyeu de compresseur** обтічник втулки компресора
- **carénage du nez de carter** носовий обтічник картера
- **carénage frontal du réacteur** передній обтічник реактивного двигуна
- **carénage mobile** висувний обтічник
- **carénage ventral** підфюзеляжний гаргрот літака

Cargaison (*n. f.*) вантаж

Cargo-hélicoptère (*n. m.*) вантажний транспортний гвинтокрил

Carlingue (*n. f.*) кабіна, корпус

Carman (*n. m.*) обтічник крила, заліз крила, корінь, фітинг

Carte (*n. f.*) карта

- **carte (d'analyse) prévue** планова (аналізна) карта
- **carte aérienne** аеронавігаційна карта
- **carte aéronautique** аеронавігаційна карта
- **carte d'embarquement** посадковий квиток
- **carte de l'aéroport** карта аеродрому
- **carte de navigant** перепустка льотного екіпажу
- **carte d'embarquement** карта заходження на посадку
- **carte des obstacles de l'aérodrome** карта аеродромних перешкод
- **cartes et fiches de percée** схема заходу
- **carte météo** карта погоди
- **carte radar** радарна карта

Carter (*n. m.*) картер, корпус, кожух

- **carter moteur** корпус двигуна
- **carter à air commun** картер, що сполучається з атмосферою
- **carter avant** передній носок картера
- **carter couvre-engrenages** корпус приводів агрегатів системи (газо)розподілу
- **carter cylindrique de la chambre annulaire de combustion** циліндричний корпус кільцевої камери згоряння
- **carter d'admission du compresseur** корпус вхідної частини нагнітача/компресора
- **carter d'entrée d'air** вхідний патрубок
- **carter d'entrée d'air périphérique** корпус кільцевого повітрязбірника, корпус периферичного повітрязбірника
- **carter de prise de relais d'accessoires/de prise de mouvement** коробка приводів допоміжних агрегатів
- **carter entretoisé** перехідна частина картера
- **carter extérieur de la chambre de combustion** зовнішній кожух камери згоряння
- **carter inférieur** нижня половина картера
- **carter supérieur** верхня половина картера

Casque (*n. m.*) шолом

Casserole d'hélice (*loc. n. f.*) кок / обтічник (втулки) повітряного гвинта

Catapultage (*n. m.*) катапультивання

Catapulte (*n. f.*) літакова катапульта

CAVOK (*s. angl.*) (Ceiling and Visibility OK) задовільні умови польоту

CCOA (*s. fr.*) (Centre de conduite des opérations aériennes) центр управління повітряними операціями

CCP (*s. fr.*) (Contrôle de la compétence du pilote) контроль компетентності пілота

CDN (*s. fr.*) (Certificat de navigabilité) сертифікат льотної придатності

Ceinture (*n. f.*) ремінь безпеки

- **ceinture de défense aérienne** рубіж радіолокаційного виявлення, ланцюг / пояс РЛС

Céleste (*adj.*) небесний

Cellule (*n. f.*) планер літального апарата

Centrage (*n. m.*) балансування літака, центрування, порядок розміщення вантажів у літаку, визначення центру тяжкості

Centrale (*n. f.*) централь, гіроблок, гіровузол, позиційний гіроскоп

- **centrale à inertie** інерційний вимірювальний пристрій, електронний пристрій, який вимірює і видає на вихід значення швидкості тіла, його орієнтації, та гравітаційних сил з якими рухається тіло
- **centrale aérodynamique** обчислювач повітряних параметрів

Centre (*n. m.*) центр, комплекс, станція, пункт, пост

- **centre conjoint de coordination de sauvetage** об'єднаний рятувально-координаційний центр
- **centre de contrôle des vols spatiaux** центр управління польотами
- **centre d'entraînement des cosmonautes** центр підготовки космонавтів
- **centre d'essais en vol** льотно-випробувальна станція
- **centre spatial** космодром, аерокосмічний комплекс

Centrifuge (*adj.*) відцентровий

Centrifugeuse (*n. m.*) центрифуга, тренажер-центрифуга,

Certificat (*n. m.*) сертифікат

- **certificat d'aérodrome** сертифікат аеродрому
- **certificat de navigabilité** сертифікат льотної придатності
- **certificat de type** сертифікат типу, видається уповноваженим органом в державі реєстрації повітряного судна з метою засвідчити політну здатність дизайну конструювання літака.

Certifier en état de navigabilité (*loc. v.*) засвідчити льотну придатність

CG (*s. fr.*) (Centre de gravité de l'appareil) центр тяжіння

Chaîne (*n. f.*) ланцюг

- **chaîne d'assemblage** потокова лінія

Chambre (*n. f.*) камера

- **chambre de combustion** камера згоряння
- **chambre de combustion à double flux** двопотокова камера згоряння
- **chambre de combustion à double parois** двостінна камера згоряння
- **chambre de combustion à écoulement supersonique** надзвукова проточна камера згоряння
- **chambre de combustion à flux inversé** пальник із зворотним потоком
- **chambre de combustion à flux unique** однопотокова камера згоряння
- **chambre de combustion à haute pression** камера згоряння високого тиску
- **chambre de combustion à parois transparentes** камера згоряння з прозорими стінками
- **chambre de combustion à tourbillonneurs** вихрова камера згоряння
- **chambre de combustion annulaire à tubes de flammes** жаротрубний кільцевий пальник
- **chambre de combustion annulaire** кільцева камера згоряння
- **chambre de combustion auxiliaire** допоміжна камера згоряння
- **chambre de combustion avec stabilisateurs de flamme** камера згоряння зі стабілізаторами полум'я
- **chambre de combustion courte** коротка камера згоряння
- **chambre de combustion du statoréacteur** реактивна камера згоряння
- **chambre de combustion du turboréacteur** пальник турбореактивного двигуна
- **chambre de combustion pseudoannulaire** псевдокільцева камера згоряння

- **chambre de combustion sans col** конічна камера згоряння; камера згоряння з дозвуковим соплом
- **chambre de combustion sphérique** сферичний пальник
- **chambre de combustion tubulaire** трубчастий пальник
- **chambre de tranquillisation** форкамера надзвукової аеродинамічної труби

Champ (*n. m.*) поле

- **champ de tir** полігон
- **champ visuel** огляд, сектор спостереження
- **champ rotationnel** вихрове поле
- **champ tourbillonnaire** вихрове поле

Champer (*n. m.*) амортизатор

Chandelle (*n. f.*) свічка, підставка домкрата під крило

Changement (*n. m.*) зміни

- **changement d'altitude de vol** зміна висоти польоту

Chape (*n. f.*) гвинтова муфта

Charge (*n. f.*) навантаження

1. снаряд, заряд, зарядка

- **charge électrique** заряд / заряджання акумулятора
- **charge électrostatique** електростатичний заряд
- **charge explosive** снаряд
- **charge militaire** цільовий вантаж, бойовий заряд

2. вантаж, навантаження

- **charge à l'atterrissage** посадкове навантаження
- **charge à l'envergure** навантаження на одиницю розмаху крил
- **charge à vide** холосте навантаження
- **charge active** активне навантаження
- **charge admissible** допустиме навантаження
- **charge aérodynamique** аеродинамічне навантаження
- **charge alaire** навантаження на крило
- **charge balistique (d'une fusée) au sol** стартове навантаження
- **charge consommable en vol** навантаження витратних матеріалів у польоті
- **charge de choc** ударне навантаження
- **charge de combat de l'avion** бойове навантаження літака
- **charge de rupture** розривне навантаження
- **charge d'épreuve [d'essai]** пробне навантаження
- **charge d'inertie** інерційне навантаження

- **charge extérieure** зовнішня підвіска / бойове навантаження бойового літака
- **charge fictive à la surface alaire** еквівалентне навантаження на площу крила
- **charge inconsommable en vol** невитратний вантаж у польоті
- **charge limite** граничне навантаження
- **charge linéaire** навантаження на одиницю довжини
- **charge marchande** вантажопідйомність транспортного літака
- **charge réactive** реактивне навантаження
- **charge statique** статичне навантаження
- **charge ultime** руйнівне (розрахункове) навантаження

Chargement (*n. m.*) завантаження

Chariot (*n. m.*) візок

- **chariot à volets** каретка закрилка

Charnière (*n. m.*) шарнір поворотної частини крила

Charognard (*n. m.*) замикаючий (в строю літаків)

Charter (*n. m.*) чартер

Chasse (*n. f.*) винищувальна авіація

Chasse-neige (*n. f.*) крижаний плуг, снігоприбиральна машина

Chasseur (*n. m.*)

1. льотчик-винищувач

2. літак-винищувач

- **chasseur à réaction** реактивний винищувач
- **chasseur biplace** двомісний навчально-бойовий винищувач, спарка
- **chasseur-bombardier** штурмовик, тактичний / ударний літак
- **chasseur «de jour»** денний винищувач
- **chasseur de nuit** нічний винищувач
- **chasseur de première ligne** фронтовий винищувач
- **chasseur d'entraînement** навчально тренувальний винищувач
- **chasseur d'escorte** винищувач супроводу
- **chasseur d'interception** винищувач-перехоплювач
- **chasseur embarqué** палубний винищувач
- **chasseur-fusée** ракетний винищувач
- **chasseur léger** легкий винищувач
- **chasseur monoplace** одномісний винищувач
- **chasseur multicible** багатоцільовий винищувач-перехоплювач
- **chasseur parasite** бортовий винищувач

- **chasseur polyvalent** багатоцільовий винищувач
- **chasseur supersonique** надзвуковий винищувач
- **chasseur «tout temps»** всепогодний винищувач
- **chasseur «toutes missions»** багатоцільовий винищувач

Châssis (*n. m.*) шасі, лафет

- **châssis-canon** гарматний авіаційний лафет
- **châssis-moteur** моторама

Check list (*n. angl.*) контрольна картка

Chemin de roulement (*loc. n. m.*) рульова доріжка

Cheminement (*n. m.*) маршрут, навігація

Chenille (*n. f.*) гофрований шланг кисневого приладу

Cheval de bois (*loc. n. m.*) різкий розворот літака при рулюванні

Chiffreur (*n. m.*) шифрувальник, кодуючий пристрій, кодер, шифратор

Choc oblique (*loc. n. m.*) косий стрибок ущільнення в надзвуковому потоці

Chute (*n. f.*) спад (напруги, потужності)

Cible (*n. f.*) мішень, ціль

- **cible radar** радіолокаційна ціль
- **cible remorquée** буксований конус, конус-мішень, мішень-полотнище
- **cible volante** літаюча ціль, ракета-мішень

Circuit (*n. m.*)

1. провідка, лінія, магістраль, трубопровід, система, контур

- **circuit (d'alimentation) électrique** електроживлення
- **circuit d'huile** маслосистема, маслопровід
- **circuit de désembuage verrière** трубопровід обдування теплим повітрям ліхтаря кабіни
- **circuit hydraulique** гідросистема
- **circuit imprimé** друкована схема

2. маршрут

- **circuit d'attente** маршрут очікування (посадки); політ по колу
- **circuit d'aérodrome** політ по аеродромному колу, маршрут коробочки
- **circuit de piste** коробочка, коло заходу на посадку, маршрут коробочки

Circulation (*n. f.*) рух, циркуляція

- **circulation aérienne, trafic aérien** повітряний рух
- **circulation d'aérodrome** аеродромний рух

- **circulation des avions dans la zone d'aérodrome** рух літаків у районі аеродрому
- Cirrocumulus** (*n. m.*) перисто-купчасті хмари
- Cirrostratus** (*n. m.*) перисто-шарові хмари
- Ciseaux** (*n. m. pl.*) «ножиці» (повітряний бій на віражах)
- Citerne** (*n. f.*) паливоцистерна
- Clapet** (*n. m.*) клапан
- Climatisation** (*n. f.*) кондиціонування повітря, вентиляційне обладнання
- Cloche** (*n. f.*) дзвін, фігура вищого пілотажу, при якій літак переводиться у вертикальний набір висоти з подальшим гасінням швидкості до практично повної зупинки
- Cloison** (*n. f.*) перегородка, шпангоут з перегородкою
 - **cloison aérodynamique** перо стабілізатора
 - **cloison d'extrémité du plan fixe horizontal** шайба оперення
 - **cloison pare-feu** протипожежна перегородка
- Cloisonnement** (*n. m.*) перегородка
 - **cloisonnement de bord d'attaque** дзьоб крила
 - **cloisonnement (sur l'extrados)** аеродинамічний гребінь
 - **cloisonnement d'extrémité d'aile** шайба
- Cmdb (ou Cmd) (commandant de bord)** (*loc. n. m.*) командир повітряного судна
- Cocarde** (*n. f.*) розпізнавальний знак
- Cockpit** (*n. f.*) кабіна екіпажу
- Code radio** (*loc. n. m.*) позивний сигнал
- Codeur** (*n. m.*) шифрувальник (прилад)
- Coefficient** (*n. m.*) коефіцієнт
 - **coefficient de sécurité** коефіцієнт безпеки
 - **coefficient d'usure** ступінь зносу
 - **coefficient de dilution** коефіцієнт двоконтурності також байпасність (турбовентиляторного двигуна)
 - **coefficient de l'empennage horizontal** коефіцієнт статичного моменту горизонтального оперення
 - **coefficient de portance** коефіцієнт підйомної сили
 - **coefficient de traînée** коефіцієнт лобового опору
 - **coefficient remplissage** коефіцієнт заповнення
 - **coefficient structural** співвідношення ваги конструкції ракети до ваги палива

Coiffe de protection (d'un missile) (*loc. n. f.*) головний захисний обтічник ракети, запобіжний ковпачок

Coffrage du fuselage (*loc. n. m.*) опалубка фюзеляжу

Col (*n. m.*) горловина

- **col de la perche de ravitaillement en vol** шийка заправної штанги

- **col de la tuyère d'une fusée** горловина сопла

Collecteur (*n. m.*) колектор реактивного двигуна / аеродинамічної труби

- **collecteur de gaz** газозбірник

- **collecteur de maillons** ланкозбірник

Collier d'étanchéité (*loc. n. m.*) герметизуючий хомут

Collimateur (*n. m.*) причіп, коліматор, коліматорний причіп

Collision (*n. f.*) зіткнення

Colmatage du filtre (*loc. n. m.*) забивання, засмічення фільтра

Colonne (*n. f.*) колона

- **colonne du manche du pilotage** (*loc. n. f.*) штурвальна колонка

- **vol en colonne** стрій «колоною»

Combat aérien (*loc. n. m.*) повітряне бойове маневрування

Combinaison (*n. f.*) комбінезон, костюм

- **combinaison anti-g** протиперевантажувальний костюм

- **combinaison de vol** льотний костюм

- **combinaison étanche** висотно-компенсувальний костюм (ВКК)

- **combinaison pressurisée** висотно-компенсувальний костюм – індивідуальне спорядження льотчика для протидії низькому барометричному тиску у випадку розгерметизації кабіни на значних висотах.

Combiné (*n. m.*)

1. літак-гвинтокрил, комбінований гвинтокрил

2. комбінований двигун

Comburant (*n. m.*) окиснювач ракетного палива

Combustible (*n. m.*) паливо

Combustion (*n. f.*) горіння палива в камері згорання

Commandant de bord (*loc. n. m.*) командир повітряного судна командир екіпажу повітряного судна у цивільній авіації.

Commande (*n. f.*) перемикач, важіль керування, штурвал, система управління

- **commande assistée** бустерне керування

- **commande de pas collectif** важіль загального кроку «крок-газ»
- **commande de profondeur** керування кермом висоти
- **commande de tir** система управління вогнем
- **commande de train** перемикач шасі
- **commande de trim de profondeur** штурвал тримера керма висоти
- **commande de vol électrique** електронна система управління літаком
- **commande des aérofreins** кнопка повітряного гальма
- **doubles commandes** подвійне керування

Commissaire de bord (*loc. n. m/f.*) стюард (стюардеса)

Communication aérienne (*loc. n. f.*) авіазв'язок

Communications dans le sens sol-air (*loc. n. f.*) зв'язок «земля-повітря»

Commutateur (*n. m.*) перемикач

Compagnie (*n. f.*) компанія

- **compagnie aérienne** авіакомпанія
- **compagnie aérienne à bas prix** повітряні низькобюджетні перевізники, також лоукост-авіакомпанії
- **compagnie de navigation** суднохідна компанія
- **compagnies sous licence** ліцензовані компанії

Comparateur (*n. m.*) показник, індикатор

Compartiment (*n. m.*) кабіна

- **compartiment à bagages** багажне відділення
- **compartiment à piles** акумуляторний відсік
- **compartiment cargo/passagers** вантажопасажирський відсік
- **compartiment de l'accumulateur hydraulique** гідроакумуляторний відсік
- **compartiment technique** відсік технічного устаткування

Compas mère (*loc. n. m.*) датчик компасу

Compensateur (*n. m.*) компенсатор, управління з сервокомпенсацією

- **compensateur à ressort** ресорний компенсатор
- **compensateur d'asservissement à ressort** пружинний сервокомпенсатор

Compensation (*n. f.*) компенсація, тримування

Compenser (*v.*) компенсувати, балансувати, врівноважувати, коригувати

- **compenser [annuler] la déviation** усунути відхилення

- **compenser la consommation de carburant** компенсувати споживання палива (для збереження центрування)

Composante aérienne militaire (*loc. n. f.*) повітряні сили, військово-повітряні сили

Composantes (*n. f. pl.*) складові

- **composantes de vents traversiers** складові зустрічного вітру
- **composantes radiales des efforts** радіальні складові зусилля

Compresseur (*n. m.*) компресор, нагнітач

- **compresseur à deux étages** двоступеневий компресор
- **compresseur à deux vitesses** двошвидкісний компресор
- **compresseur axial** осьовий компресор
- **compresseur à plusieurs étages** багатоступінчастий компресор
- **compresseur à plusieurs vitesses** багатошвидкісний компресор
- **compresseur à une seule vitesse** одношвидкісний компресор
- **compresseur basse pression** компресор низького тиску
- **compresseur de pressurisation de cabine** кабіний компресор
- **compresseur duplex, compresseur jumelé** подвійний компресор
- **compresseur mécanique** механічний компресор
- **compresseur monoétagé** одноступінчастий компресор
- **compresseur radial [centrifuge]** відцентровий компресор

Compte rendu de vol (*loc. n. m.*) звіт про політ

Compte-tours (*n. m.*) лічильник числа оборотів, тахометр

- **compte-tours à chiffres mobiles** лічильник оборотів з автоматичним показчиком числа оборотів за одиницю часу

Comptoir (*n. m.*) служба, стійка

- **comptoir d'assistance** служба підтримки
- **comptoir d'enregistrement** стійка реєстрації

Conception d'avions (*loc. n. f.*) конструкція повітряного судна

Conditionnement d'air (*loc. n. m.*) кондиціонування повітря

Conditions météo (*loc. n. f.*) погодні умови

Conduit (*n. m.*) канал, водопровід, трубопровід

- **conduit atmosphérique** атмосферний канал
- **conduit [canal] d'air** повітропровід
- **conduit d'alimentation en azote** азотопровід
- **conduit de gaz** газовий канал
- **conduit de retour** зворотний канал
- **conduit de ventilation** вентиляційний канал

Conduite (*n. f.*) магістраль, провід

- **conduite d'air primaire** магістраль первинного повітря
- **conduite d'amenée d'huile** нафтопровід

Cône (*n. m.*) кок, конус, голка, центральне тіло, обтічник. газорозсікач

- **cône délecter de jet** газорозсікач ракети
- **cône de détection radar** пелюстка діаграми спрямованості
- **cône d'entrée d'air latérale** конус бокового повітрозабірника
- **cône d'entrée d'air du réacteur** конус/голка повітрозабірника
- **cône d'hélice** кок / обтічник (втулки) повітряного гвинта
- **cône de rotor** «тюльпан», конус лопатей
- **cône de sortie de tuyère** голка вихлопного сопла

Configuration (*n. f.*) конфігурація, структура, схема КСС, аеродинамічне компонування

Congé (*n. m.*) заліз крила, корінь, фітінг

Connexion (*n. m.*) підключення

- **connexion [couplage, montage] en parallèle** паралельне з'єднання
- **connexion [couplage, montage] en série** послідовне з'єднання

Conservateur de cap (*loc. n. m.*) автомат курсу автопілоту, гіронапівкомпас

Consigne(s) (*n. f.*) вказівка, інструкція

- **consignes d'alerte** інструкції по бойовій тривозі
- **consignes de camouflage** інструкції з маскуванню
- **consignes de piste** інструкції по злітно-посадковій смузі
- **consignes de secours pour abandon urgent de l'avion** інструкції з аварійного покидання літаку
- **consignes de secours** інструкції на випадок аварії
- **consignes d'utilisation** інструкція із застосування

Console (*n. f.*) пульт, щиток

- **console banquette latérale** боковий пульт
- **console radar** пульт, робоче місце диспетчера

Consummable (*adj.*) одноразовий, малоресурсний

Consummation spécifique (*loc. n. f.*) питома витрата палива

Constructeur d'avion (*loc. n. m.*) авіаконструктор

Construction (*n. f.*)

1. конструювання, літакобудування, будівництво (літака)
2. конструкція
3. споруда, інсталяція

Contacteur (*n. m.*) датчик

- **contacteur de démarreur** вимикач стартера
- **contacteur manométrique** контактний датчик тиску

Container (conteneur) (*n. m.*) навісний контейнер, агрегат

Contour (*n. m.*) обрис планера (літака) і фюзеляжу

Contrainte (*n. f.*) термічне навантаження, температурна / теплова напруга

Contre-fiche du train (*loc. n. f.*) підкіс шасі

Contre-mesures (*n. f. pl.*) радіоелектронна протидія, перешкоди, відбивач, хибна мета

Contrepoids (*n. m.*) балансир

Contrer (*v.*) парувати (пілотування)

Contreventement (*n. m.*) бічний підкіс (основної опори)

Contrôle (*n. m.*)

1. огляд, обслуговування, ремонт

2. управління, контроль

- **contrôle aérien** управління повітряним рухом (УПР)
- **contrôle de couche limite** управління прикордонним шаром
- **contrôle de l'écoulement laminaire** ламінаризація обтікання
- **contrôle local d'aérodrome (CLA)** командно-диспетчерський пункт
- **contrôle de la poussée** дроселювання двигуна, регулювання

Contrôleur (-euse) aérien(-ne) (*loc. n. f/m.*) диспетчер

- **contrôleur de la navigation aérienne** диспетчер служби УВС / управління повітряним рухом
- **contrôleur radar, radariste** оператор радіолокаційної станції
- **contrôleur d'opération aériennes** диспетчер аеродрому

Convection (*n. f.*) конвекція

Convergence (*n. f.*) звуження струменя/сопла

Convertible (*n. m.*) конвертиплан, гвинтокрил-літак, літальний апарат

Convoyage (*n. m.*) перегонка літаків, супровід, буксирування планерів

Convoyeur (-euse) (*n. m./f.*) бортпровідник/ бортпровідниця

Copilote (*n. m.*) другий пілот

Coque (*n. f.*) фюзеляж

Coquille de ballon (*loc. n. f.*) оболонка аеростата, ніша; відсік

Corde (*n. f.*) канат, трос, також кодола, линва, гнучкий виріб з дроту чи органічних волокон.

- **corde du profil de l'aile** хорда профілю крила

Corne débordante (*loc. n. f.*) ріг аеродинамічної компенсації, ріг (аеродинамічного) компенсатора

Cornière de raidissement (*loc. n. f.*) куточок, кутовий стрингер

Corps (*n. m.*) корпус, каркас, тіло

Correction (*n. f.*) виправлення, корекція

- **correction altimétrique** висотна поправка
- **correction de la route en direction** виправлення дороги в напрямку
- **correction de la route en distance** корекція маршруту по відстані
- **correction de l'itinéraire de vol** корекція траєкторії польоту
- **correction des écarts** корекція відхилень

Correcteur automatique (*loc. n. m.*) автокоректор

Cotes d'encombrement (*loc. n. m.*) габарити, шаблон, габаритні розміри

Couche (*n. f.*) покрив, плівка, шар

- **couche diffuse** (*loc. n. f.*) суцільний хмарний покрив
- **couche laminaire** ламінарний шар
- **couche limite** (*loc. n. f.*) прикордонний шар атмосфери
- **couche nuageuse** хмарність
- **couche supérieure** хмари верхнього ярусу

Coup de vent (*loc. n. m.*) шквал

Coupe (*n. f.*) розріз, креслення у розрізі

Couplage (*n. m.*) зчіпний прилад, фрикціон, муфта

- **couplage manuel** ручне зчеплення

Couple (*n. m.*) шпангоут

- **couple de renversement** перекидальний момент
- **couple d'hélice** опір повітряного гвинта обертанню; крутний момент повітряного гвинта
- **couple piqueur** пікіруючий момент

Couplemètre (*n. m.*) моментомер

Coupole (*n. f.*) купол, блістер, люк, ілюмінатор, астролюк

Courant (*n. m.*)

1. струм, сила струму
2. потік повітря, обтікання

Courbe du chien (*loc. n. f.*) крива погоні (пілотування)

Courbure (*loc. n. f.*) опуклість, увігнутість, кривина

Couronne à aubes (*loc. n. f.*) компресорне колесо турбіни

Courrier

- **long courrier / moyen courrier** далекомагістральний / середньомагістральний літак

Cours au sol 4S et S1 (*loc. n. m.*) наземна підготовка 4S та S1

Course

1. хід / відхилення керма

2. пробіг

- **course à l'atterrissage** пробіг

- **course au décollage** розбіг

Coussin gonflable (*loc. n. m.*) подушка безпеки

Couverture aérienne (*loc. n. f.*) винищувальне прикриття

Cran (*n. m.*) засувка, виріз сектора газу, упор

Crash d'avion (*loc. n. m.*) авіакатастрофа

Créneau de tir (*loc. n. m.*) вікно старту, стартове вікно (ракети)

Crique (*n. m.*) домкрат під колесо

Crique (*n. f.*) втомна тріщина, волосовина

Croc (*n. m.*) гачок, гак

Crochet (*n. m.*) гачок, гак

Croisière (*n. f.*) крейсерська швидкість

Crosse (*n. f.*) гачок, гак

- **crosse d'appontage** гальмівний гак

- **crosse d'arrêt d'urgence** гак аварійного гальмування літака

Croupion (*n. m.*) хвостовий кок, обтічник (задньої частини сопла)

Cuissardes (*n. f. pl.*) ножні обхвати парашута

Cumulus (*n. m.*) купчасті хмари

Cycle (*n. m.*) цикл

- **cycle de démarrage** цикл запуску

- **cycle à quatre temps** чотиритактний цикл (поршневого двигуна)

Cyclogenèse (*n. f.*) утворення циклонів

Cyclone (*n. m.*) циклон

Cylindre (*n. m.*) циліндр

Cylindrée (*n. f.*) літраж двигуна, робочий об'єм циліндра

D

Dalle (*n. f.*) бетонна плита

Damper (*n. m.*) демпфер

Danger (*n. m.*) небезпека, ризик

- **danger d'explosion** вибухонебезпечність
- **danger d'incendie** небезпека виникнення пожежі
- **danger de détection** ризик відстеження
- **danger de pompage** ризик зриву режиму роботи авіаційного турбореактивного двигуна
- **danger radioactif** радіаційна небезпека

Dashpot (*n. angl.*) амортизатор, гасник коливань

Débarquer (*v.*) висаджувати

Débarquement (*n. m.*)

1. висадка, розвантаження

2. десант

- **débarquement aérien** висадка (з повітряного судна)
- **débarquement aéroparachuté** висадка парашутного десанту
- **débarquement aéroporté** висадка повітряного десанту
- **débarquement de l'avion** посадка літака
- **débarquement des passagers** висадка пасажирів
- **débarquement mixte (aéroparachuté et aéroporté)** змішана висадка десанту
- **débarquement parachuté** висадка з парашутом

Débattement (*n. m.*)

1. відхилення

2. обертання

- **débattement des ailerons** відхилення елеронів
- **débattement de la gouverne de direction** напрямок обертання керма

Débit (*n. m.*)

1. розхід

2. подача (палива)

Debitmètre (*n. m.*) витратомір

Déblocage (*n. m.*) розблокування

Débloquer la roue d'une secousse (*loc. v.*) випустити шасі які застрягли

Débordement de registre (*loc. n. m.*) переповнення реєстру

Déborder (*v.*)

1. вийти за межі

2. прориватися

- **déborder des nuages** вийти із хмар

Débrayage (*n. m.*) відключення

- **débrayage des accessoires** відключення електроприводів
- **débrayage du pilote automatique** відключення автопілоту

Débris (*n. m. pl.*)

1. уламки
2. рештки

- **débris d'avion** уламки літака

Début (*n. m.*) початок

- **début du piqué** початок зниження літака (під широким кутом)
- **début de la route d'attaque** початок атаки
- **début d'injection** початок впорскування

Décalage (*n. m.*)

1. зміщення
2. зсув

- **décalage aérodynamique** аеродинамічне зміщення
- **décalage de la pale** зсув лопаті
- **décalage de l'aile** зсув крила
- **décalage de l'aile vers l'arrière** зсув крила назад
- **décalage de l'aile vers l'avant** зсув крила вперед
- **décalage des ailes du biplane** зсув крила біплана
- **décalage latéral** бокове зміщення
- **décalage vers l'avant** зміщення вперед

Décamoteur (*n. m.*) літак, оснащений десятима двигунами

Décapage (*n. m.*)

1. очищення, зачистка
2. вирівнювання (поверхні)

Décélérer (*v.*) сповільнюватися, зменшувати швидкість

Décélération (*n. f.*) зменшення швидкості, гальмування

Décharge (*n. f.*) розвантаження

- **décharge de l'hélicoptère-cargo** розвантаження вантажного гвинтокрила

Décibel (*n. m.*) децибел

Décibelmètre (*n. m.*) вимірювач шуму, шумомір

Déclencheur automatique (*loc. n. m.*) автоспуск

Déclic (*n. m.*) аретир

Déclinaison magnétique (*loc. n. f.*) магнітне схилення

Décodification (*n. f.*) декодування

Décoller (*v.*) злітати

Décollage (*n. m.*)

1. зліт, відрив від землі
2. старт ракети
3. зліт із прискорювачем

- **décollage à pleine charge** зліт при повному завантаженні
- **décollage à poussée adaptée** зліт з налагодженою тягою
- **décollage assisté par catapulte** зліт на стартовій катапульти
- **décollage assisté par fusées** зліт з ракетним прискорювачем
- **décollage assisté** допоміжний зліт
- **décollage au régime maximal** зліт на максимальних обертах
- **décollage aux instruments** зліт за допомогою приладів
- **décollage avec queue semi-abaisée** зліт з напівопущеним оперенням
- **décollage avec roulement minimal** зліт з мінімального розбігу
- **décollage court** зліт із коротким розбігом
- **décollage court** зліт із коротким розбігом
- **décollage d'un avion isolé** зліт одиночного літака
- **décollage d'un plan d'eau** зліт з поверхні води
- **décollage d'une fusée** старт ракети
- **décollage en chandelle** зліт з бойовим розворотом
- **décollage en formation** координований зліт
- **décollage en groupe** зліт в групі
- **décollage en patrouille de deux** зліт в парі
- **décollage en patrouille de deux** зліт в парі
- **décollage immédiat** негайний зліт
- **décollage libre** вільний зліт
- **décollage manqué** невдалий зліт
- **décollage sans volets** зліт без закрилків
- **décollage sur alerte** зліт по тривозі
- **décollage sur alerte** зліт по тривозі
- **décollage sur freins** зліт з гальм
- **décollage un par un** зліт поодинці
- **décollage vent arrière** зліт проти вітру
- **décollage vent de travers** зліт при бічному вітрі
- **décollage vertical** вертикальний зліт

Décollement (*n. m.*) відрив, зрив

- **décollement de la couche limite** відрив прикордонного шару
- **décollement des filets d'air** зрив повітряних потоків

Décompresseur (*n. m.*) декомпресор

Décompression (*n. f.*) декомпресія

Décompteur (*n. m.*) лічильник

Découper (*v.*)

1. вирізати
2. відключати

Décrocher (*v.*) звалюватися (на крило)

Décrochage (*n. m.*)

1. звалювання літака
2. зрив, відрив
 - **décrochage de flamme** зрив полум'я (у камері згоряння реактивного двигуна)
 - **décrochage de la couche limite** відрив прикордонного шару
 - **décrochage du compresseur** зрив режиму роботи авіаційного турбореактивного двигуна

Décrochable (*adj.*) який звалюється

Décrochement (*n. m.*)

1. відрив
2. відчеплення
 - **décrochement du bord d'attaque** зарубка, насічка, щербина
 - **décrochement du bord de fuite** злам кромки крила

Dédouanement (*n. m.*) митне оформлення

Défaillance (*n. f.*)

1. несправність
2. відмова

Défaillant (*adj.*) несправний

Défaut (*n. m.*)

1. несправність
2. збій
 - **défaut d'allumage** збій запалювання
 - **défaut d'équilibre** незбалансованість, дисбаланс
 - **défaut de construction** будівельний дефект
 - **défaut de contact** збій контакту
 - **défaut d'étanchéité** порушення герметичності кабіни

Défectuosité (*n. f.*) дефект, недолік

D.C.A (*s. fr.*) (Défense contre avions) протиповітряна оборона

DAT (*s. fr.*) (Défense aérienne du territoire) протиповітряна оборона території

Défense (*n. f.*) оборона

- **défense aérienne** протиповітряна оборона (ППО)
- **défense aérienne passive** місцева протиповітряна оборона (МППО)
- **défense antimissile** протиракетна оборона
- **défense antisatellite** протисупутникова оборона
- **défense contre les troupes aéroportées** протидесантна оборона (ПДО)
- **défense des terrains au sol** захист аеродромів

Défensif (*adj.*) оборонний

Défilé aérien (*loc. n. m.*) авіаційний, повітряний парад

Déflagration (*n. f.*) дефлаграція, повільне згорання

Déflecteur (*n. m.*) дефлектор, відбивач

- **déflecteur d'air** повітряний дефлектор
- **déflecteur de volet** дефлектор закритка
- **déflecteur de jet** відбивач реактивних струменів

Déformation (*n. f.*)

1. деформація
2. викривлення, спотворення
 - **déformation de l'aile** деформація крила
 - **déformation de l'image** викривлення зображення
 - **déformation en cisaillement** деформація зсуву

Déformer (*v.*)

1. деформувати
2. викривляти, спотворювати

Dégagement (*n. m.*)

2. вихід із бою
3. відрив від противника

Dégager (*v.*)

1. звільняти
2. розчищати
 - **dégager la piste** розчистити злітно-посадкову смугу

Dégauchir (*v.*) виправляти, вирівнювати

Dégazage (*n. m.*) дегазація

Dégivrage (*n. m.*) захист від обледеніння, обмерзання

Dégivrer (*v.*)

1. розморожувати
2. запобігати обмерзанню

Dégivreur (*n. m.*) антиобліднювач

- **dégivreur à chauffage électrique** електричний антиобліднювач
- **dégivreur chimique** хімічний антиобліднювач
- **dégivreur d'aile** антиобліднювач крила
- **dégivreur de pare-brise** антиобліднювач лобового скла
- **dégivreur des pales d'hélice** антиобліднювач лопатей гвинта
- **dégivreur d'hélice** антиобліднювач гвинта
- **dégivreur liquide** рідкий антиобліднювач
- **dégivreur mécanique** механічний антиобліднювач
- **dégivreur pneumatique** наливний гумовий шланг механічно-го способу захисту від обмерзання

Dégonflement (*n. m.*)

1. викид (газу)
2. падіння (аеростата)
3. гасіння купола парашута

Degré (*n. m.*)

1. ступінь
2. градус

Déjaugage de l'hydravion (*loc. n. m.*) зліт гідроплана (із поверхні води)

Déjauger (*v.*)

1. відриватися від води (під час зльоту)
2. піднімати переднє колесо (під час зльоту)

Délais (*n. m. pl.*) затримка, запізнення

Délestage (*n. m.*)

1. аварійне скидання баласту
2. аварійний злив палива
3. аварійне вимкнення електроживлення

Délimitation (*n. f.*) розмежування

- **délimitation lumineuse du terrain** світлове розмежування ділянки

Délocalisation (*n. f.*) переміщення

Deltaplane (*n. m.*) дельтаплан

Demande d'appui aérien (*loc. n. f.*) запит на повітряну підтримку

Démantèlement (*n. m.*)

1. розбирання
2. демонтаж

Démarrage (*n. m.*) заведення, запуск

Démarrer (*v.*) завести, запустити

Démarreur (*n. m.*) стартер

- **démarreur de piste** аеродромний пусковий електроагрегат

Demi-tonneau (*n. m.*) напівбочка (пілотажна фігура)

Démodulateur (*n. m.*) демодулятор, детектор

- **démodulateur d'amplitude** амплітудний детектор

Démodulation (*n. f.*) демодуляція, детектування

Démonstrateur (*n. m.*) демонстратор

Déneigeuse (*n. f.*) снігоочисне обладнання

Déneigement (*n. m.*) очищення від снігу

Densité (*n. f.*) напруженість повітряного руху

- **densité des nuages en eau** водність хмар
- **densité de circulation aérienne** інтенсивність повітряного руху

Dent (*n. f.*) зубець, зуб

- **dent de loup** засувка, храповий механізм на конусі втулки гвинта
- **dent de scie** запил, зубець

Dépanner (*v.*) усувати несправності, ремонтувати

Départ (*n. m.*) виліт

- **départ au casque** диспетчер злітно-посадкової смуги
- **départ en chandelle** виліт із бойовим розворотом
- **départ en vrille** зрив у штопор
- **départ arrêté** відкладений політ

Dépassement (*n. m.*)

1. обгін, випередження
2. перевищення

Dépasser (*v.*) обганяти, випереджати

Dépistage (*n. m.*) виявлення, пошук

Déploiement de la coupole du parachute (*loc. n. m.*) розкриття купола парашута

Déperditeur de potentiel (*loc. n. m.*)

1. розрядник статичної електрики
2. заземлювач, заземлювальна перемичка

Dépôt (*n. m.*)

1. склад, сховище
2. резервуар

Dépouillement (*n. m.*)

1. обробка, перевірка
2. відтворення

- **dépouillement des renseignements météorologiques** обробка метеорологічних даних
- **dépouillement de données** обробка інформації
- **dépouillement de documents** перевірка документів
- **dépouillement d'enregistrement** відтворення запису
- **dépouillement stéréoscopique des photographies aériennes** стереоскопічна обробка аерознімків

Dépression atmosphérique (*loc. n. f.*) циклон

Dépressurisation (*n. f.*) розгерметизація, втрата тиску

Dépressuriser (*v.*) скидати тиск

Dérapage (*n. m.*)

1. бічне занесення (у польоті), занос коліс
2. бічна обдувка крила

Déraper (*v.*) заносити

Déréglage (*n. m.*) порушення регулювання, зміщення

- **déréglage du centrage** зміщення центрування

Dérivation (*n. f.*)

1. відхилення
2. виведення

Dérive (*n. f.*)

1. вертикальне оперення
2. знесення (за вітром), дрейф
 - **dérive magnétique** магнітне схилення
 - **dérive de route ou de cap** дрейф судна

Dérive monobloc (*loc. n. f.*)

1. цільноповоротний кіль
2. моноблочне оперення

Dériver (*v.*)

1. відхилятися (від курсу)
2. дрейфувати

Dérivomètre (*n. m.*)

1. показчик зміщення
2. навігаційний візир
 - **dérivomètre périscopique** перископічний навігаційний візир

Dérogação (*n. f.*) ухилення, відступ

Déroulement (*n. m.*) закид тримера

Dérouter (*v.*) змінювати курс, маршрут

Déroutement (*n. m.*) змінення курсу, маршруту

Désactivateur (*n. m.*) дезактиватор

Désactivation (*n. f.*) дезактивація

Désamorçage de la fusée (*loc. n. m.*) знешкодження ракети

Désaxé (*adj.*) незбалансований

Descente (*n. f.*) спуск, втрата висоти

- **descente à plat** горизонтальний спуск (літака); парашутування
- **descente d'une masse d'air** спуск повітряної маси
- **descente du ballon** спуск аеростата
- **descente moteur réduit** спуск із вимкнутим двигуном
- **descente en piqué** пікірування (фігура пілотажу)
- **descente en feuille morte** падіння «листом» (фігура пілотажу)

Description technique de l'avion (*loc. n. f.*) технічний опис літака

Désembuage verrière (*loc. n. m.*) усунення запотівання (кабіни пілота)

Désengrenement (*n. m.*) розмежування

Désengrener (*v.*) виводити із зачеплення

Déséquilibre (*n. m.*) порушення рівноваги, дисбаланс

Déséquilibre (*n. m.*) дисбаланс

- **déséquilibre aérodynamique des forces (de l'hélice)** дисбаланс аеродинамічних (пропелерних) сил
- **déséquilibre aérodynamique des moments (de l'hélice)** дисбаланс аеродинамічного моменту (пропелера)
- **déséquilibre aérodynamique** аеродинамічний дисбаланс
- **déséquilibre de carburant** дисбаланс палива
- **déséquilibre de l'hélice** дисбаланс гвинта
- **déséquilibre des forces aérodynamiques** дисбаланс аеродинамічних сил
- **déséquilibre dynamique** динамічний дисбаланс
- **déséquilibre latéral** порушення бічної рівноваги
- **déséquilibre massique (de l'hélice)** дисбаланс маси гвинта
- **déséquilibre statique** статичний дисбаланс

Désexciter (*v.*) розмагнічувати

Deshydrateur (*n. m.*) водовідділювач

Désignation (*n. f.*)

1. виявлення, позначення

2. індекс

- **désignation des objectifs** виявлення цілей
- **désignation des codes** кодові позначення

• **désignation constructeur** ідентифікаційне позначення виробника; заводський шифр випробувального ЛА

Désignateur d'objectif (*loc. n. m.*) цілевказівник

Désigné (*adj.*) під позначенням, маркою

Destination (*n. f.*) місце призначення

Destructeur de portance (*n. m.*) інтерцептор, переривач потоку

Désynchronisation (*n. f.*) десинхронізація

Détachement (*n. m.*)

1. відокремлення

2. загін

• **détachement aérien** авіазагін

Détecter (*v.*) виявляти

Détecteur (*n. m.*) детектор, датчик

• **détecteur à limaille** детектор магнітних аномалій

• **détecteur à temps de vol** датчик часу польоту

• **détecteur d'écart** датчик нахилу

• **détecteur d'écart angulaire** датчик кута нахилу

• **détecteur d'illumination** детектор випромінювання

• **détecteur de fumée** димовий сповіщувач

• **détecteur de positions limites des gouvernes** датчик граничних відхилень керма

• **détecteur de poussière cosmique** детектор космічного пилу

• **détecteur de proximité** детектор зближення

• **détecteur de rayonnement** детектор випромінювання

• **détecteur de soleil** датчик сонця

• **détecteur de son** звуковий детектор

• **détecteur de tension** датчик напруги

• **détecteur de vitesse de vol** датчик швидкості польоту

• **détecteur des gouvernes** датчик кута повороту керма

• **détecteur des rayons cosmiques** детектор космічних променів

• **détecteur infrarouge** теплопеленгатор

• **détecteur magnétique** магнітний датчик

Détection (*n. f.*) виявлення

• **détection d'une panne** виявлення несправності

• **détection de cibles près du sol** виявлення цілей біля землі

• **détection de défauts** виявлення дефектів

• **détection de l'objectif** виявлення цілі

• **détection des avions** виявлення літаків

- **détection des buts au voisinage du sol** виявлення цілей біля землі
- **détection des erreurs** виявлення помилок
- **détection des fuites** виявлення витоків
- **détection électromagnétique** радіолокація
- **détection lointaine** дистанційне виявлення
- **détection par radar** радіолокаційне виявлення
- **détection passive** пасивне виявлення
- **détection visuelle** візуальне виявлення

Détermination (*n. f.*) визначення

- **détermination de dérapage** визначення заносу
- **détermination de l'altitude** визначення висоти
- **détermination de l'assiette de l'avion** визначення положення літака
- **détermination de la perméabilité au gaz** визначення газопроникності
- **détermination des caractéristiques de vol** визначення характеристик польоту
- **détermination des nuages par l'impulsion lumineuse** визначення хмарності за світловим імпульсом
- **détermination du cap à suivre** визначення маршруту польоту
- **détermination du flux** визначення потоку
- **détermination du point** визначення розташування
- **détermination du point aux instruments** визначення розташування за допомогою пристроїв
- **détermination du vecteur de vitesse** визначення вектору швидкості
- **détermination du vent** визначення вітру
- **détermination graphique** графічне визначення
- **détermination gravimétrique** гравіметричне визначення

Détonateur (*n. m.*) детонатор

Détonation (*n. f.*)

1. детонація
2. вибух, спалах

Détonomètre (*n. m.*) детонометр

Détournement d'avion (*loc. n. m.*) захоплення літака

Détourner un avion (*loc. v.*) захопити літак

Devancer (*v.*) випереджати, просувати

Devancement (*n. m.*) випередження, просування

Développement (*n. m.*) освоєння дослідного літака

Déviateur de jet (*loc. n. m.*) відбивач реактивних струменів

Déviation (*n. f.*)

1. відхилення від курсу

2. девіація

- **déviation de la boussole** магнітна девіація

- **déviation du champ de l'image** відхилення поля зображення

Dévidoir d'antenne (*n. m.*) котушка антени

Dévisser (*v.*) відкручувати

DGA (*s. fr.*) (*Direction générale de l'armement*) головне управління озброєння

Diabolo (*n. m.*) спарені колеса

Diagnostic de panne (*loc. n. f.*) діагностика несправностей, об'єктивний контроль

Diagramme (*n. m.*) діаграма

- **diagramme aérologique** аерологічна діаграма

- **diagramme de portée** діаграма обсягу

Dièdre de l'aile (*loc. n. m.*) поперечне V крило, поперечна стріло-видність крила

Diffuseur (*n. m.*)

1. дифузор, газоповітряний тракт, вхідний пристрій

- **diffuseur aérohydrodynamique** аерогідродинамічний дифузор

- **diffuseur de suralimentation** дифузор нагнітача

- **diffuseur à deux chocs** двочастковий дифузор (у надзвуковій аеродинамічній трубі)

3. розтруб

- **diffuseur d'air** розтруб обдування

- **diffuseur d'air chaud** розтруб обдування навісу теплим повітрям

Dilution (*n. f.*) двоконтурність (відхилення маси вторинного повітря від маси згораючих газів)

Dimensionnement (*n. m.*) калібрування

- **dimensionnement en fatigue** вимірювання втомної міцності

- **dimensionnement statique** вимірювання статичної міцності

Dimensions «hors-tout» (*n. f. pl.*) габаритна ширина (літака)

Direct (*adj.*)

1. прямий (рейс)

2. безпосередній (контроль)

Directeur (*n. m.*)

1. директор, керівник

• **directeur des vols** авіадиспетчер, керівник польотів

2. прилад керування

• **directeur de vol** авіагоризонт

Direction (*n. f.*)

1. управління, керівництво

• **direction de contrôle aerien** управління повітряним рухом

2. кермо, напрямок

• **direction d'envol** напрямок польоту

• **direction apparente** видимий напрямок

• **direction axiale** осьовий напрямок

• **direction de glissement** напрямок ковзання

• **direction de mouvement** напрямок руху

• **direction de propagation des ondes** напрямок поширення хвилі

• **direction de référence** основний напрямок

• **direction d'écoulement** напрямок потоку

• **direction dominante du vent** переважаючий напрямок вітру

• **direction du courant d'air** напрямок повітряного потоку

• **direction du courant** напрямок струму

• **direction du jet** напрямок літака

• **direction du vent** напрямок вітру

Dirigeable (*adj.*) керований

Dirigeable (*n. m.*) дирижабль, повітроплав

• **dirigeable de fret** вантажний дирижабль

• **dirigeable non rigide** м'який дирижабль

• **dirigeable à structure rigide** жорсткий дирижабль

Dirigibilité (*n. f.*)

1. керованість літака

2. вільне орієнтування (переднього колеса)

Discrétion (*n. f.*) малопомітність

Dislocation (*n. f.*) дислокація

Dispersion (*n. f.*)

1. дисперсія

2. розсіювання

Dispositif (*n. m.*) пристрій, прилад, апаратура, обладнання

• **dispositif amplificateur** підсилювальний пристрій

- **dispositif anti-blocage** антиблокувальна система (при посадці)
- **dispositif antibrouillage** система захисту від перешкод
- **dispositif anti-bruit** система шумозаглушення
- **dispositif antichoc** амортизатор, протиударний пристрій
- **dispositif antidérapant** пристрій проти ковзання
- **dispositif anti-éblouissant** система захисту від відблисків
- **dispositif antiturbulence** система придушення турбулентності
- **dispositif automatique d'aspiration d'air** автоматична система стиснення повітря
- **dispositif automatique d'ouverture du parachute** автоматична система розкриття парашута
- **dispositif automatique de commande du moteur** автоматична система управління двигуном
- **dispositif automatique de compensation des lacets** автоматична система врівноваження коливань
- **dispositif automatique de décélération** система автоматичного гальмування
- **dispositif automatique de dégrafage des sangles d'attache** автоматична система відстібання пасків безпеки
- **dispositif automatique de démarrage** система автоматичного запуску
- **dispositif automatique de mise en drapeau** автоматична система регулювання кута нахилу лопатей
- **dispositif automatique de navigation** автоматична система навігації
- **dispositif automatique de recherche pas à pas** автоматична система поетапного пошуку
- **dispositif automatique du débit d'air** автоматична система розходу повітря
- **dispositif automatique** автоматична система
- **dispositif auxiliaire de réallumage** допоміжна система повторного запуску
- **dispositif avertisseur de décrochage** система попередження про наближення до звалювання літака (на крило)
- **dispositif bioacoustique** відлякувач птахів
- **dispositif d'alimentation en combustible** паливна система
- **dispositif d'appel par radio** пристрій радіовиклику
- **dispositif d'arrêt** аерофінішер, аварійний бар'єр

- **dispositif d'avance à l'admission** пристрій випередження впуску
 - **dispositif d'avance à l'allumage** пристрій випередження запалювання
 - **dispositif de blocage** пристрій блокування
 - **dispositif de commande automatique d'accélération** автоматична система управління прискоренням
 - **dispositif de commande automatique de reprise** система автоматичного контролю відновлення
 - **dispositif de commande électromécanique de pas général** система електромеханічного керування загальним кроком
 - **dispositif de conduite de tir** система керування вогнем
 - **dispositif de débrayage à crabots** система розблокування кінцевої муфти
 - **dispositif de déviation de jet** система реверсу тяги реактивного двигуна
 - **dispositif de gonflement automatique** автоматичний пристрій накачування
 - **dispositif de poursuite de l'objectif** пристрій відстеження цілі
 - **dispositif de protection de surtension** пристрій захисту від перенапруг
 - **dispositif de radioatterrissage** радіотехнічна система посадки
 - **dispositif de ralenti** регулятор холостого ходу
 - **dispositif de rappel dans l'axe du train avant** система центрування носового колеса шасі
 - **dispositif de refroidissement sous pression** закрита система охолодження
 - **dispositif de repliage automatique des pales** система автоматичного складання лопатей несучого гвинта
 - **dispositif de restitution d'efforts** система імітації гальмування
 - **dispositif de rotation d'air** пристрій переміщення повітря
 - **dispositif de soufflage de la couche limite** система здування прикордонного шару
 - **dispositif hypersustentateurs** механізація крила, система пристрою (закрилків, щитків, призначених для управління підйомною силою)
- механічний стабілізатор полум'я форсажної камери
- Disque du rotor** (*loc. n. m*) диск несучого гвинта (вертольоту)
- Dissociation de l'air** (*loc. n. f.*) розділення повітря

Dissymétrie de décollement (*loc. n. f.*) відрив потоку

Distance (*n. f.*) дальність, відстань

- **distance à vol d'oiseau** відстань з висоти пташиного польоту
- **distance accélération-arrêt** дистанція розгону і гальмування (у разі перерваного зльоту)
- **distance d'accrochage du but** дальність перехоплення цілі
- **distance d'action de la tête chercheuse** дальність дії головки самонаведення
- **distance d'action du système de guidage** дальність дії системи наведення
- **distance d'arrêt** відстань зупинки
- **distance d'atterrissage** довжина пробігу літака
- **distance d'atterrissage nécessaire** необхідна відстань посадки, необхідна довжина пробігу літака
- **distance d'atterrissage utilisable** придатна посадкова дистанція, придатна довжина пробігу літака
- **distance d'autodestruction** дальність до самознищення
- **distance d'autoguidage actif** дальність активного самонаведення
- **distance de l'horizon visuel** дальність видимого горизонту
- **distance de poursuite** дальність розвідки
- **distance de roulement** відстань розбігу
- **distance de roulement à l'atterrissage** відстань розбігу при посадці
- **distance de roulement au décollage** довжина розбігу літака
- **distance de tir de l'engin balistique** дальність балістичної ракети
- **distance de vol en circuit fermé** дальність польоту замкнутим маршрутом
- **distance de vol en ligne brisée** дальність польоту ламаним маршрутом
- **distance de vol sans escale** дальність польоту без пересадки
- **distance franchissable à la vitesse de croisière** максимальна дальність польоту із крейсерською швидкістю
- **distance franchissable au vent nul** максимальна дальність польоту без вітру
- **distance franchissable en régime de croisière** максимальна відстань польоту на крейсерському режимі

- **distance franchissable en régime économique** максимальна відстань польоту на режимі економії палива
- **distance maximum franchissable** максимальна дальність
- **distance utilisable pour le décollage interrompu (hélicoptère)** необхідна відстань перерваного зльоту (вертольоту)
- **distances déclarées-hélistations** доступна злітна відстань

Distancemètre (*n. m.*) далекомір

Distorsion (*n. f.*) викривлення, деформація, спотворення

- **distorsion aérodynamique** аеродинамічна деформація
- **distorsion de fréquence** спотворення частоти
- **distorsion de la cellule de l'avion** деформація планера (корпусу) літака
- **distorsion de la réception** спотворення прийому (сигналу)
- **distorsion de modulation** спотворення модуляції
- **distorsion de non linéarité** нелінійні спотворення
- **distorsion des signaux** спотворення сигналу
- **distorsion du champ magnétique** спотворення магнітного поля

Divergence (*n. f.*) дивергенція

Divergent (*adj.*) розширювальна насадка сопла

Diviseur (*n. m.*) подільник

Division (*n. f.*) дивізія

- **division aérienne technique** авіаційно-технічна дивізія
- **division aérienne** авіаційна дивізія
- **division aéroportée** повітряно-десантна дивізія
- **division de bombardement aérien** бомбардувальна авіаційна дивізія
- **division de chasse aérienne** винищувальна авіаційна дивізія

Dock mobile pour l'entretien des avions (*loc. n. m.*) док-станція технічного обслуговування літаків

Domaine (*n. m.*) область, зона, діапазон

- **domaine de grandes vitesses** високошвидкісний діапазон
- **domaine de rallumage** зона повторного запалювання
- **domaine de vitesses cosmiques** зона космічних швидкостей
- **domaine de vitesses hypersoniques** зона гіперзвукових швидкостей
- **domaine de vitesses subsoniques** зона дозвукових швидкостей
- **domaine de vitesses supersoniques** зона надзвукових швидкостей
- **domaine de vitesses transsoniques** зона трансзвукових швидкостей

- **domaine de vol** область режимів польоту; діапазон маневрування
- **domaine épithermique** епітермічна зона
- **domaine hypersonique** гіперзвукова зона
- **domaine subsonique** дозвукова зона
- **domaine supersonique** надзвукова зона
- **domaine transsonique** трансзвукова зона

Données (*n. f. pl.*) дані, інформація, показники

- **données aérologiques** аерологічні дані
- **données de navigation aérienne** аеронавігаційні дані
- **données de référence** довідкові дані
- **données de réglage** дані налаштувань
- **données de télémessure** телеметричні дані
- **données des essais en vol** дані літальних випробувань
- **données du profil d'aile** дані профілю крила
- **données du total d'heures de vol** дані про загальну кількість льотних годин
- **données du vent** показники вітру
- **données météorologiques** метеорологічні дані

Dorsal (*adj.*)

1. надфюзеляжний, верхній
2. наспинний, ранцевий парашут

Doublets d'hélices contrarotatives (*loc. n. m. pl.*) здвоєні гвинти, що обертаються протилежно

Draguer de mines (*loc. n. m.*) вертоліт (мінний тральщик)

Drapeau (*n. m.*)

1. прапорець (показчик несправності пілотажно-навігаторних приладів на панелі)
2. автоматична система флюгування повітряного гвинта

Drisse (*n. f.*) опірна мотузка парашута

Dronautique (*n. angl.*) індустрія безпілотників

Drone (*n. m.*) дрон, безпілотник

Dronie (*n. angl.*) зняте на дрон відео

Droniste (*n. m.*) пілот дрона

Durcissement (*n. m.*) виживання об'єкта, живучість

Durée (*n. f.*) тривалість

- **durée de vie d'un matériel** тривалість роботи обладнання
- **durée de vol** тривалість польоту

Е

Écart (*n. m.*) відхилення, похибка, діапазон

Écartement (*n. m.*) бічне ешелонування, дистанція

Échancrure (*n. f.*) виїмка крила

Échancrure d'aile (*loc. n. f.*) відношення тангенсів кутів стріло-видності задньої та передньої кромки

Échantillon (*n. m.*) зразок, проба

Échantillonnage (*n. m.*) взяття зразків

Échappement (*n. m.*) вихлоп

Échauffement (*n. m.*) нагрівання

- **échauffement absolu** абсолютне нагрівання

- **échauffement de l'avion** нагрівання літака

Échelle (*n. f.*) драбина, стрем'янка, трап

- **échelle d'accès au poste du pilotage** драбина

- **échelle d'entrée** вхідний трап

Échelon (*n. m.*) ешелон

Échelonnement (*n. m.*) ешелонування

- **échelonnement vertical** вертикальне ешелонування

Échelonner (*v.*) розміщати за рангом

Echo radar (*loc. n. m.*) позначка мети (на радіолокаційному індикаторі)

Éclairage (*n. m.*)

1. приладовий світильник, підсвічування приладової дошки

2. освітлення, опромінення, підсвічування

- **éclairage au sol** земне освітлення

- **éclairage d'une cible (par le radar du tir)** радіолокаційне підсвічування мети

- **éclairage de piste (d'aérodrome)** аеродромні вогні, вогні ВПС, маркування

- **éclairage de secours** система аварійного освітлення

- **éclairage de terrain** освітлення аеродрому

- **éclairage de veille** чергове освітлення

- **éclairage du tableau de bord** освітлення / підсвічування панелі приладів

- **éclairage général (de la cabine)** загальне освітлення

- **éclairage local réglable (de la cabine)** місцеве освітлення

Éclaté (*n. m.*) компоновальна схема, вид, ракурс

Éclatement (*n. m.*) фігура пілотажу «розпуск»

Éclateur (*n. m.*) світлосигнальний імпульсний вогонь

Éclisse (*n. f.*) струбцина керма, сполучна накладка, пластина

Écopage (*n. m.*) забір води (на борт пожежного літака)

Écope (*n. m.*) забір, забірник

- **écope dorsale de ravitaillement en vol** верхній ковшовий паливоприймач

Écoulement (*n.m.*) обтікання тіла / літака, потік

- **écoulement (de l'air) autour d'un avion** потік навколо літака
- **écoulement (de l'air) autour de l'aile** потік навколо крила
- **écoulement asymétrique** асиметричний потік
- **écoulement autour de l'hélice** потік повітряного гвинта
- **écoulement axial** осьовий потік
- **écoulement de l'air (vent relatif)** внутрішнє протікання повітря, повітряний потік
- **écoulement de l'air derrière l'hélice** відкинутий повітряним гвинтом струмінь
- **écoulement incident** набігаючий потік
- **écoulement inverse** зворотний потік
- **écoulement laminaire** ламінарний потік
- **écoulement oblique** косий потік
- **écoulement plan** площинний потік
- **écoulement régulier** плавний потік
- **écoulement subsonique** дозвуковий потік
- **écoulement supersonique** надзвуковий потік
- **écoulement tourbillonnaire** вихровий потік
- **écoulement transsonique** трансзвуковий потік
- **écoulement turbulent** турбулентний потік

Écouteurs (*n. m. pl.*) переговорний апарат, мікрофон шоломофона, шоломофон

Écoutille (*n. f.*) люк, відсік

Écran (*n. m.*) щиток, екран, індикатор

- **écran radar** індикатор кругового огляду
- **écran du viseur radar à balayage en altitude et en azimuth** радіолокаційний індикатор кругового сканування висоти та азимуту

Écranoplan (*n. m.*) екраноплан (високошвидкісний транспортний засіб, апарат, який летить у межах зони дії аеродинамічного екра-

ну, відповідно на відносно малій (до кількох метрів) висоті над поверхнею води, землі, або поверхні вкритої снігом чи льодом)

Écrasement (*n. m.*) обтискання амортизатора шасі, обтискання пневматика

Effectif (*n. m.*) склад

Écrêteur antiparasite (*loc. n. m.*) обмежувач радіоперешкод

Effet (*n. m.*) дія, ефект

- **effet d'accélération** ефект прискорення
- **effet de choc de compression** компресійний ударний ефект
- **effet de dérapage aérodynamique** ефект аеродинамічного заносу
- **effet de force aérodynamique** дія аеродинамічної сили
- **effet de masque** аеродинамічна тінь, аеродинамічне затінення керма, ефект замикання (радіо)
- **effet de sol** вплив землі, «екранний ефект»
- **effet de souffle de l'hélice** ефект вибуху пропелера
- **effet de tourbillonnement** ефект завихрення
- **effet Doppler** ефект Доплера
- **effets secondaires** (аеродинамічні) вторинні / побічні явища, спіральний момент крену, спіральний момент елеронів

Efficace (*adj.*) ефективний, дієвий, продуктивний

Efficacité (*n. f.*) ефективність

Effilement de l'aile (*loc. n. m.*) звуженням крила (відношення кореневої хорди до кінцевої)

Effort (*n. m.*) напруга, нажим, опір

- **effort de cisaillement** напруга зсуву (або дотична напруга)
- **effort de flambage** напруга при поздовжньому вигині
- **effort de flexion** напруга вигину
- **effort de traînée** аерогідродинамічний (лобовий) опір
- **effort de compression** стискаюча напруга

Éjectable (*adj.*) катапультний, катапультиований, відкидний

Éjection (*n. f.*) катапультивання, ежекція, аварійне залишення літального апарату

- **éjection à vitesse nulle** залишання (літака) при нульовій швидкості
- **éjection du siège** виштовхування сидіння
- **éjection par le haut** викид зверху

Électropompe (*n. f.*) електронасос

Élément de vol (*loc. n. m.*) пілотажний елемент

Élévateur (*n. m.*) підйомник, домкрат

Elève-pilote (*n. m.*) льотчик-курсант

Élevon (*n. m.*) елевон (керуючі поверхні літака, які поєднують в собі функції керма висоти (яке використовується для управління по тангажу) і елерона (управління креном))

Élingage (*n. m.*) тросова підвіска (під гелікоптером)

Élingue (*n. f.*) вантажний трос, трос зовнішньої підвіски

- **élingue de catapultage** бридель / вуздечка катапульти

Embarqué (*adj.*)

1. палубний, корабельний, морський, авіаносний

2. бортовий

Embarquement (*n. m.*) посадка

Embarquer (*v.*) сідати; приймати на борт (літального апарату); здійснювати посадку (на літак)

Embrayage (*n. m.*) зчеплення, муфта

- **embrayage à cône** конусна муфта
- **embrayage à disques** диск зчеплення
- **embrayage à force centrifuge** зчеплення відцентрованої сили
- **embrayage de compresseur** зчеплення компресора
- **embrayage du couple limite** муфта обмеження крутного моменту зчеплення
- **embrayage du pilote automatique** зчеплення автопілоту
- **embrayage du rotor** муфта зчеплення несучого гвинта
- **embrayage électromagnétique** електромагнітна муфта
- **embrayage hydraulique** гідравлічна муфта
- **embrayage lamellaire** пластинчаста муфта

ELT (*s. angl.*) (Emergency Locator Transmitter / Émetteur de Localisation d'Urgence) передавач аварійного локатора

Émetteur (*n. m.*) передавач

Émission (*n. f.*) випромінювання

- **émission circulaire** циркулююче випромінювання
- **émission continue** безперервне випромінювання
- **émission corpusculaire** корпускулярне випромінювання
- **émission des impulsions** імпульсивне випромінювання
- **émission dirigée** пряме випромінювання

Emmagasinage de signaux (*loc. n. m.*) зберігання сигналу

Empattement (*n. m.*) база шасі

Empennage (*n. m.*) стабілізатор, хвостове оперення, хвіст, хвостова частина літака

- **empennage à trois dérives** тристоронній хвіст
- **empennage bas** низьке положення оперення
- **empennage bidérive** подвійне похідне оперення
- **empennage canard** носове оперення
- **empennage cantilever [en porte-à-faux]** консольне оперення
- **empennage cruciforme** хрестоподібне оперення
- **empennage delta** дельтаподібне оперення
- **empennage elliptique** еліптичне оперення
- **empennage en flèche** стрілоподібне оперення
- **empennage haut** горизонтальне оперення
- **empennage horizontal** горизонтальне хвостове оперення
- **empennage médian** центральне оперення
- **empennage monodérive** однопохідне оперення
- **empennage repliable** складне оперення
- **empennage vertical** вертикальне оперення

Empenné (*adj.*) оперений, крилатий

Emplanture d'aile (*loc. n. f.*) заліз крила, корінь, фітінг

Emploi (*n. m.*) використання

- **emploi opérationnel** практичне використання, бойове застосування

Encombrement (*n. m.*) перевантаженість, затор

Enduit (*n. m.*) покриття

- **enduit d'étanchéité** герметичне покриття
- **enduit de protection** захисне покриття
- **enduit ignifuge** вогнезахисне покриття

Endurance (*n. f.*) витривалість, міцність

- **endurance de moteur** максимальна тривалість роботи двигуна
- **endurance des matériaux** міцність матеріалів
- **endurance du réacteur** витривалість реактора

Enfoncement du nez de l'avion (*loc. n. m.*) опускання носа літака

Engagement aérien (*loc. n. m.*) повітряний бій

Engin (*n. m.*) машина, корабель, літак, літальний апарат, ракета

- **engin autoguidé** літальний апарат, що самонаводився
- **engin non récupérable** одноразовий літальний апарат, що не рятується
- **engin de piste** аеродромна машина

- **engin téléguidé** дистанційний пілотований літальний апарат, самохідна пілотована модель, безпілотний літак
- **engin téléguidé de reconnaissance** безпілотний розвідник, розвідувальний БПЛА
- **engin-cible** ракета-мішень

Engrenage (*n. m.*) передача, шестірня

- **engrenage à friction** фрикційна передача
- **engrenage conique** конічна передача
- **engrenage différentiel** диференціальна передача
- **engrenage droit** прямозуба шестірня
- **engrenage intermédiaire** проміжна шестірня

Enregistrement (*n. m.*) реєстрація (чек-ін)

Enregistreur (*n. m.*) накопичувач, самописець, реєстратор

- **enregistreur d'altitude** реєстратор висоти
- **enregistreur de bord** бортовий самописець
- **enregistreur de données de vol** реєстратор польотних даних , реєстрації / збору та накопичення даних
- **enregistreur de maintenance** реєстратор технічного обслуговування
- **enregistreur de pannes** аварійний бортовий накопичувач
- **enregistreur phonique** реєстратор переговорів у кабіні екіпажу

Ensemble (*n. m.*) комплекс, система

Entoilage (*n. m.*) перкаль, полотняна обшивка

Entraînement (*n. m.*)

1. привід агрегатів, передача на повітряний гвинт
2. тренування, відпрацьовування, навчання, підготовка
 - **entraînement des équipages** льотне тренування екіпажів
 - **entraînement opérationnel** бойовий вишкіл, вишкіл класного льотчика
 - **entraînement sur simulateur** тренажерне тренування
 - **entraînement «tour de piste»** навички зльоту і посадки
 - **entraînement en pilotage** навички пілотування
 - **entraînement au vol sans visibilité** тренування польотів за приладами

Entraîneur primaire de vol aux instruments (*loc. n. m.*) тренажер з первинного польоту з приладами

Entrave au fonctionnement du moteur (*loc. n. f.*) порушення роботи двигуна

Entrée (*n. f.*) забірник, дверцята, жалюзі радіатора

- **entrée axiale** осьовий вхід повітря
- **entrée d'air arrière** задній повітрозабірник
- **entrée d'air avant** передній повітрозабірник
- **entrée d'air bidimensionnelle** плоский повітрозабірник
- **entrée d'air frontale** лобовий повітрозабірник
- **entrée d'air réglable** регульований повітрозабірник
- **entrée d'air ventrale** вентральний повітрозабірник
- **entrée d'air** повітрозабірник, вхід повітря

Entretien (*n. m.*) технічне обслуговування

- **entretien à distance** дистанційне обслуговування
- **entretien au sol** аеродромне обслуговування
- **entretien courant** планове обслуговування
- **entretien de l'avion** технічне обслуговування літаків
- **entretien du groupe motopropulseur** обслуговування силової установки, трансмісії

Entrepôt (*n. m.*) склад паливно-мастильних матеріалів, авіатехніки

Entretoise (*n. f.*) розпірка, стійка підкісна балка

Enveloppe (*n. f.*) корпус, зовнішня оболонка, обшивка

- **enveloppe à plusieurs couches** багатшарова оболонка
- **enveloppe calorifuge** теплоізоляційна оболонка
- **enveloppe caoutchouté** прогумована плівка
- **enveloppe de câble** кабельний корпус
- **enveloppe du ballon** оболонка аеростату
- **enveloppe du rotor de la turbine** корпус ротора турбіни
- **enveloppe étanche au gaz** газонепроникний корпус
- **enveloppe hermétique** герметичне покриття
- **enveloppe isolante** ізоляційне покриття
- **enveloppe protectrice** захисний шар

Envergure d'aile (*loc. n. f.*) розмах крила

Envol queue baissée (*loc. n. m.*) політ з опущеним хвостом

Éolienne de secours (*loc. n. f.*) аварійна авіаційна турбіна

Épaisseur verticale des nuages (*loc. n. f.*) вертикальна товщина хмар

Épandage aérien (*loc. n. m.*) авіазапилювання

Équipage (*n. m.*) екіпаж

- **équipage commandé par** екіпаж очолений
- **équipage de réserve** екіпаж-дублер
- **équipage «à trois»** екіпаж з трьох осіб

Équipe (*n. f.*) команда, бригада

- **équipe de dépannage** ремонтна летучка
- **équipe d'expérimentation** випробувальна бригада
- **équipe de sauvetage** рятувальна команда
- **équipe de voltige** пілотажна група

Équipé de postcombustion форсажний турбореактивний двигун

Équipement (*n. m.*) обладнання, агрегат, апаратура, прилад, блок, система, засіб, озброєння

- **équipement (de) radar** радіолокаційне обладнання
- **équipement aéronautique** авіаційне обладнання
- **équipement de bord** бортове обладнання
- **équipement de communications au sol** обладнання наземного зв'язку
- **équipement de contrôle de vol** пілотажна апаратура
- **équipement de guidage de bord** бортове навігаційне обладнання
- **équipement de la cabine** обладнання кабіни
- **équipement de lancement** пускове обладнання
- **équipement de navigation** аеронавігаційне обладнання
- **équipement de sauvetage et de survie** аварійно-рятувальне обладнання
- **équipement de télémessure** телеметричне обладнання
- **équipement de tête** авіагарнітури
- **équipement de transmission des données** обладнання для передачі даних
- **équipement de vol à hautes altitudes** обладнання для висотного польоту
- **équipement de vol** спорядження екіпажу
- **équipement électronique embarqué** бортове радіоелектронне обладнання
- **équipement hydraulique** гідросистема
- **équipement lumineux du terrain** обладнання для освітлення аеродрому

Érecteur (*n. m.*) пускова установка

Ergol (*n. m.*) ергол, ракетне паливо

Erreur (*n. m.*) помилка, похибка

- **erreur d'altitude** відхилення від дозволеної висоти польоту
- **erreur de calcul** похибка, відхилення

Escadre (*n. f.*) ескадра

Escale (*n. f.*)

1. проміжна посадка
2. авіаційно-технічна база

Escalier (*n. m.*) посадковий трап, драбинка

Espace (*n. m.*)

1. космос
2. простір
 - **espace aérien** повітряний простір
 - **espace aérien contrôlé** контрольований повітряний простір

Espacement (*n. m.*) бічне ешелонування

- **espacement longitudinal** ешелонування в глибину
- **espacement vertical** вертикальне ешелонування

Essai (*n. m.*) випробування, тест, тестування

- **d'essai** випробувальний, експериментальний
- **essai au point fixe (du moteur)** випробування двигуна під час запуску
- **essai au sol** наземне випробування
- **essai avant le vol** передпольотне випробування
- **essai constructeur** льотно-конструкторське випробування
- **essai de courant laminaire** випробування ламінарного потоку
- **essai de l'autonomie de vol** випробування на льотну дальність
- **essai de montée** тест на підйом
- **essai d'écoulement hypersonique** випробування гіперзвуковим потоком
- **essai d'endurance en vol** випробування на льотну витривалість
- **essai d'étanchéité** випробування на герметичність
- **essai du moteur au sol** перевірка заземлення двигуна
- **essai du moteur** обкатка двигуна
- **essai du réacteur** випробування реактора
- **essai en soufflerie** випробування в аеродинамічній трубі
- **essai en vol libre** випробування у вільному польоті
- **essai en vol** випробувальний політ, обліт
- **essai statique** статичне випробування

Essieu (*n. m.*) вісь

- **essieu de traînée du rotor sustentateur** вісь вертикального шарніра лопаті (несучого гвинта)
- **essieu moteur** ведуча вісь

Étage (*n. m.*) ступінь ракети

Étagement (*n. m.*) вертикальне ешелонування, ешелонування по висоті

Étambot (*n. m.*) задня стійка фюзеляжу; хвостова частина фюзеляжу

Étanche (*adj.*) герметичний, герметизований

Étanchéité (*n. f.*) герметичність, непроникність

Étouffoir (*n. m.*) золотник, золотниковий клапан, сувак

Étrangleur (*n.m.*) дросель

Étrier de palonnier (*loc. n. m.*) педаль ногоного управління

Évacuation (*n. f.*) аварійне залишення літака, катапультування, евакуація

- **évacuation sanitaire** повітряна евакуація хворих та поранених

Évaluation officielle (*loc. n. f.*) державне льотне випробовування нового літака

Évolutions aériennes (*loc. n. f. pl.*) маневр, маневрування, фігури вищого пілотажу

Examen (*n. m.*) огляд, інспекція

Exemplaire (*n. m.*) екземпляр, дослідний зразок літака, прототип

Exécution (*n.f.*) виконання

- **exécution de commande** виконання команди
- **exécution des figures de pilotage** виконання пілотажних трюків
- **exécution du vol** виконання польоту

Exercice (*n. m.*) навчання

- **exercice de défense aérienne** відпрацювання з ППО
- **exercice de panne-moteur** імітація відмови двигуна

Exhibition aérienne (*loc. n. f.*) авіашоу

Expéditeur (*n. m.*) відправник, диспетчер

Expédition (*n. f.*) вантажні перевезення

Expérimental (*adj.*) експериментальний, дослідний, випробувальний

Expérimentation (*n. f.*) дослідження, випробування

Exploitation (*n. m.*) експлуатація

Exploiter (*v.*) використати, експлуатувати

Exploser (*v.*) вибухнути

Explosif (*adj.*) вибуховий

Exposition (*n. f.*) салон, авіасалон, льотний показ (авіаційної техніки), авіаційний / повітряний парад

Extension de volet (*loc. n. f.*) випуск закрилків

Extincteur (*n. m.*) вогнегасник

- **extincteur à mousse** пінний вогнегасник
- **extincteur à poudre** порошковий вогнегасник
- **extincteur de bord** бортовий вогнегасник
- **extincteur de cabine** кабінный вогнегасник
- **extincteur de piste** вогнегасник злітно-посадкової смуги

Extinction panne moteur (*loc. n. f.*) відмова двигуна

Extrados (*n. m.*) верхня поверхня крила, спинка лопаті

Extrémité (*n. f.*) вінглет, закінцівка крила

F

Fabricant (*n. m.*) виробник, завод-виробник

Fabrication (*f.*) виробництво

- **fabrication en série** масове, серійне виробництво
- **fabrication sous licence** ліцензійне виробництво

FAC (*s. fr.*) (*Force aérienne de combat*) повітряні сили

Face (*n. f.*) площина, поверхня

- **face d'appui des cylindres** опорна поверхня блоку циліндрів
- **face d'entrée** вхідна поверхня, сторона
- **face dorsale de la pale** тильна сторона лопаті
- **face latérale du fuselage** бічна поверхня фюзеляжу
- **face repérée** позначена, маркована поверхня
- **face ventrale de la pale** нижня поверхня лопаті
- **face ventrale de l'aube** нижня поверхня крила (лопаті) турбіни

Facteur (*n. m.*) коефіцієнт

- **facteur apériodique du premier ordre** коефіцієнт аперіодичності першого порядку
- **facteur de charge** коефіцієнт навантаження
- **facteur de charge de manœuvre** маневрене навантаження
- **facteur de charge de rafales** перевантаження при польоті у неспокійному повітрі
- **facteur de charge en virage/en évolution** перевантаження при розвороті або маневруванні
- **facteur de charge maximum autorisé** максимально допустимий коефіцієнт навантаження
- **facteur de charge tangentiel** коефіцієнт тангенціального навантаження

• **facteur de charge ultime** коефіцієнт допустимого навантаження
FADEC (*s. angl.*) (Full Authority Digital Engine Control) електронно-цифрова система управління двигуном (ЕСКД) з повною відповідальністю (система автоматизованого керування параметрами вприскування палива, повітря і запалювання в роботі авіадвигуна для підтримки оптимальних характеристик роботи авіадвигуна з мінімальною витратою палива)

Faisceau (*n. m.*)

1. промінь

- **faisceau d'alignement** курсовий радіомаяк
- **faisceau de descente** глісада, глісадний радіомаяк

2. зв'язка, пучок

- **faisceau de câbles** джгут, електропроводка

Faussage de la tige de piston (*loc. n. m.*) викривлення поршневого штока

Faux accrochage (*loc. n. m.*) неправильне виявлення потенційних загроз або сигналів бортовими системами літака

FE (*s. angl.*) (Flying Examiner) льотний екзаменатор

Feeder (*n. angl.*) фідер, бортова електромережа

Fence (*n. angl.*) аеродинамічний гребінь (крила)

Fenestron (*n. m.*) кермовий гвинт у кільці

Fenêtre (*n. f.*) вікно, світло, отвір

- **fenêtre de lecture du cadran** вікно для зчитування з циферблата
- **fenêtre de tir** вікно запуску
- **fenêtre de visée** прицільне вікно
- **fenêtre de visite** оглядове вікно
- **fenêtre d'éjection** вікно скидання
- **fenêtre latérale coulissante** зсувна кватирка

Fente de volet (*n. f.*) щілина

Ferrailage (*n. m.*) відправка в металобрухт

Ferrure (*n. f.*) конструкція; броня

- **ferrure de pales d'hélice** встановлення лопатей гвинта

Feu (*n. m.*) світло, маяк, вогонь

- **feu de bord anticollision** світлосигнальний імпульсний вогонь
- **feu à éclats** пробісковий (світловий) маяк
- **feu de navigation** аеронавігаційні вогні
- **feux d'arrêt de piste** вогні злітно-посадкової смуги

- **feux d'aérodrome** аеродромні вогні
- **feux d'alignement** ліхтарі вирівнювання
- **feux d'astronavigation** астронавігаційні вогні
- **feux d'atterrissage** злітно-посадкові вогні
- **feux de bord** бортові, позиційні фари
- **feux de délimitation de piste** розмежувальні вогні злітно-посадкової смуги
- **feux de délimitation du terrain** межово-аеродромні вогні
- **feux de formation** навчальні вогні
- **feux de piste** сигнальні вогні злітно-посадкової смуги
- **feux de position au sol** габаритні вогні (при положенні на землі)
- **feux de position avant** переднє габаритне світло
- **feux de position bâbord** бортове позиційне світло
- **feux de position tribord** праве габаритне світло
- **feux de position** бортові, позиційні фари
- **feux de recherche** пошукові маяки
- **feux de route** астронавігаційні вогні
- **feux de seuil [d'approche]** порогові ліхтарі при приземленні
- **feux d'envol [de décollage]** злітні вогні
- **feux d'hydroplanage** вогні гідропланування
- **feux d'identification** розпізнавальні вогні
- **feux d'obstacle** загороджувальні вогні, маяки перешкод
- **feux transportables** переносний аеродромний ліхтар

FI (*s. angl.*) (Flying Instructor) інструктор польотів

Fiche (*n. f.*)

1. штекер

- **fiche de chargement** штекер зарядного пристрою
- **fiche de connexion au réseau** штекер підключення до мережі
- **fiche de raccord** штекер з'єднання
- **fiche mâle du connecteur** штекер з'єднання
- **fiche mâle du raccord étanche** гермоперехідна вилка

2. карта, лист, відомість

- **fiche de décollage** карта злітних параметрів, злітна відомість
- **fiche de maintenance** технічний лист, відомість технічного обслуговування
- **fiche de percées** паспорт заходження на посадку в хмарну погоду
- **fiche d'escale** карта зупинки, відомість про зупинку

Figure (*n. f.*) фігура вищого пілотажу

Fil le laine (*loc. n. m.*) шовковинка для візуалізації обтікання крила

Filet (*n. m.*)

1. потік повітря

2. гальмівна мережа аерофінішера, бар'єр

Finale (*n. m.*) глісада (траєкторія польоту літального апарата, по якій він знижується безпосередньо перед посадкою. В результаті польоту по глісаді літальний апарат попадає у зону приземлення на злітно-посадковій смузі)

Finesse (*n. f.*) аеродинамічна якість

Fitting (*n. m.*) заліз крила, корінь, фітинг

Fixation (*n. f.*) підвіска, тримач, вузол кріплення, кріпильні деталі

Fixe (*adj.*) вбудований

Flag (*n. m.*) прапорець, бленкер (вказівки несправності пілотажно-навігаційних приборів на приладовій дошці)

Flaperon (*n. m.*) флаперон (різновид керівних поверхонь літака, який поєднує в собі функції закрилків і елеронів)

Flèche (*n. f.*) стрілоподібність

- **flèche de l'aile** стрілоподібність крила

- **flèche variable** змінна стрілоподібність

Flettner (*n. m.*) флетнер, сервокермо

Flexible (*adj.*) гнучкий, пластичний

Flexibilité (*n. f.*) пружність

Flexion (*n. f.*)

- **flexion complexe** складний згин, складна деформація

- **flexion de l'aile** вигин крила

- **flexion droite** прямий згин

- **flexion plane** прямий згин

- **flexion du longeron** вигин лонжерона

- **flexion longitudinale** поздовжній згин

- **flexion oblique** косий згин

- **flexion composée** косий, комбінований згин

- **flexion transversale** поперечний згин

Flottabilité (*n. f.*) аварійна плавучість

Flotte aérienne (*loc. n. f.*) повітряний флот

Flottement (*n. m.*) флатер (згинальні та крутильні коливання деталей ЛА в польоті)

Flotteur (*n. m.*) поплавков гідролітака

- **flotteur à redans multiples** багатоступінчастий поплавок
- **flotteur amovible** знімний поплавок
- **flotteur auxiliaire** допоміжний поплавок
- **flotteur auxiliaire de soutien** допоміжний опорний поплавок
- **flotteur central** центральний поплавок
- **flotteur latéral** додатковий боковий поплавок
- **flotteur marginal** кінцевий поплавок
- **flotteur principal** головний поплавок
- **flotteur rentrant** висувний поплавок

Flottille aéronavale (*loc. n. m.*) авіаційна флотилія морської авіації

Flutter (*n. m.*) флаттер, резонанс крила (незатухаючі коливання елементів конструкції літального апарата, головним чином крила літака або несучого гвинта вертольоту)

Flux (*n. m.*) обтікання, потік

Foehn (*n. m.*) фен (вітер)

Fonctionnement (*n. m.*) наробіток

- **temps de fonctionnement entre deux pannes** середній наробіток між відмовами
- **mauvais fonctionnement** несправність

Force (*n. f.*) сила

- **force (inertie) gyroscopique** гіроскопічна сила (інерція)
- **force aérodynamique** аеродинамічна сила
- **force de portance** несуча сила; вантажопідйомність
- **force de traînée** сила лобового опору
- **force d'écho** інтенсивність відбитого сигналу
- **force du vent** сила вітру
- **force stabilisatrice** стабілізуюча сила
- **forces aériennes** військово-повітряні сили (ВПС)

Formation (*n. f.*)

1. навчання
2. шиккування, стрій, бойовий порядок
 - **formation en colonne** бойовий порядок «Колона»
 - **formation en échelon refusé** бойовий порядок «Пеленг»
 - **formation en flèche** бойовий порядок «Клин»
 - **formation en ligne** бойовий порядок «Фронт»

Forme (*n. f.*)

1. обвід фюзеляжу

2. *Forme de suivi mécanique* форма (журнал, система) підготовки літака

Forteresse volante (*loc. n. f.*) «Летюча фортеця» (перший американський суцільнометалевий важкий чотиримоторний бомбардувальник)

Foyer (*n. m.*) аеродинамічний центр

Fractocumulus (*n. m.*) фрактокупчасті хмари

Fractostratus (*n. m.*) фрактостратусні хмари

Frein (*n. m.*) гальмо

- **frein à disque** дискове гальмо
- **frein à friction** фрикційне гальмо
- **frein à main** ручне гальмо
- **frein aérodynamique** повітряне гальмо
- **frein électromagnétique** електромагнітне гальмо
- **freins du train d'atterrissage** гальма шасі

Freinage (*n. m.*) загальмування

Fréquence (*n. m.*) частота

- **très hautes fréquences** надвисока частота, ультракороткі хвилі

Fréquencemètre (*n. m.*) частотомір, тахометр

Fret (*n. m.*) фрахт, вантаж

Frottement (*n. m.*) тертя

FTO (*s. angl.*) (Flight Training Organisation / Établissement agréé pour la formation) організація тренувальних польотів

Fumigène (*adj.*) димовий, димоутворювальний

Furtif (*adj.*) малопомітний

Furtivité (*n. m.*) малопомітність, невидимість, непомітність

Fuseau (*n. m.*)

1. **horaire** часовий пояс

2. гондола

- **fuseau de réacteur** гондола реактивного літака
- **fuseau-moteur** мотогондола

Fusée (*n. f.*) ракета

- **avion-fusée** ракетоплан, ракетний літак
- **fusée à plusieurs étages** багатоступенева ракета
- **fusée composite** багатоступенева ракета
- **fusée éclairante** освітлювальна ракета
- **fusée gigogne** багатоступенева ракета
- **fusée monoétage** одноступенева ракета

- **fusée-sonde** зондувальний апарат
- **moteur-fusée** ракетний двигун

Fuselage (*n. m.*) фюзеляж, корпус, каркас, човен гідролітака, гондола

- **fuselage bipoutre** двобалковий фюзеляж
- **fuselage en «en treillis»** фюзеляж фермової конструкції
- **fuselage hybride** гібридний фюзеляж
- **fuselage monocoque** фюзеляж типу монокок
- **fuselage porteur** несучий фюзеляж
- **fuselage semi-monocoque** фюзеляж типу напівмонокок
- **fuselage tuyère** фюзеляж-сопло

Fusible (*n. m.*) запобіжник

- **fusible électrique** запобіжна шпилька
- **fusible mécanique** чека

G

Gabarit (*n. m.*) шаблон, габарит

- **gabarit de chargement** шаблон завантаження

Gagner (*v.*) досягти

- **gagner de la hauteur** набирати висоту
- **gagner en altitude** набирати висоту

Gaine (*n. f.*) кожух, оболонка

Galet (*n. m.*) валик / валець

Galvanomètre (*n. m.*) шлейф (осцилограф)

Garde au sol (*loc. n. m.*) кліренс

Gauchissement (*n. m.*) відхилення від заданого режиму по крену

- **gauchissement de la surface tourbillonnaire** закручування вихрової поверхні
- **mettre du gauchissement** відхиляти елерони

Gavage (*n. m.*) підкачування палива в двигун

Gaz (*n. m.*) газ

- **gaz carbonique** вуглекислий газ
- **gaz de gonflement du ballon** газ для надування повітряної кулі
- **gaz détonant** детонуючий газ
- **gaz inerte** інертний газ
- **gaz ionisé** іонізований газ
- **gaz isolant** ізолюючий газ

- **gaz moteur** моторний газ
- **gaz noble** інертний газ
- **gaz radioactif** радіоактивний газ
- **gaz solubilisé** розчинений газ

Gazeux (-se) (*adj.*) газоподібний

Gazéiforme (*adj.*) газоподібний

Générateur (*n. m.*) генератор

- **générateur à gaz** газогенератор
- **générateur de mousse** піногенератор
- **générateur à hydrogène** водневий генератор
- **générateur auxiliaire de bord** бортовий допоміжний генератор
- **générateur de démarrage** стартер-генератор
- **générateur de haute fréquence** височастотний генератор
- **générateur de tourbillons** завихрювач, турбулізатор крила, аеродинамічний гребінь

Génératrice (*n. f.*) генератор постійного струму

Géométrie variable (*loc. n. f.*) змінна стріловидність / геометрія

Gestion (*n. f.*) управління, організація, використання

- **gestion des flux de trafic aérien** організація потоків повітряного руху
- **gestion des ressources du poste de pilotage (GRPP)** використання інформаційно-виконавчих можливостей кабіни пілота
- **gestion du trafic aérien** організація повітряного руху

Gicleur de ralenti (*loc. n. m.*) жиклер малого газу

Gilet de sauvetage (*loc. n. m.*) рятівний жилет

Girafe (*n. f.*) освітлювальна щогла

Giravion (*n. m.*) гіродин, гвинтокрилий літальний апарат

Girodyne (*n. m.*) гвинтокрил, комбінований вертоліт, конвертоплан

Girouette (*n. f.*) моментні ваги, показчик кута атаки

- **girouette de roulis** ваги для вимірювання поперечного аеродинамічного моменту
- **girouette de tangage** ваги для вимірювання поздовжнього аеродинамічного моменту

Gîte (*n. m.*) крен (поворот корпусу корабля, човна чи літака навколо його поздовжньої осі)

Givrage (*n. m.*) обледеніння

- **givrage de l'aile** обледеніння крила
- **givrage de l'avion** обледеніння літаків

- **givrage de l'hélice** обледеніння пропелера

- **givrage grave** сильне обмерзання

- **givrage léger** легке обледеніння

- **givrage modéré** помірне обмерзання

Givré (-e) (*adj.*) обледенілий

Givre blanc (*loc. n. m.*) поморозь, зледеніння

Gland de la perche de ravitaillement (*loc. n. m.*) шийка заправної штанги

Glide (*n. m.*) глісадний радіомаяк

Glissade (*n. m.*) глісада, ковзання

Glisser (*v.*) планувати

Glissière (*n. f.*) напрямна

- **glissière de volet** напрямна закрилка, монорейка

Goniomètre (*n. m.*) кутовимірювальний прилад; пеленгатор, радіопеленгатор, гоніометр

Goulotte (*n. f.*) жолоб кулемету

Goupille (*n. f.*) шпилька, чека

Gouverne (*n. f.*) кермо, керуючі аеродинамічні поверхні

- **gouverne à grille** гратчасте кермо (ракети «повітря- повітря»)

- **gouverne bloquée** фіксоване кермо

- **gouverne de direction** кермо напрямку

- **gouverne de profondeur** горизонтальне оперення

- **gouverne monobloc** моноблочне кермо

- **gouverne par orientation de jet** струменеве / газове кермо

GPS (*s. angl.*) (Global Positioning System / Système mondial de localisation par satellite) глобальна система позиціонування

Graduation (*n. f.*) шкала приладу

Grille (*n. f.*)

1. решітка

2. координатна сітка

Grippage (*n. m.*) зависання, заклинювання

- **grippage de l'aiguille de l'appareil** заклинювання стрілки прибору

- **grippage du moteur** заклинювання двигуна

Gros-porteur (*n. m.*) важкий транспортний літак

Groupe (*n. m.*) група, агрегат, установка

- **groupe auxiliaire de puissance** допоміжна силова установка

- **groupe auxiliaire** допоміжна установка

- **groupe compresseur** компресорний агрегат
- **groupe d'alimentation auxiliaire** допоміжна установка живлення
- **groupe de démarrage au sol** аеродромний пусковий агрегат
- **groupe de turbopompes** турбонасосна установка
- **groupe électrogène** електрогенератор, енергоагрегат
- **groupe motopropulseur** силова установка
- **groupe turboventilateur** турбовентиляторна установка
- **groupe d'alimentation secours** установка аварійного живлення

Grue volante (*loc. n. m.*) гвинтокрил-кран

Guerre (*n. m.*) війна

- **guerre aérienne** повітряна війна
- **guerre atomique** атомна війна
- **guerre bactériologique** бактеріологічна війна
- **guerre infocentrée** мережево-центрична війна
- **guerre nucléaire** ядерна війна
- **guerre électronique** радіоелектронна протидія
- **guerre des étoiles** стратегічна оборонна ініціатива

Guichet d'enregistrement (*loc. n. m.*) стійка реєстрації

Guidage (*n. m.*) наведення, керування

- **guidage (à référence) astronomique** астронаведення
- **guidage automatique** автоматичне керівництво
- **guidage d'un intercepteur** наведення перехоплювача на ціль
- **guidage de direction** наведення, кермове керування
- **guidage des aéronefs** управління літаками
- **guidage des avions** наведення літака
- **guidage direct** пряме наведення
- **guidage électronique** радіоелектронне наведення
- **guidage horizontal** наведення за курсом
- **guidage indirect** непряме наведення
- **guidage initial** наведення на початковій ділянці
- **guidage par alignement** наведення методом накриття цілі
- **guidage par faisceau directeur** наведення напрямного променя
- **guidage par faisceau hertzien** наведення по променю
- **guidage par faisceau prédicteur** прогнозуючий промінь наведення
- **guidage par rayons infrarouges** наведення за допомогою інфрачервоного випромінювання
- **guidage par radar** радіолокаційне наведення
- **guidage par radiocommandement** наведення по радіокомандам

- **guidage par stations terrestres** наведення наземними станціями
- **guidage radio-inertiel** інерціальне наведення
- **guidage terminal** наведення на кінцевій ділянці
- **guidage vertical** вертикальне наведення

Guide d'ondes (*loc. n. m.*) хвилевід

- **guide d'ondes à conducteur unique** однопровідний хвилевід
- **guide d'ondes à crêtes** гребіи нчастий хвилевід
- **guide d'ondes à gradins** ступінчастий хвилевід
- **guide d'ondes à plasma** плазмовий хвилевід
- **guide d'ondes à section en croix** поперечний переріз хвилеводу
- **guide d'ondes à variation progressive** прогресивно змінний

хвилевід

- **guide d'ondes coaxial** коаксіальний хвилевід
- **guide d'ondes courbé** вигнутий хвилевід
- **guide d'ondes cylindrique** циліндричний хвилевід
- **guide d'ondes d'aérien** повітряний хвилевід
- **guide d'ondes de réception** приймальний хвилевід
- **guide d'ondes de surface** поверхневий хвилевід
- **guide d'ondes diélectrique** діелектричний хвилевід
- **guide d'ondes électronique** електронний хвилевід
- **guide d'ondes flexible** гнучкий хвилевід
- **guide d'ondes gyrotropique** гіротропний хвилевід
- **guide d'ondes inhomogène** неоднорідний хвилевід
- **guide d'ondes optique** оптичний хвилевід
- **guide d'ondes plat** плоский хвилевід
- **guide d'ondes rayonnant** випромінюючий хвилевід
- **guide d'ondes rectangulaire** прямокутний хвилевід
- **guide d'ondes terre-ionosphère** хвилевід земля-іоносфера
- **guide d'ondes torsadé** скручений хвилевід
- **guide d'ondes troposphérique** тропосферний хвилевід

Guidé (-e) (*adj.*) налаштований

Guider (*v.*) наводити

Gyrocompas (*n. m.*) гірокомпас

Gyrolaser (*n. m.*) резонатор, лазерний гіроскоп

Gyromètre (*n. m.*) гіроскоп, прилад, що вказує на відхилення від
направлення польоту

Gyroptère (*n. m.*) монокоптер, гіроптер

Gyroscope (*n. m.*) прилад, гіроскоп

Н

Habitabilité (*n. f.*) ергономіка кабіни пілота

Habitacle (*n. m.*) кабіна

- **habitacle blindé** броньована кабіна
- **habitacle conditionné** герметична кабіна із системою кондиціонування повітря
- **habitacle de l'ingénieur de bord** кабіна бортінженера
- **habitacle de navigateur** кабіна штурмана
- **habitacle de pilote** кабіна пілота
- **habitacle du satellite-cabine** корпус космічного корабля
- **habitacle étanche pressurisé** герметична кабіна з наддувом
- **habitacle insonorisé** звукоізолювана кабіна
- **habitacle pour accélérations** кабіна льотчика для великих перевантажень
- **habitacle sous pression** кабіна з наддувом

Hall (*n. m.*) монтажний корпус космодрому

Halle de dépôt de matériel (*loc. n. f.*) авіаційний склад

Hangar (*n. m.*) ангар – споруда для зберігання, експлуатаційного обслуговування і поточного ремонту літаків, гідролітаків та вертольотів.

- **hangar d'aviation** авіаційний ангар
- **hangar démontable** розбірний ангар
- **hangar pour réparations** ангар для ремонту
- **hangar souterrain** підземний ангар

Hangarette (*n. f.*) укриття у злітно-посадкова смугі (ЗПС)

Harnais (*n. m.*) підвіска, ремінь, лямка

- **harnais de parachute** прив'язні ремені, ремінь, лямка, обхват підвісної системи парашутиста
- **harnais des mâts moteurs** підвіски двигунів

Hauban (*n. m.*) розчалка, стійка

- **hauban profilé** стрічка-розчалка

Hauteur (*n. f.*) висота

- **hauteur absolue (de vol)** абсолютна висота (польоту)
- **hauteur au-dessus de l'ellipsoïde** висота над еліпсоїдом
- **hauteur critique** висота ухвалення рішення (ВПР) – в становлена відносна висота, на якій має бути розпочатий маневр відходу на другий круг на посадку

- **hauteur de chute libre** висота вільного падіння
- **hauteur de décision** висота прийняття рішення
- **hauteur de la barrière franchissable** висота прохідного бар'єру
- **hauteur de la base des nuages** висота нижньої хмари
- **hauteur de l'astre** зоряна висота
- **hauteur du sommet des nuages** висота верхньої хмари
- **hauteur équivalente** еквівалентна висота
- **hauteur méridienne de l'astre** меридіанна висота зірки
- **hauteur méridienne de midi** висота полуденного меридіана
- **hauteur réelle** фактична висота
- **hauteur virtuelle (de la couche ionisée)** віртуальна висота (іонізованого шару)

Hélice (*n. f.*) пропелер, повітряний гвинт

- **hélice à «plein petit pas»** гвинт знятий з упору / на малий крок
- **hélice à cambrure à profil variable** гвинт зі змінним профілем розвалу
- **hélice à commande aéromécanique** аеромеханічний (керований) гвинт
- **hélice à commande électrique** гвинт з електричним приводом
- **hélice à commande hydraulique** гідравлічний гвинт
- **hélice à commande hydropneumatique** гідропневматичний гвинт
- **hélice à commande mécanique** гвинт з механічним приводом
- **hélice à haut rendement** гвинт високої потужності
- **hélice à mise en drapeau rapide** гвинт швидкого оперення
- **hélice à pales minces** гвинт з тонкими лопатями
- **hélice à pas commandé** гвинт з регульованим кроком
- **hélice à pas fixe** гвинт фіксованого кроку
- **hélice à pas gauche** гвинт лівого боку
- **hélice à pas réglable au sol** наземний гвинт з регулювальним кроком
- **hélice à pas variable** пропелер зі змінним кроком у польоті
- **hélice à vitesse constante** гвинт постійної швидкості
- **hélice armée** озброєний пропелер
- **hélice arrière** задній гвинт
- **hélice assemblée** пропелерний вузол
- **hélice avant** передній гвинт
- **hélice bipale** дволопатевиий гвинт
- **hélice carénée** повітряний гвинт у кільці

- **hélice creuse** порожнистий гвинт
- **hélice de décélération** гальмівний гвинт
- **hélice de mise en drapeau** оперення спіралі
- **hélice de queue** хвостовий гвинт
- **hélice démultipliée** гвинт зменшений
- **hélice en prise directe** пропелер в прямому приводі
- **hélice freinante** гальмівний гвинт
- **hélice hydraulique à double effet** гідравлічний гвинт двохсторонньої дії
- **hélice monopale** однолопатевий гвинт
- **hélice multipale** багатолопатевий гвинт
- **hélice propulsive** штовхаючий гвинт
- **hélice quintipale** п'ятилопатевий гвинт
- **hélice sans reducteur** гвинт без редуктора
- **hélice subsonique** дозвуковий гвинт
- **hélice supersonique** надзвуковий гвинт
- **hélice tournant en moulinet** гвинт вертушка
- **hélice tractive** тяговий гвинт
- **hélice transsonique** трансзвуковий гвинт
- **hélice tripale** трилопатевий гвинт
- **hélices coaxiales** співвісні гвинти
- **hélices contrarotatives** гвинти протилежного обертання

Hélicoptère (*n. m.*) гелікоптер, вертоліт

- **hélicoptère à propulsion en bout de pales** гелікоптер з двигунами на кінцях лопатей (несучого гвинта)
- **hélicoptère à rotor coaxiaux** гелікоптер співвісної схеми
- **hélicoptère à rotors collatéraux** гелікоптер поперечної схеми
- **hélicoptère à rotor entraîné par tuyères froides** гелікоптер з компресорним приводом несучого гвинта
- **hélicoptère à rotor tandem** гелікоптер поздовжньої схеми
- **hélicoptère à réaction** вертоліт з реактивним приводом несучого гвинта
- **hélicoptère à train d'atterrissage rétractable** вертоліт із шасі, що забирається
- **hélicoptère agricole** сільськогосподарський вертоліт
- **hélicoptère antichar** протитанковий вертоліт
- **hélicoptère antiguérilla** протипартизанський вертоліт
- **hélicoptère armé** бойовий гвинтокрил

- **hélicoptère bimoteur** гелікоптер з двома двигунами
- **hélicoptère bipale** гвинтокрил з дволопатеvim гвинтом
- **hélicoptère birotor avec axes inclinés** двогвинтовий гелікоптер із похилими валами
- **hélicoptère birotor coaxial** двогвинтовий гелікоптер співвісної схеми
- **hélicoptère birotor en tandem** двогвинтовий гелікоптер поздовженої схеми
- **hélicoptère birotor latéral** двогвинтовий гелікоптер поперечної схеми
- **hélicoptère birotor** двогвинтовий гелікоптер
- **hélicoptère biturbine** гелікоптер з двома турбінами
- **hélicoptère bombardier d'eau** пожежний гелікоптер
- **hélicoptère cargo** вантажний гелікоптер
- **hélicoptère chasseur d'hélicoptères** гелікоптер-винищувач
- **hélicoptère combiné à poussée auxiliaire** гелікоптер з додатковим двигуном
- **hélicoptère d'accompagnement** гелікоптер для супроводження
- **hélicoptère d'affaires** адміністративний гелікоптер
- **hélicoptère d'appui et de protection** гелікоптер бойового забезпечення
- **hélicoptère d'appui-feu** гелікоптер вогневої підтримки
- **hélicoptère d'assaut** десантний гелікоптер
- **hélicoptère d'attaque** ударний, штурмовий вертоліт
- **hélicoptère de bord** бортовий гелікоптер
- **hélicoptère de chasse** гелікоптер-винищувач
- **hélicoptère de classe de performances** вертоліт першого класу характеристик
- **hélicoptère de grande capacité** гелікоптер великої вантажопідйомності
- **hélicoptère de guerre électronique** гелікоптер радіоелектронної боротьби
- **hélicoptère de haute altitude** висотний гелікоптер
- **hélicoptère de l'ALAT** гелікоптер військової авіації
- **hélicoptère de liaison** гелікоптер зв'язку
- **hélicoptère de ligne** пасажирський гелікоптер
- **hélicoptère de recherche et de sauvetage** гелікоптер пошуково-рятувальної служби

- **hélicoptère d'école** учбовий гелікоптер
- **hélicoptère d'épandage** гелікоптер для розсіювання хімікатів
- **hélicoptère d'évacuation sanitaire** санітарний гелікоптер
- **hélicoptère d'exploration glaciaire** гелікоптер для льодової розвідки
- **hélicoptère d'observation de combat** гелікоптер спостереження за полем бою, гелікоптер фронтової розвідки
- **hélicoptère d'observation** гелікоптер-корегувальник вогню, ближній гелікоптер-розвідник
- **hélicoptère dragueur de mines** вертоліт-тральщик, вертоліт-мінний тральщик
- **hélicoptère embarqué** корабельний / палубний / морський вертоліт
- **hélicoptère en vol stationnaire** гелікоптер у режимі висіння
- **hélicoptère mono-rotor** гелікоптер одnogвинтової схеми
- **hélicoptère petit porteur** гелікоптер малої вантажопідйомності
- **hélicoptère radiocommandé** радіокерований вертоліт
- **hélicoptère remorqueur** гелікоптер-буксирувальник
- **hélicoptère terrestre** гелікоптер наземного базування
- **hélicoptère-amphibie** гелікоптер-амфібія
- **hélicoptère-cargo** вантажний гелікоптер
- **hélicoptère-cible télécommandé** телекерований вертоліт-мішень

Héliographe (*n. m.*) сигнальне дзеркало

Héliplate-forme (*n. m.*) вертолітний майданчик

Héliport (*n. m.*) геліпорт або вертодром (майданчик або аеродром для зльоту, посадки і стоянки гелікоптерів (вертольотів) із спорудами та обладнанням для їх обслуговування)

Héliportage (*n. m.*) перекидання на вертольотах

Hélistation (*n. m.*) геліпорт, вертолітна площадка

Heure (*n. f.*) час

- **heure d'embarquement** час посадки
- **heure d'enregistrement** час реєстрації
- **heure d'arrivée** час прибуття
- **heure d'atterrissage** час посадки
- **heure de décollage** час зльоту
- **heure estimée d'arrivée** орієнтовний час прибуття
- **heure limite d'enregistrement** кінцевий термін реєстрації
- **heures de vol, total d'heures de vol** години нальоту

Hexacoptère (*n. m.*) гексакоптер
Hexamoteur (*n. m.*) гексадвигун
Hexaréacteur (*n. m.*) гексареактор
Horizon artificiel (*n. m.*) авіагоризонт
 • **horizon «boule» basculant** фігурний/сферичний авіагоризонт
Hôte de l'air (*n. m.*) стюард, бортпровідник
Hôtesse de l'air (*n. f.*) стюардеса, бортпровідниця
Housse (*n. f.*) чохол
Hublot (*n. m.*) люк, ілюмінатор
 • **hublot d'astrovisée** астролюк
 • **hublot de cabine** ілюмінатор кабіни
 • **hublot de la soute à fret** люк вантажного відсіку
 • **hublot d'orientation optique** ілюмінатор оптичної орієнтації
Huile d'aviation (*loc. n. f.*) авіамасло
Huit (*n. m.*) вісімка (фігура пілотажу)
 • **huit horizontal** горизонтальна вісімка
 • **huit paresseux** лінива вісімка
 • **huit vertical** вертикальна вісімка
Hydraviation (*n. f.*) гідроавіація
Hydravion (*n. m.*) гідроплан (гідролітак) – літальний апарат, який може злітати і приземлятися (сідати) на поверхню води.
 • **hydravion à coque** летючий човен
 • **hydravion à flotteurs** поплавковий гідролітак
 • **hydravion de haute mer** гідролітак (морської рятувальної служби) відкритого моря
Hydrocarbures (*n. m. pl.*) паливно-мастильний матеріал
Hydroplanage (*n. m.*) глісування, аквапланування (ковзання по воді під час посадки на залиту водою ЗПС)
Hypersustentateurs (*n. m. pl.*) механізація крила, система пристроїв (закрылков, щитків, передкрылков, інтерцепторів тощо) призначених для управління підйомною силою літака)

I

Identification (*n. f.*) розпізнавання
 • **identification «ami-ennemi»** система радіолокаційного розпізнавання або система «свій – чужий»

- **identification d'un aéronef** реєстраційний знак повітряного судна

- **identification des buts** визначення цілей

- **identification radar** радіолокаційна ідентифікація

- **identification réciproque** взаємна ідентифікація

IFF (*s. angl.*) (Identification Friend or Foe/Identification ami ou ennemi) Система «свій – чужий»

IFR (*s. angl.*) (Instrument Flight Rules/Règles de vol aux instruments) Правила Польотів за Приладами (ППП)

Ignifugé (-e) (*adj.*) незаймистий

Ignifuger (*v.*) надавати вогнестійкість

Ignition (*n. f.*) запалювання

Ignitron (*n. m.*) ігнітрон

Ignorer (*v.*) не берить до уваги (типове повідомлення щодо зв'язку)

Illumination (*n. f.*) освітлення, радіолокаційна підсвітка, освітлення цілі радіолокаційною станцією, перехоплення

Illuminateur (*n. m.*) освітлювач

- **illuminateur de cible** освітлювач мішені

- **illuminateur de cockpit** освітлювач кабіни

- **illuminateur de terrain** освітлювач місцевості

- **illuminateur d'instruments** освітлювач приладів

- **illuminateur laser** лазерний освітлювач

Illusion (*n. f.*) ілюзія

- **illusion de mouvement relatif** ілюзія відносного руху

- **illusion de vertige** ілюзія запаморочення

- **illusion optique** оптична ілюзія

- **illusion somatogravique** соматогравічна ілюзія

- **illusion vestibulaire** вестибулярна ілюзія

- **illusion visuelle** візуальна ілюзія

Îlot de liaison (*loc. n. f.*) з'єднувальний блок

Image (*n. f.*) зображення

- **image à grand contraste** висококонтрастне зображення

- **image surcontrastée** висококонтрастне зображення

- **image à trois dimensions** тривимірне зображення

- **image en relief** тривимірне зображення

- **image à visibilité faible** неясне зображення

- **image contrastée** контрастне зображення

- **image décadrée** зміщене зображення

- **image décalée** зміщене зображення
- **image droite** пряме зображення
- **image grisâtre** неконтрастне зображення
- **image floue** розмите зображення
- **image infrarouge** інфрачервоне зображення
- **image latente électronique** електронне приховане зображення
- **image nette** чітке зображення
- **image optique** оптичне зображення,
- **image lumineuse** світлове зображення
- **image panoramique radar** радіолокаційна панорама
- **image positive** позитивне зображення
- **image radar** радіолокаційне зображення
- **image radioscopique** флюорографічний знімок
- **image réelle** реальне зображення
- **image réfléchie** відбите зображення
- **image renversée** перевернуте зображення
- **image tronquée** усічене зображення
- **image virtuelle** віртуальний образ

IMC (*s. angl.*) (Instrument Meteorological Conditions / Conditions météorologiques de vol aux instruments) метеорологічні умови, що фіксуються приладами

Imitateur (*n. m.*) імітатор

Imitation (*n. f.*) імітація

- **imitation de la trajectoire de vol** імітація траєкторії польоту
- **imitation des hautes altitudes** імітація великих висот
- **imitation réelle** реальна імітація

ILS (*s. angl.*) (Instrument Landing System / Système d'atterrissage aux instruments) радіотехнічна система посадки повітряних суден метрового діапазону хвиль

Immatriculation d'aéronef (*loc. n. f.*) реєстраційний знак повітряного судна, ідентифікаційний знак, який присвоюється повітряному судну після завершення процедури його внесення до авіаційного реєстру конкретної країни

Immatriculé (*adj.*) зареєстрований

Immelmann, demi-boucle (suivi d'un demi-tonneau) (*n. m.*) імелмманн, маневр повороту повітряного судна передбачає виконання пілотом напівпетлі й напівбочки

Immobilisation (*n. f.*) зупинка, установка

- **immobilisation au sol** зупинка повітряного судна на землі
- Immobilisé** (*adj.*) нерухомий, зафіксований
- Immobiliser** (*v.*) фіксувати, закріплювати, знерухомити
- Impact d'oiseaux** (*loc. n. m.*) зіткнення з птахами
- Imperméabilité** (*n. f.*) непроникність
- **imperméable au son** (*loc. adj.*) звуконепроникний
- Impilotable** (*adj.*) некерований
- Impilotabilité** (*n. f.*) некерованість
- Implosion** (*n. f.*) імплозія
- Impondérable** (*adj.*) невагомий
- Impulsion** (*n. f.*) імпульс
- **impulsion codée** кодований імпульс
- **impulsion d'addition** імпульс додавання
- **impulsion d'arrêt** імпульс зупинки
- **impulsion de but** цільовий імпульс
- **impulsion de cadence** тактовий імпульс
- **impulsion de choc** ударний імпульс
- **impulsion de commande** керуючий імпульс
- **impulsion de courant** імпульс струму
- **impulsion de courte durée** імпульс короткої тривалості
- **impulsion de de rythme** тактовий імпульс
- **impulsion de de séquence** тактовий імпульс
- **impulsion de déclenchement** пусковий імпульс
- **impulsion de départ** пусковий імпульс
- **impulsion de découpage** імпульс квантового сигналу
- **impulsion de fermeture** імпульс замикання
- **impulsion de force** силовий імпульс
- **impulsion de freinage** гальмівний імпульс
- **impulsion de marquage** маркувальний імпульс
- **impulsion de poussée** реактивний імпульс
- **impulsion de réponse** імпульс відгуку
- **impulsion de sensibilisation** підсвічуючий імпульс
- **impulsion de suppression** імпульс придушення
- **impulsion de synchronisation** імпульс синхронізації
- **impulsion de voie** імпульс канальний
- **impulsion d'écho** відбитий імпульс
- **impulsion d'égalisation** зрівняльний імпульс
- **impulsion d'entrée** вхідний імпульс

- **impulsion d'étalonnage** калібрувальний імпульс
- **impulsion d'explosion** імпульс вибуху
- **impulsion d'image** кадровий імпульс
- **impulsion directe** прямий імпульс
- **impulsion du jet** реактивний імпульс
- **impulsion en dent de scie** пилкоподібний імпульс
- **impulsion excitatrice** пусковий імпульс
- **impulsion exploratrice** зондуєчий імпульс
- **impulsion finale** кінцевий імпульс
- **impulsion initiale** початковий імпульс
- **impulsion instantanée** миттєвий імпульс
- **impulsion isolée** одиночний імпульс
- **impulsion lumineuse** світловий імпульс
- **impulsion négative** негативний імпульс
- **impulsion pointue** різкий імпульс
- **impulsion propulsive** імпульс поступаючого руху
- **impulsion pulsive** пульсуючий імпульс
- **impulsion rectangulaire** прямокутний імпульс
- **impulsion sélective** селективний імпульс
- **impulsion sommaire** сумарний імпульс
- **impulsion spécifique** питомий імпульс
- **impulsion spécifique du moteur** моторно-специфічний імпульс
- **impulsion totale** сумарний імпульс
- **impulsion totale de fusée moteur** сумарний імпульс ракетного двигуна
- **impulsion tractive** тяговий імпульс
- **impulsion trapézoïdale** трапецієподібний імпульс
- **impulsion unique** одиночний імпульс
- **impulsion utile** корисний імпульс
- **impulsion vidéo** відео імпульс

Incendie (*n. m.*) загоряння, пожежа (у відсіку) двигуна

Incidence de l'aile (*loc. n. f.*) кут атаки (кут між напрямком швидкості набігаючого на тіло потоку (рідини або газу) і характерним поздовжнім напрямком, обраним на тілі, наприклад у крила літака це буде хорда крила, у літака – поздовжня будівельна вісь, у снаряда чи ракети – їхня вісь симетрії)

Inclinaison (*n. f.*)

1. крен, нахил

2. завал осі

- **inclinaison de l'écliptique** нахил екліптики
- **inclinaison de l'onde de choc** нахил ударної хвилі
- **inclinaison de l'orbite** нахил орбіти
- **inclinaison du plan de l'orbite** нахил площини орбіти
- **inclinaison longitudinale** поздовжній нахил
- **inclinaison magnétique** магнітний нахил
- **inclinaison transversale** поперечний нахил

Incliner (v.) нахиляти

Incombustible (adj.) негорючий

Incompressible (adj.) нестисливий

Incompressibilité (n. f.) нестисливість

Incontrôlable (adj.) неконтрольований

Incontrôlabilité (n. f.) неконтрольованість

Incursion (n. f.) вторгнення

- **incursion aérienne massive** масове повітряне вторгнення

Index (n. m.) індекс, відмітка (на приборах)

- **index-curseur** рухомий індекс
- **index de l'altitude affichée** індекс заданої висоти
- **index de l'altitude de vol** показник висоти польоту
- **index du variomètre** індекс варіометра
- **index rhombique** ромбічний індекс
- **index triangulaire** трикутний індекс

Indicateur (n. m.) індикатор, показчик, датчик, вимірювальний пристрій

- **indicateur à aiguille** індикатор годинникового типу, стрілочний індикатор
- **indicateur à cadran** циферблатний індикатор
- **indicateur à lame vibrante** вібраційний вилковий датчик
- **indicateur à piston** датчик положення поршня, поршневий індикатор
- **indicateur altimétrique** альтиметр, показчик висоти
- **indicateur azimuth-angle de site** вимірювання азимуту цілі
- **indicateur chimique** хімічний індикатор, газосигналізатор
- **indicateur combiné** комбінований датчик
- **indicateur d'angle de gouvernail** індикатор відхилення кута керма
- **indicateur d'azimut** індикатор азимута

- **indicateur d'emplacement** індикатор розташування
- **indicateur d'incidence** показчик нахилу, (кута) тангажу
- **indicateur de balayage circulaire** індикатор кругового огляду
- **indicateur de battement de gouvernail** індикатор флатера (дрижання) крила
- **indicateur de battement de queue** датчик демпфера рискання
- **indicateur de cap** індикатор курсу
- **indicateur de colmatage** індикатор забруднення
- **indicateur de couple moteur** датчик крутного моменту двигуна
- **indicateur de débit d'oxygène** індикатор кисневого потоку
- **indicateur de dérive** деривометр
- **indicateur de déviation de course** показчик відхилення від курсу
- **indicateur de direction** (радіо) компас, показчик напрямку (руху)
- **indicateur de direction du vent** вітровказівник
- **indicateur de distance** далекомір, індикатор відстані
- **indicateur de l'horizon artificiel** індикатор ставлення (штучний горизонт)
- **indicateur de pente d'approche** індикатор точного заходу на посадку
- **indicateur de position du train** показчик положення шасі
- **indicateur de position gouverne profondeur** індикатор положення керма висоти
- **indicateur de pression** манометр, індикатор тиску
- **indicateur de réglage** індикатор налаштування, регулювання
- **indicateur de richesse (du mélange air carburant)** індикатор якості (горючої суміші)
- **indicateur de taux de montée/descente** варіометр, індикатор вертикальної швидкості
- **indicateur de virage (bille-aiguille)** індикатор повороту (поворот і ковзання)
- **indicateur de vitesse de l'air** індикатор швидкості повітря
- **indicateur de vitesse verticale** варіометр, вертикальний індикатор швидкості
- **indicateur de vitesse** спідометр
- **indicateur des objectifs mobiles** індикатор рухомих цілей
- **indicateur distance-altitude** індикатор відстані і висоти
- **indicateur distance-azimut** індикатор відстані азимута

- **indicateur du débit** індикатор потоку
- **indicateur dynamométrique** динамометр
- **indicateur linéaire** прилад із прямолінійною шкалою
- **indicateur logométrique** логометр
- **indicateur lumineux d'accord** індикатор світлого сигналу
- **indicateur numérique** цифровий індикатор
- **indicateur optique d'altitude** оптичний показчик висоти
- **indicateur panoramique bloqué en azimuth** індикатор панорамування, фіксація азимута
- **indicateur panoramique** індикатор кругового огляду
- **indicateur radar tridimensionnel** трикоординатний радар
- **indicateur radar** радіолокаційний індикатор, РЛС
- **indicateur richesse** індикатор якості
- **indicateur sphérique** сферичний індикатор
- **indicateur visuel de pente d'approche** аеродромний вогонь

Indicatif (*n. m.*) розпізнавальний знак

- **indicatif d'appel** сигнал виклику, позивний
- **indicatif de l'aéronef** ідентифікаційний номер повітряного судна
- **indicatif international** міжнародний (сигнальний) код

Indication (*n. m.*)

1. індикація, відображення, виявлення

- **indication d'élévation maximale** показник максимальної висоти
- **indication de cibles mobiles** виявлення рухомих цілей
- **indication de position radar** радіолокація
- **indication des signaux** виявлення сигналів
- **indication sonore** звукова індикація
- **indication visuelle** візуальна індикація
- **indications de vol** польотна інформація, польотні дані

Indice (*n. m.*) індекс, показник, коефіцієнт

- **indice de centrage** індекс центрування
- **indice d'octane** октанове число

Indiquer (*v.*) вказувати, свідчити про

Inductance (*n. f.*) індуктивність

- **inductance d'antenne** індуктивність антени

Inductancemètre (*n. m.*) індуктометр, вимірювач індуктивності

Induction (*n. f.*) індукція, введення

- **induction tourbillonnaire** електромагнітна індукція

- **induction mutuelle** взаємоіндукція

Induire (v.) індукувати, наводити

Industrie aéronautique (loc. n. f.) авіаційна промисловість

Inertie (n. f.) інерція, інертність

- **inertie calorifique** теплова інерція
- **inertie de l'instrument de navigation** інертність навігаційного приладу
- **inertie de l'œil du pilote** інертність зорового сприйняття пілота
- **inertie de processus** інертність виробничого процесу
- **inertie magnétique** магнітна інерція
- **inertie polaire** полярна інерція
- **inertie thermique** теплова маса

Inétanchéité (n. f.) негерметичність

Inexactitude (n. f.) неточність, викривлення

Inexplosible (adj.) невибуховий, вибухобезпечний

Inflammabilité (n. f.) горючість, займистість

Inflammable (adj.) горючий, займистий

Inflammation (n. f.) займання

- **inflammation instantanée** миттєве займання
- **inflammation prématurée** передчасне займання

Influence (n. f.)

- **influence aérodynamique** аеродинамічний вплив
- **influence de densité** вплив щільності
- **influence de l'air** вплив повітря
- **influence de la proximité du sol** вплив зближення із землею
- **influence du vent** вплив вітру
- **influence thermique** термічний вплив

Information (n. f.) інформація, дані

- **information alphabétique** дані за алфавітом
- **information alphanumérique** алфавітно-цифрова інформація
- **information codée** закодована інформація
- **information d'entrée** вхідна інформація, дані
- **information de sortie** вихідна інформація, дані
- **information météorologique en vol** метеорологічні умови польотів
- **information météorologique opérationnelle** оперативна інформація про погоду
- **information radar** радіолокаційні дані

- **information sur le temps réel** інформація в режимі реального часу
- **information technique** технічна інформація, дані
- **information télémétrique** телеметрична інформація (мережева телеметрія)
- **information vidéo** відеоінформація

Informer le contrôle aérien (*loc. v.*) повідомити службу контролю повітряного руху

Infraction (*n. f.*) порушення

- **infraction à la consigne** порушення інструкції
- **infraction à la discipline** порушення дисципліни
- **infraction au règlement** порушення правил

Infrarouge (*adj.*) інфрачервоний, інфрачервоне випромінювання

Infrastructure (*n. f.*) інфраструктура

- **infrastructures aériennes** авіаційні наземні споруди

Ingénieur (*n. m.*) інженер

- **ingénieur aéronautique** авіаінженер, авіаційний інженер
- **ingénieur de bord** бортінженер, бортовий інженер
- **ingénieur de l'air** інженер авіаційно-технічної служби
- **ingénieur des études et de l'exploitation de l'aviation civile** інженер з вивчення та експлуатації цивільної авіації
- **ingénieur des méthodes** інженер-технолог
- **ingénieur des travaux de l'air** інженер із будівництва аеродромів
- **ingénieur du contrôle de la navigation aérienne** інженер з управління повітряним рухом
- **ingénieur électronicien des systèmes de la sécurité aérienne** інженер-електронік систем авіаційної безпеки
- **ingénieur en aviation** авіаінженер, авіаційний інженер
- **ingénieur en systèmes embarqués** інженер вбудованих систем
- **ingénieur génie de l'air** інженер аеродромно-будівельної служби
- **ingénieur mécanicien de l'aéronautique** авіаційний інженер-механік
- **ingénieur mécanicien** інженер-механік

Initiative de défense stratégique (*loc. n. f.*) стратегічна оборонна ініціатива

Inhibiteur (*n. m.*) інгібітор

- **inhibiteur de corrosion** інгібітор корозії
- **inhibiteur d'essence** інгібітор палива

Inflammabilité (*n. f.*) негорючість, вогнетривкість

Injecteur (*n. m.*) інжектор, впорскувач, форсунка

- **injecteur d'alimentation** інжектор живлення
- **injecteur de carburant** паливна форсунка
- **injecteur pulvérisant** розпилювальна форсунка

Injection (*n. f.*) впорскування

- **injection axiale** осьове впорскування
- **injection d'eau et méthanol** впорскування води і метанолу
- **injection du combustible au démarrage** впорскування палива під час запуску
- **injection suivant de courant** подальше впорскування струму

Insigne de pilote (*loc. n. m.*) знак пілота

Insolation (*n. f.*) інсоляція, сонячне випромінювання

Insonorisation (*n. f.*) звукоізоляція

- **insonorisation de la cabine** звукоізоляція кабіни

Inspecteur-pilote (*n. m.*) інспектор-пілот

Inspection (*n. f.*) огляд, обслуговування, ремонт

- **inspection aéronautique** авіаційна інспекція, авіаконтроль
- **inspection réglementaire** регуляторна, контрольна перевірка

Instabilité (*n. f.*) нестабільність, нестійкість, турбулентність

- **instabilité absolue** абсолютна нестійкість
- **instabilité de combustion à haute altitude** висока нестійкість згоряння
- **instabilité de combustion de basse fréquence** низькочастотна нестабільність згоряння
- **instabilité de combustion de haute fréquence** високочастотна нестабільність згоряння
- **instabilité de combustion** нестабільність згоряння
- **instabilité de flamme** нестійкість факельного полум'я
- **instabilité de route** колійна нестійкість
- **instabilité des dérives du gyroscope** нестабільність зміщення нуля (гіроскопа)
- **instabilité du mélange propulsant** нестійкість горючої суміші
- **instabilité dynamique** динамічна нестабільність
- **instabilité latérale** бічна нестійкість
- **instabilité longitudinale** поздовжня нестійкість
- **instabilité oscillante** коливальна нестійкість
- **instabilité spirale** спіральна нестійкість

- **instabilité statique** статична нестійкість
- **instabilité vibratoire** вібраційна нестійкість

Installation (*n. f.*)

1. установка, система, блок

- **installation électrique de bord** бортова система електропостачання

2. монтаж, розміщення

3. комплекс, наземні споруди

Instructeur (*n. m.*) пілот-інструктор

- **instructeur en aviation** авіаінструктор
- **instructeur aux sauts en parachute** інструктор стрибків з парашутом

Instruction (*n. f.*) інструкція, розпорядження, навчання

- **instruction au pilotage** льотне навчання
- **instruction sur la mise en conservation** інструкція щодо зберігання
- **instruction sur la remise en service** інструкція щодо повторного введення в експлуатацію
- **instruction technique** технічна інструкція
- **instruction en vol** навчання в польоті

Instrument (*n. f.*) інструмент, прилад, обладнання

- **instrument astrométrique** астрометричний прилад
- **instruments de bord** (*n. m. pl.*) бортові (авіаційні) прилади
- **instruments de mesure et de calcul à la navigation** (*n. m. pl.*) вимірювальні та обчислювальні прилади для навігації
- **instruments de mesure infrarouge** (*n. m. pl.*) інфрачервоні вимірювальні прилади
- **instruments de vol** (*n. m. pl.*) пілотажні прилади
- **instruments indicateurs** (*n. m. pl.*) індикаторні прилади

Intensité (*n. f.*) інтенсивність, напруженість, сила

- **intensité d'un flux tourbillonnaire** інтенсивність завихрень
- **intensité de détonation** інтенсивність детонації
- **intensité de givrage** інтенсивність обледеніння, обмерзання
- **intensité de radiation** інтенсивність випромінювання
- **intensité de rayonnement solaire** інтенсивність сонячної радіації, сонячного випромінювання
- **intensité de rayonnement thermique** інтенсивність теплового випромінювання

- **intensité du rayonnement cosmique** інтенсивність космічного випромінювання
- **intensité du champ magnétique** інтенсивність магнітного поля
- **intensité efficace** ефективна інтенсивність
- **intensité lumineuse** інтенсивність світла
- **intensité spécifique de rayonnement** питома інтенсивність випромінювання

Interaction (*n. f.*) взаємодія, вплив

- **interaction aérodynamique** аеродинамічна взаємодія
- **interaction de résonance** резонансна взаємодія
- **interaction de vibration** вібраційний вплив
- **interaction des forces** взаємодія сил
- **interaction des ondes de choc** взаємодія ударних хвиль
- **interaction électromagnétique** електромагнітна взаємодія
- **interaction électrostatique** електростатична взаємодія
- **interaction linéaire** лінійна взаємодія
- **interaction magnétique** магнітна взаємодія
- **interaction non linéaire** нелінійна взаємодія
- **interaction paramétrique** параметрична взаємодія
- **interaction utile** ефективна взаємодія

Intercalibrage (*n. m.*) інтеркалібрування

Intercepteur (*n. m.*) перехоплювач, винищувач-перехоплювач

Interception (*n. f.*) захоплення (променя курсового маяка)

Interchangeabilité (*n. f.*) взаємозамінність

- **interchangeabilité des pièces** взаємозамінність деталей
- **interchangeabilité des réacteurs** взаємозамінність реакторів

Interdépendance (*n. f.*) взаємозалежність, взаємозв'язок

Interférences (*n. f.*) інтерференція, перешкоди

- **interférence de la lumière** інтерференція світла
- **interférence des ondes** інтерференція хвиль

Interféromètre (*n. m.*) інтерферометр

Interphone (*n. m.*) переговорний пристрій

- **interphone de bord** бортовий переговорний пристрій

Interpolation (*n. f.*) інтерполяція

Interprétation (*n. f.*) аналіз, обробка, розшифровка

- **interprétation des résultats d'épreuve en vol** обробка результатів льотних випробувань
- **interprétation des renseignements** аналіз (обробка)

розвідувальних даних

- **interprétation photographique** розшифровка аерознімків

Interprète (*n. m.*) фахівець з аналізу (обробки) даних, дешифрувальник, перекладач

Interpréter (*v.*) аналізувати, обробляти (дані), розшифровувати

Interrogation (*n. f.*) допит, опитування, запит (про національну приналежність літака)

- **interrogation omnidirectionnelle** круговий запит

Interrogateur radar (*loc. n. m.*) радіолокаційний опитувач

Interruption (*n. f.*) вимикання, переривання, порушення

- **interruption à bouton-poussoir** переривання натисканням кнопки
- **interruption accidentelle** випадкове переривання
- **interruption de décollage** переривання зльоту
- **interruption momentanée** миттєве переривання
- **interruption protectrice** захисне переривання
- **interruption de liaison** порушення, переривання зв'язку

Interrupteur (*n. m.*) перемикач, вимикач

- **interrupteur à action différée** вимикач уповільненої дії
- **interrupteur à action instantanée** вимикач миттєвої дії
- **interrupteur à bouton-poussoir** кнопковий вимикач
- **interrupteur à chaîne** ланцюговий вимикач
- **interrupteur à distance** вимикач із дистанційним управлінням, керуванням
- **interrupteur à lampe témoin** вимикач пілотного світла, вимикач з індикаторною лампою
- **interrupteur à pédale** педальний вимикач
- **interrupteur à ressort** кінцевий вимикач (із пружиною)
- **interrupteur automatique** автоматичний вимикач, перемикач
- **interrupteur d'arrêt du carburant** перемикач для зупинки подачі палива
- **interrupteur d'urgence** аварійний вимикач
- **interrupteur de courant inverse** перемикач зворотного струму
- **interrupteur de dilution de l'huile** перемикач для зупинки подачі масла
- **interrupteur de réseau** вимикач мережі, живлення
- **interrupteur de ventilation (du réacteur)** вимикач вентиляції (реактора)
- **interrupteur des feux de route** перемикач дальнього світла

- **interrupteur des moteurs électriques** вимикач електродвигунів
- **interrupteur différentiel** диференційний вимикач
- **interrupteur du réseau de bord** вимикач бортового живлення
- **interrupteur général** основний вимикач
- **interrupteur mécanique** механічний вимикач
- **interrupteur pneumatique** пневматичний вимикач
- **interrupteur principal** головний вимикач
- **interrupteur rapide** швидкий вимикач

Intervalle (*n. m.*) інтервал, діапазон

- **intervalle de catapultage** інтервал стрибків, катапультивання
- **intervalle de déclenchement** інтервал запуску
- **intervalle de recouvrement** інтервал перекриття
- **intervalle de temps de sécurité** безпечний часовий інтервал
- **intervalle de temps** часовий інтервал, проміжок часу

Intrados (*n. m.*)

1. внутрішня поверхня (арки)
2. нижня поверхня (крила)

- **intrados de voilure (pour avions commerciaux)** нижня поверхня частини крила (для пасажирських літаків)

Inverseur (*n. m.*) інвертор, реверсор, перемикач

- **inverseur à hélice** зміна напрямку обертання пропелера
- **inverseur de poussée** реверсор тяги (реактивного двигуна)
- **inverseur de poussée à coquilles** механізм реверсу тяги з W-подібними закрilками

Inversion (*n. f.*) інверсія, реверс

- **inversion anticyclonique** антициклональна інверсія
- **inversion au sol** приземна інверсія
- **inversion d'humidité** інверсія вологості
- **inversion de gouverné** інверсія керма
- **inversion de l'échelle de température** інверсія температурної шкали
- **inversion de pas** реверс кроку (повітряного гвинта)
- **inversion de poussé** зворотна тяга
- **inversion de radiation** радіаційна інверсія
- **inversion des ailerons** інверсія елеронів
- **inversion du champ magnétique** геомагнітна інверсія
- **inversion du mouvement** інверсійний рух
- **inversion ionosphérique** іоносферна інверсія

- **inversion météorologique** метеорологічна інверсія
- **inversion orographique** орографічна інверсія
- **inversion stratosphérique** стратосферна інверсія
- **inversion thermique** теплова інверсія

Ion (*n. m.*) іон

Ionisation (*n. f.*) іонізація

- **ionisation de l'air** іонізація повітря
- **ionisation de l'atmosphère** іонізація атмосфери
- **ionisation initiale** початкова іонізація

Ionomètre (*n. m.*) іономір, рН-метр

Ionosphère (*n. f.*) іоносфера

IR (*s. angl.*) (Instrument Rating / Qualification de vol aux instruments)
інструментальний рейтинг

Irradiation (*n. f.*) випромінювання, опромінення

- **irradiation alpha** альфа випромінювання
- **irradiation lumineuse** світлове (оптичне) випромінювання

Irrégularité (*n. f.*) нерегулярність, нерівномірність

- **irrégularité de distribution du mélange** нерівномірний розподіл суміші
- **irrégularité de la distribution de température** нерівномірний розподіл температури

Isallobare (*n. f.*) ізалобара (лінія, що з'єднує на карті точки з однаковою зміною атмосферного тиску на даному рівні за певний інтервал часу)

Isallotherme (*n. f.*) ізотерма

Isobare (*n. m.*) ізобар

Isochore (*adj.*) ізохора, ізохорний

Isocline (*adj.*) ізокліна

Isodynamique (*adj.*) ізодинамічний

Isogone (*adj.*) (*n. f.*) ізогона

Isogrive (*n. f.*) ізогрива

Isolant (*adj.*) ізоляція, ізоляційний

- **isolant en mica** слюдяна ізоляція
- **isolant en silicone** силіконова ізоляція
- **isolant huileux** масляна ізоляція
- **isolant incombustible** вогнестійка ізоляція
- **isolant silicone** силіконова ізоляція

Isolateur (*n. m.*) ізолятор

- **isolateur à disque** дисковий ізолятор
- **isolateur à gorge** горловий ізолятор
- **isolateur céramique (de la bougie d'allumage)** керамічний ізолятор (свічки запалювання)
- **isolateur d'antenne** антенний ізолятор
- **isolateur de barre** шинний ізолятор
- **isolateur de suspension** підвісний ізолятор
- **isolateur de traversée** прохідний ізолятор
- **isolateur d'entrée** вхідний ізолятор
- **isolateur en ferrite** феритовий ізолятор
- **isolateur en porcelaine** порцеляновий ізолятор
- **isolateur en verre** скляний ізолятор
- **isolateur rigide** штирьовий ізолятор

Isolation (*n. f.*) ізоляція, утеплення

- **isolation à bandage** стрічкова ізоляція
- **isolation acoustique** звукоізоляція, акустична ізоляція
- **isolation contre les bruits** шумоізоляція
- **isolation en amiante** азбестова ізоляція
- **isolation en caoutchouc** гумова ізоляція
- **isolation thermique** теплоізоляція
- **isolation thermoplastique** термопластична ізоляція

Isolé (*adj.*) ізолюваний, утеплений

Isolément (*n. m.*) ізоляція, виділення

- **isolement de protection** захисна ізоляція
- **isolement des encoches** ізоляція виїмки

Isoler (*v.*) ізолювати, утеплювати

Isoligne (*n. f.*) ізолінія

Isooctane (*n. m.*) ізооктан

Isostère (*adj.*) (*n. m.*) ізостер

Isotache (*n. f.*) ізотах

- **isotache du courant laminaire** ізотах ламінарної течії

Isotherme (*n. f.*) ізотерма

- **isotherme en altitude** висотна ізотерма
- **isotherme zéro** нульова ізотерма

Isothermique (*adj.*) ізотермічний

Issue de secours (*loc. n. f.*) аварійний вихід

Itinéraire (*n. m.*) маршрут, навігація

J

JAA (*s. angl.*) (Joint Aviation Authorities / Autorités communes des aviations civiles de 36 pays d'Europe) Об'єднане Управління Цивільної Авіації

Jack (*n. m.*) гніздо

Jambe (*n. f.*) стойка шасі

- **jambe de force** опора, підкіс, розпирка, стояк
- **jambe de train d'atterrissage** основна стойка шасі
- **jambe de train d'atterrissage avant** передня стойка шасі
- **jambe de train d'atterrissage principal** основна стойка шасі

JATO (*s. angl.*) (Jet Assisted Take-off) ракетний прискорювач

JAR (*s. angl.*) (Joint Aviation Requirements / Normes Communes aéronautiques des pays membres des JAA) Спільні Авіаційні Вимоги

Jauge (*n. f.*) датчик, вимірювач

- **jauge de combustible** датчик паливоміра
- **jauge de contrainte** датчик напруги
- **jauge d'essence** датчик паливоміра
- **jauge mécanique** мірна лінійка
- **jauge extensométrique** датчик напруги
- **jauges résistives de déformation** датчик напруги

Jet (*n. m.*)

1. Струмінь, потік
 - **jet d'air comprimé** струмінь стисненого повітря
 - **jet d'échappement** супутній струмінь
2. Реактивний літак

Jet stream (*n. angl.*)

1. струминна течія
2. набір інструментів
3. зазор, люфт

Jeu (*n. m.*)

1. комплект, набір інструментів
2. зазор, люфт

Joint (*n. m.*)

1. з'єднання, стик, шов
- **joint homocinétique** з'єднання з постійною швидкістю
- **joint antivent** повітронепроникний стик, щільний стик
- **joint articulé** шарнір, шарнірне з'єднання

- **joint biaux** косий стик
- **joint boulonné** болтове з'єднання
- **joint bout à bout** стикове з'єднання
- **joint coulissant** ковзне з'єднання

2. ущільнення, ущільнювальна прокладка

- **joint d'étanchéité** ущільнювальна прокладка
- **joint annulaire** кільцеве, лабіринтове ущільнення
- **joint antidéflagrant** вибухозахищене ущільнення
- **joint Delta** дельтоподібна прокладка
- **joints amortisseurs** ущільнювачі амортизаторів

Jonction (*n. f.*) з'єднання, стик

Journal de bord (*loc. n. m.*) Бортовий журнал

JVN (*s. fr.*) (*Jumelles de Vision de Nuit*) прилад нічного бачення

К

Kamikaze (*n. m.*) камікадзе

Karman (*n. m.*) обтічник крила, заліз крила, корінь, фітинг

Kérosène (*n. m.*) гас, керосин

L

Laboratoire volant (*loc. n. f.*) летюча лабораторія (ЛЛ)

Lacet (*n. m.*) несприятливе (або небажане) рискання літака

- **lacet inverse** спіральний момент елеронів (побічний момент рискання в протилежному напрямку)

Lâcher (*n. m.*) випуск у перший одиночний/самостійний політ перший самостійний політ

LAI (*s. angl.*) (*Location Area Identification*) Ідентифікатор місцевості

Laminaire (*adj.*) ламінарний (потік)

Lance-bombes (*n. m.*) бомбоскидувач

Lancement (*n. m.*) старт, пуск, запуск ракети

Lance-missile (*n. m.*) торцева установка, брус, тримач

Lanceur (*n. m.*) ракета-носіє

Largable (*adj.*) відкидний

Largage (*n. m.*)

1. викидання парашутистів, парашутне десантування техніки

2. скидання бомб / вантажів, аварійне скидання ліхтаря кабіни

3. відстріл лопатей несучого гвинта (гвинтокрила)

4. відчеплення гальмівного парашута для літаків

Larguer (v.) скидати (парашутистів, парашутний десант)

Latitude (n. f.) широта

LE (s. fr.) (Ligne d'envol) лінія польоту

Leader (n. m.) лідер (літак, що веде інші літаки)

Lest (n. m.) баласт, баластний вантаж

Leurre (n. m.) пасивна хибна ціль, дипольний відбивач

Lever de doute (loc. n. m.) визначення однозначності пеленгу

Levier (n. m.) важіль, ручка, перемикач

Lèvre d'entrée d'air (loc. n. f.) окантовка повітрязбірника

Liaison (n. f.) зв'язок

Lien (n. m.)

1. ланка

2. з'єднання

3. передавальний важіль

Ligne (n. f.)

1. лінія, напрямок, траса

- **ligne d'aéronef sur un parking** стоянкова лінія, осьова лінія руліжної доріжки
- **ligne de foi** курсова лінія (компасу)
- **ligne de séparation** лінія розмежування
- **lignes de visée** лінії спостереження

2. авіалінія, рейс, повітряна магістраль, повітряне сполучення, авіатраса

- **ligne aérienne** авіалінія
- **ligne aérienne civile** цивільна авіалінія
- **ligne aérienne internationale** міжнародна авіалінія
- **ligne aérienne interne** внутрішня авіалінія
- **ligne aérienne locale** місцева авіалінія
- **ligne aérienne principale** головна авіамагістраль
- **ligne aérienne régionale** регіональна авіалінія

3. **ligne d'eau** обводи гідролітака

Limitation (n. f.) обмеження

- **limitation de débit d'air** обмеження потоку повітря
- **limitation en altitude de vol** обмеження висоти польоту
- **limitation en vitesse de vol** обмеження швидкості польоту

Limites de manœuvre (loc. n. f. pl.) межі маневру

Liner (*n. angl.*) лайнер

Link trainer (*loc. n. angl.*) авіаційний тренажер

Liquide (*n. m.*) рідина

- **liquide antigel** протиожеледна рідина
- **liquide hydraulique** рідина гідросистеми, гідросуміш

Lisse (*n. m.*) лощило

- **lisse fuselage** стрингер
- **lisse renforcée** поздовжня балка, лонжерон

Livret technique (*loc. n. m.*) технічний паспорт

Lobe (*n. m.*) пелюстка діаграми спрямованості РЛС

Localiser de l'ILS (*loc. n. m.*) локалайзер, курсовий радіомаяк

Logement (*n. m.*) відсік/шасі

- **logement du parachute frein** гальмівний парашут
- **logement du train** ніша

Longeron (*loc. n. m. pl.*) лонжерон, балка, поздовжня балка

- **longeron cloisonné** поздовжня стінка
- **longeron intégral** монолітний лонжерон
- **longeron tubulaire** фермовий лонжерон
- **longeron-caisson** коробчастий лонжерон

Longitude (*n. f.*) довгота

Longueur (*n. f.*) довжина, дистанція

- **longueur d'accélération** довжина прискорення
- **longueur d'atterrissage** довжина посадкової дистанції
- **longueur de chasse de la roue orientable** довжина змиву поворотного колеса
- **longueur de piste équivalente** еквівалентна довжина злітно-посадкової смуги
- **longueur en ligne de vol** довжина в лінії польоту
- **longueur hors tout** габаритна довжина

Lourd du nez (*loc. adj.*) перевантажений на ніс літака

Looping (*n. m.*) мертва петля, петля Нестерова (вищий пілотаж)

LORAN (*s. angl.*) (LOnge RAnge Navigation) низькочастотна міжнародна радіонавігаційна система наземного базування, призначена для визначення місця розташування приймача, що використовувалася в період з початку Другої світової війни до 1 серпня 2010 року.

Lot d'outillage (*loc. n. m.*) набір/комплект інструментів

Luxodromie (*n. f.*) люксодромія

Lucarne (*n. f.*) блістер, люк, ілюмінатор

Lunette (*n. f.*) бінокль, перископ

- **lunette de vision nocturne** бінокль нічного бачення

Lutte (*n. f.*) боротьба, оборона

- **lutte anti-incendie** пожежогасіння
- **lutte anti-sous-marine** протичовнова оборона (ПЧО)

М

Macaron (*n. m.*) знак льотчика

Mach (*n. m.*) число М/Маха

- **mach critique** критичне число М

Machine (*n. f.*) машина

Machmètre (*n. m.*) махметр, вказівник числа М

MAD (*s. angl.*) (Magnetic Anomaly Detector/Détecteur d'anomalies magnétiques) детектор магнітних аномалій

Magnétisation (*n. f.*) намагніченість

Magnéto (*n. m.*) магнето

Maillon (*n. m.*) ланка

- **maillon inférieur de la charnière à fente** нижня ланка шліц-шарніра
- **maillon supérieur de la charnière à fente** верхня ланка шліц-шарніра

Maintenance (*n. f.*) обслуговування, забезпечення

- **maintenance après-vente** сервісне технічне обслуговування
- **maintenance préventive** профілактичні заходи
- **maintenance proactive** проактивне технічне обслуговування
- **maintenance technique** технічне обслуговування

Maintenir (*v.*) підтримувати

- **maintenir l'altitude** підтримувати висоту
- **maintenir la position** утримувати позицію
- **maintenir la vitesse** підтримувати швидкість
- **maintenir le cap** підтримувати курс
- **maintenir le point d'attente** підтримувати точку опори

Maître-couple (*n. m.*) мідель, міделевий переріз

Maîtrise du pilotage (*loc. n. f.*) льотна майстерність

Mal de l'air (*loc. n. m.*) повітряна хвороба

Manche (*n. m.*) ручка, штурвал

- **pousser sur le manche** віджимати штурвал від себе
- **tirer sur le manche** брати штурвал на себе
- **manche à balais** ричаг управління літаком

Manche (*n. f.*) тракт, протока, повітрозабірник, канал, дифузор

- **manche d'entrée d'air** газоповітряний тракт, канал, вхідний пристрій, дифузор повітрозабірника
- **manche à air** вітровий конус, вітровказівник, щогла вітровказівника
- **manche d'appendice d'aérostat** апендикс аеростата
- **manche de prise d'air** повітрозабірний канал

Manchon (*n. m.*) втулка, муфта

- **manchon d'embrayage** втулка зчеплення
- **manchon hydrodynamique** гідродинамічний рукав

Manette (*n. f.*) ручка, важіль, перемикач

- **manette des gaz** важіль управління двигуном, важіль газу ручний акселератор
- **manettes des gaz couplées** спарені важелі сектору газу

Maniabilité (*n. f.*) зручність, маневреність / поворотність літака

Manœuvrabilité (*n. f.*) маневреність

Manifeste de chargement (*loc. n. m.*) таблиця завантаження

Manœuvrabilité (*n. f.*) зручність, маневреність / поворотність літака

Manoeuvre (*n. f.*)

1. хід шасі, закриток
2. навчання
3. маневрування, маневр

Manomètre (*n. m.*) манометр

Manque (*n. m.*) брак, відсутність, нестача

- **manque de carburant** відсутність палива
- **manque de puissance** відсутність сили
- **manque d'étanchéité** негерметичність
- **manque d'huile** відсутність масла
- **manque d'oxygène** нестача кисню

Manuel (*n. m.*) інструкція, настанова

- **manuel d'exploitation** інструкція з використання
- **manuel de vol** льотний посібник
- **manuel d'utilisation de l'aéronef** інструкція з експлуатації повітряного судна

Maquette (*n. f.*) модель, макет

- **maquette d'avion** масштабна модель літака
- **maquette de circuits** імітатор, макетування, тренажер
- **maquette de l'horizon artificiel** силует літака
- **maquette en essais** тестова модель
- **maquette inerte** модель-болванка
- **maquette pour essais dynamiques** модель для динамічних випробувань
- **maquette réduite** зменшена модель
- **maquette volante** літаюча модель

Marguerite (*n. f.*) зони розосередження літаків

Marine militaire (*loc. n. f.*) військово-морський флот

Marquage (*n. m.*) позначення

- **marquage lumineux des obstacles** світлове позначення перешкод
- **marquage de piste** (денне) маркування ВПС

Marque d'identification (*loc. n. m.*) розпізнавальний знак

Marqueur (*n. m.*)

1. маркерний радіомаяк
2. планшетист (радіолокація)

Marshalling (*n. angl.*) маршалінг повітряних суден є системою візуального сигнального зв'язку між екіпажем ПС та наземним персоналом в аеропорту, на авіаносці чи вертодромі

Masquage de la gouverne (*loc. n. m.*) аеродинамічне затінення керма

Masque à oxygène (*loc. n. m.*) киснева маска

Masse (*n. f.*) маса

- **masse à vide d'exploitation** порожня експлуатаційна маса
- **masse à vide hors option** власна вага або вага/маса без навантаження (без опцій або додаткових частин)
- **masse au décollage** злітна маса
- **masse d'équilibrage** балансир, балансувальний вантаж
- **masse de calcul à l'atterrissage ou à l'amerrissage** розрахункова вага при посадці або на воді
- **masse de calcul au décollage** злітна розрахункова маса
- **masse de calcul pour les évolutions au sol** розрахункова вага для руху по землі
- **masse maximale au décollage** максимальна злітна маса (МЗМ) або максимальна злітна вага (МЗВ)
- **masse zéro-carburant** максимальна нуль-паливна маса

Mastic d'étanchéité (*loc. n. m.*) герметик, герметизуюча мастика

Mât (*n. m.*) щогла, стійка антени, пілон

- **mât d'éclairage** освітлювальна щогла
- **mât réacteur poutre douze heures** 12-ти годинна балка для підкосу реактивного двигуна

Matériau (*n. m.*) матеріал

- **matériau composite** композитний матеріал
- **matériau d'usure** зносостійкий матеріал
- **matériau résistant aux hautes températures** жароміцний матеріал
- **matériaux de construction d'avion** авіаматеріали

Matériel (*n. m.*) техніка, майно, обладнання

- **matériel aéronautique** авіаційна техніка, авіаційно-технічне майно
- **matériel de contrôle du trafic aérien** обладнання для управління повітряним рухом
- **matériel de réparation des avions** обладнання для ремонту літаків
- **matériel de retransmission** ретрансляційне обладнання
- **matériel de sécurité en aviation** обладнання авіаційної безпеки
- **matériel volant** польотне обладнання

Matière (*n. f.*) речовина

- **matière antidétonante** антидетонатор
- **matière cosmique** космічна речовина
- **matière cristalline** кристалічна речовина
- **matière interstellaire** міжзоряна речовина
- **matière isolante** ізоляційна речовина
- **matière météorique** метеоритна речовина
- **matière stellaire** зоряна речовина
- **matière visqueuse combustible** в'язуча речовина
- **matière explosive** вибухова речовина
- **matière volatile** легковипаровувана речовина

Mécanicien (*n. m.*) технік, механік, бортмеханік

- **mécanicien aéronautique** аеронавігаційний механік
- **mécanicien d'instruments de précision** авіаційний механік з приладів
- **mécanicien de bord** бортмеханік

- **mécanicien de maintenance aéronautique** авіаційний технік, фахівець з технічною освітою з наземного обслуговування авіаційної техніки – літаків, гелікоптерів, тощо
- **mécanicien navigant** бортінженер

Mécanique (*n. f.*)

1. наземний технічний персонал
2. механіка

- **mécanique céleste** небесна механіка
- **mécanique de vol** теорія польоту

Mécanisme (*n. m.*) механізм, прилад

- **mécanisme à coulisse** засувний механізм
- **mécanisme à ressort** пружинний механізм
- **mécanisme à vis** гвинтовий механізм
- **mécanisme altimétrique** механізм висотоміра
- **mécanisme d'abaissement des ailerons** механізм опускання елеронів
- **mécanisme d'amorçage du propulseur** механізм запуску двигуна
- **mécanisme d'asservissement du dispositif érecteur (du gyroscope)** сервомеханізм монтажного пристрою (гіроскопа)
- **mécanisme d'éjection du siège** механізм викиду сидіння
- **mécanisme d'embrayage** механізм зчеплення
- **mécanisme d'érection du gyroscope** механізм встановлення гіроскопа
- **mécanisme d'inclinaison du plan de visée** механізм нахилу площини прицілювання
- **mécanisme d'indicateur de vitesse anémométrique** механізм індикатора повітряної швидкості
- **mécanisme d'inversion de l'angle d'attaque (de l'hélice)** реверсивний механізм
- **mécanisme d'ouverture des trappes** механізм відкриття люка
- **mécanisme de blocage de la porte** механізм блокування дверей
- **mécanisme de blocage de la trappe** механізм блокування люка
- **mécanisme de blocage du gyroscope** механізм блокування гіроскопа
- **mécanisme de braquage des ailettes du compresseur** механізм повороту лопаток компресора
- **mécanisme de changement de pas (de l'hélice)** механізм зміни кроку (пропелера)

- **mécanisme de commande de la tuyère directionnelle** механізм управління спрямованим соплом
- **mécanisme de commande des verrous de trappes** механізм управління замком люка
- **mécanisme de commande du train d'atterrissage** механізм управління шасі
- **mécanisme de contrôle automatique de descente** механізм автоматичного контролю спуску
- **mécanisme de coupe-flux simultané** механізм одночасного скидання тиску
- **mécanisme de déclenchement automatique du parachute** механізм автоматичного відкриття парашута
- **mécanisme de dégagement secours du manche pilote** механізм аварійного розблокування штурвала
- **mécanisme de relevage de verrière nageoires d'hydravion à coque** механізм підйому фонаря плавців гідролітака
- **mécanisme de sortie du parachute de freinage** механізм випуску гальмівного парашута
- **mécanisme d'encliquetage** храповий механізм
- **mécanisme d'introduction automatique d'altitude** механізм автоматичного введення висоти

Médecin de l'aéronautique (*loc. n. m.*) авіаційний лікар

Médecine aéronautique (*loc. n. f.*) авіаційна медицина, галузь медицини, завданням якої є забезпечення медичного відбору осіб, придатних для льотної служби куди входять: пілоти, штурмани, бортрадисти, бортінженери і бортпровідники, тобто стюарди і стюардеси; забезпечення нормальних умов життєдіяльності для членів екіпажів і пасажирів під час польоту.

Meeting aérien (*loc. n. m.*) авіаційне шоу, показ авіаційної техніки та можливостей управління літаками на спеціально організованій події.

Mélange (*n. m.*) суміш

- **mélange pauvre** бідна горюча суміш
- **mélange riche** багата горюча суміш

Membre d'équipage (*loc. n. m.*) член екіпажу

Mesure (*n. f.*) вимірювання

Mesures (*n. f. pl.*) заходи

Météo (*n. m.*) метеоролог

Météo (*n. f.*) метеорологічна станція, метеорологія, метеозведення

- **mauvaise météo** негода
- **météo favorable aux vols** льотна погода

Microturbulence (*n. f.*) мікротурбулентність

MIDS (*s. angl.*) (Multi-directional Information Distribution System / Système multi-directionnel de distribution d'informations) багатофункціональна розподілена інформаційна система

Mille nautique (=1852 mètres) (*n. f.*) морська миля

Minima d'atterrissage (*loc. n. m.*) метеомінімум посадки

Mire (*n. f.*) приціл

- **mire point caché** прихований точковий приціл

Miroir (*n. m.*) дзеркало

- **miroir collimateur** колімаційне дзеркало
- **miroir d'appontage** дзеркало для посадки, оптичний посадковий індикатор
- **miroir de déviation** відхиляюче дзеркало
- **miroir de diffraction** дифракційне дзеркало
- **miroir de réflexion** відбиваюче дзеркало
- **miroir du générateur solaire** дзеркало геліоустановки
- **miroir parabolique** параболічне дзеркало
- **miroir rétroviseur** дзеркало заднього огляду
- **miroir SOS** сигнальне дзеркало

Mise (*n. f.*)

1. установка, розміщення

- **mise sur l'orbite** виведення (розміщення) на орбіту
- **mise en bâches de l'avion** накриття літака чохлом

2. приведення в дію

- **mise à feu** запуск, пуск, старт, займання ракети
- **mise à la masse** заземлювач, заземлювальна перемичка
- **mise au point** відпрацювання, доведення, доопрацювання
- **mise dos** переверот па спину
- **mise en charge** навантаження
- **mise en phase** введення в експлуатацію
- **mise en piqué** пікірування
- **mise en rotation** закручування ракети / повітря
- **mise en route** запуск, пуск (ракети), запалювання, запуск, початкова розкрутка (поршневого двигуна)
- **mise en service** лад, експлуатація

- **mise en vrille** початок звалювання в штопор
- **mise sur l'orbite** виведення на орбіту
- **mise sur trajectoire** наведення на траєкторію

Missile (*n. m.*) ракета, літальний апарат, снаряд, реактивний снаряд, реактивна зброя

- **missile «air-air»** ракета повітря-повітря
- **missile «sol-air»** ракета повітря-земля
- **missile antibalistique** антибалістична ракета
- **missile autoguidé** самонавідний снаряд
- **missile balistique intercontinental** міжконтинентальна балістична ракета
- **missile de croisière** крилата ракета

Mission (*n. f.*) призначення, роль, функція, розподіл, застосування, завдання, політ

- **mission aérienne** повітряна місія
- **mission spéciale** спеціальна місія

Mitrailage (*n. m.*) обстріл

Mitrailleur (*n. m.*) стрілець турельної установки

Mitrailleuse synchronisée (*loc. n. f.*) синхронний кулемет

Modelage aérodynamique (*loc. n. m.*) аеродинамічне моделювання

Modèle (*n. m.*) зразок, прототип, модель

- **modèle à l'échelle** масштабна модель
- **modèle de compétition à vol circulaire** змагальна модель кругового польоту
- **modèle d'essai** випробувальний зразок
- **modèle numérique d'altitude** цифрова модель висот
- **modèle pour essais aérodynamiques** тактично-аеродинамічна модель
- **modèle réduit** зменшена модель, макет
- **modèle volant sans propulseur** літаюча модель без двигуна

Modélisation (*n. f.*) моделювання

Modélisme aérien (*loc. n.m.*) авіамоделювання

Modification (*n. f.*) доопрацювання, переобладнання літака, переоснащення

Modulateur (*n. m.*) модулятор

- **modulateur d'amplitude** амплітудний модулятор
- **modulateur de fréquence** частотний модулятор
- **modulateur de phase** фазовий модулятор

- **modulateur lumineux** світловий модулятор
- **modulateur par impulsions** імпульсний модулятор

Modulation (*n. f.*) модуляція

- **modulation binaire** двійкова модуляція
- **modulation d'impulsion** імпульсна модуляція
- **modulation d'amplitude** амплітудна модуляція
- **modulation de fréquence** частотна модуляція
- **modulation de phase** фазова модуляція
- **modulation d'impulsions en durée** широтно-імпульсна модуляція
- **modulation d'impulsions en fréquence** частотно-імпульсна модуляція
- **modulation d'impulsions en position** фазова-імпульсна модуляція

Module (*n. m.*) модуль, блок, відсік, корпус, вузол

- **module de cisaillement** модуль зсуву
- **module de réfraction** модуль заломлення
- **module de section d'aile** модуль перетину крила
- **module d'élasticité longitudinale** поздовжній модуль пружності
- **module d'élasticité transversale** поперечний модуль пружності
- **module d'élasticité** модуль пружності
- **module électronique** електронний модуль

Moment (*n. m.*) момент

- **moment aérodynamique** аеродинамічний момент
- **moment aérodynamique d'amortissement** демпфуючий аеродинамічний момент
- **moment de charnière aérodynamique** шарнірний момент
- **moment de lacet** момент обертання навколо вертикальної осі
- **moment de lacet induit** демпфіруючий путівний момент
- **moment de lacet inverse (d'aileron)** зворотний спіральний момент
- **moment de portance de l'aile** момент підйомної сили крила
- **moment de poussée** момент тяги
- **moment de résistance à la rotation** момент опору обертання
- **moment de roulis** момент обертання навколо поздовжньої осі
- **moment de torsion** крутний момент
- **moment de traction** момент сили тяги
- **moment de traînée** момент опору
- **moment de vrillage** крутний момент

Moniteur (*n. m.*)

1. інструктор

- **moniteur pilote** інструктор-пілот
- **moniteur pilote de planeur** інструктор-пілот планера
- **moniteur pilote en chef** старший льотчик-інструктор
- **moniteur-parachutiste** інструктор з парашутного спорту

2. монітор

Monobloc (*adj.*) цілісний (про конструкцію), моноблочний (про оперення)

Monocoque (*n. m.*) монокок, безкаркасний фюзеляж літаків, що складається лише з обшивки за принципом схожим зі шкарлупою яйця

Monoplan (*n. f.*) моноплан (літак, що має одну тримальну поверхню (одне крило), на відміну від біплана чи триплана)

- **monoplan à aile basse** низькоплан
- **monoplan à aile cantilever** вільнонесучий моноплан
- **monoplan à aile haubannée** розпірний моноплан
- **monoplan à aile haute** високоплан
- **monoplan à aile médiane** середньоплан
- **monoplan en tandem** моноплан-тандем

Monoréacteur (*n. m.*) однодвигуновий літак

Monoturbopropulseur (*n. m.*) монотурбогвинтовий літак

Montage (*n. m.*) збірка, стикування, оснащення, монтаж, кріплення

Montant (*n. m.*) каркас

- **montant de verrière** дугоподібна рама ліхтаря, каркас

Monte-charge (*n. m.*) підйомник, домкрат

Montée (*n. f.*) набір висоти підйом

- **montée avec vent arrière** підйом з попутним вітром
- **montée avec vent debout** підйом із зустрічним вітром

Monter (*v.*) набирати висоту

Montgolfière (*n. f.*) монгольф'єр

Moteur (*n. m.*) двигун, рушій, енергосилова машина, що перетворює який-небудь вид енергії на механічну роботу.

- **moteur à carburateur** карбюраторний двигун
- **moteur à combustion et explosion** поршневий двигун внутрішнього згорання
- **moteur à combustion interne** двигун внутрішнього згорання
- **moteur à deux temps** двотактовий двигун

- **moteur à essence** бензиновий двигун
- **moteur à induction** індукційний двигун
- **moteur à ondes de détonation pulsées** імпульсний детонаційний двигун
- **moteur à pistons** поршневий двигун
- **moteur à régimes multiples** багаторежимний двигун
- **moteur à turbine** газотурбінний двигун
- **moteur atmosphérique** повітряно-реактивний двигун
- **moteur atomique** атомний двигун
- **moteur au gaz** газовий двигун
- **moteur auxiliaire** прискорювач, бустерний двигун
- **moteur d'accélération** розгінний двигун, прискорювач
- **moteur d'asservissement** відстежувальний двигун
- **moteur d'aviation** авіаційний двигун
- **moteur de démarrage** пусковий двигун
- **moteur de faible encombrement** малогабаритний двигун
- **moteur de poursuite** відстежувальний двигун
- **moteur de propulsion et de sustentation** підйомно-маршовий двигун (літака)
- **moteur de propulsion horizontale** маршовий двигун
- **moteur de sustentation** підйомний двигун
- **moteur défaillant** несправний двигун
- **moteur diesel** дизельний двигун
- **moteur électrique** електродвигун
- **moteur en étoile** зіркоподібний двигун (радіальний двигун)
- **moteur en ligne** рядний (поршневий) двигун
- **moteur équipé de compresseur** двигун із наддувом
- **moteur extérieur** зовнішній двигун
- **moteur intérieur** внутрішній двигун
- **moteur nucléaire** атомний двигун
- **moteur rotatif** ротативний двигун
- **moteur sans compresseur** безкомпресорний двигун
- **moteur sans soupapes** безклапанний двигун
- **moteur thermique** тепловий двигун
- **moteur-fusée** ракетний двигун
- **moteur-fusée à comburant solide** твердопаливний ракетний двигун
- **moteur-fusée à double chambre** двокамерний ракетний двигун

- **moteur-fusée à poudre** пороховий ракетний двигун
- **moteur-fusée à propergol hybride** гібридний двигун
- **moteur-fusée à propergol liquide** рідинний ракетний двигун
- **moteur-fusée à quatre chambres** чотирикамерний ракетний двигун
- **moteur-fusée à trois chambres** трикамерний двигун
- **moteur-fusée pilotable** дросельований ракетний двигун

Motoplaneur (*n. m.*) мотопланер

Motorisation (*n. f.*) енергоозброєність (ракети), тяговоозброєність, потужність, силова установка

Motoriste (*n. m.*) двигунобудівник

Moulinet (*n. m.*) флюгарка, мулінетка

Mousqueton (*n. m.*) карабін

- **mousqueton d'accrochage (de parachute)** карабін кріплення парашута
- **mousqueton de suspension (de parachute)** карабін підвіски парашута

Moyen-courrier (*n. m.*) авіалінія малої і середньої протяжності

Moyeu (*n. m.*) втулка

Multicible (*n. m.*) багатоцільовий винищувач

Multicoptère (*n. m.*) мультикоптер

Multilongeron (*adj.*) багатолонжеронна конструкція

Multimoteur (*adj.*) багатомоторний

Multiréacteur (*adj.*) багатореакторний

Munitions à dispersion (*loc. n. f. pl.*) касетна зброя

Mur du son (*loc. n. m.*) звуковий бар'єр

N

Nacelle (*n. f.*) підвісний контейнер, гондола (дирижабля)

- **nacelle de dirigeable** гондола дирижабля
- **nacelle de ravitaillement en vol** контейнерний уніфікований підвісний уніфікований агрегат
- **nacelle de train d'atterrissage** мотогондола шасі
- **nacelle-moteur suspendue par pylône** мотогондола підвішена на пілоні
- **nacelle de pilotage (du ballon)** гондола з кабіною управління

Nadir (*n. m.*) надир

Napalm (*n. m.*) напалм

Nautique (*adj.*)

1. навігаційний

2. морський

Navalisé (*n. m.*) палубний / корабельний літак

Navette (*n. f.*) шаттл, космічний корабель багаторазового використання

- **navette aérienne** повітряний шаттл

- **navette spatiale** повітряно-космічний літак

Navigabilité (*n. f.*) літна придатність

- **navigabilité de l'hydravion** льотна придатність гідролітака

Navigant (*adj.*) льотний

Navigateur (*n. m.*)

1. штурман

2. навігатор, навігаційна система

3. браузер

Navigation (*n. f.*) навігація

- **navigation «à vue»** візуальна навігація

- **navigation «grille»** навігація за координатною сіткою

- **navigation aérienne** аеронавігація

- **navigation autonome** автономна навігація

- **navigation aux aides radioélectriques** навігація за радіомаяками

- **navigation aux instruments** навігація по приладам

- **navigation dans la zone d'aérodrome** навігація в районі аеродрому

- **navigation de bord** бортова навігація

- **navigation en circuit fermé** навігація по замкненому маршруту

- **navigation hertzienne à référence astronomique** радіонавігація з астрономічною прив'язкою

- **navigation interstellaire** міжзоряна навігація

- **navigation isobarique** ізобарна навігація

- **navigation latérale** бічна навігація

- **navigation par inertie** інерціальна навігація

- **navigation radiogoniométrique** пеленгаційна навігація

- **navigation spatiale** космічна навігація

- **navigation transpolaire** трансполярна навігація

- **navigation verticale** вертикальна навігація

Navigraphe (*n. m.*) навіграф

NCW (*s. angl.*) (Network Centric Warfare) мережево-центрична війна

NDA (*s. angl.*) (Non disclosure agreement / Accord de confidentialité)

угода про нерозголошення

Nébulosité (*n. f.*) хмарність

- **nébulosité déchiquetée** нерівна хмарність
- **nébulosité dense** щільна хмарність
- **nébulosité épaisse** густа хмарність
- **nébulosité fine, nébulosité mince** невелика хмарність
- **nébulosité orageuse** грозова хмарність
- **nébulosité totale** повна хмарність, загальна хмарність

Néon (*n. m.*) неон

Nervurage (*n. m.*)

1. оребрення
2. ребро жорсткості

Nervuration (*n. f.*)

1. зиговка
2. жилкування

Nervure (*n. f.*) нервюра, ребро жорсткості

- **nervure à âme pleine** нервюра із суцільною стінкою
- **nervure ajourée** полегшена нервюра
- **nervure d'implanture d'aile** коренева нервюра
- **nervure d'assemblage** сполучна нервюра
- **nervure de consolidation** нервюра (ребро) жорсткості
- **nervure de plan de séparation de l'aile** нервюра роз'єму крила
- **nervure de raidissement** ребро жорсткості, стрингер
- **nervure de rigidité** нервюра жорсткості, зига
- **nervure d'implanture** бортова нервюра
- **nervure d'étanchéité** нервюра герметизації
- **nervure en caisson** коробчата нервюра
- **nervure en treillis** ферменна нервюра
- **nervure extérieure** зовнішня нервюра (ребро)
- **nervure maîtresse** головна нервюра
- **nervure marginale** крайова нервюра
- **nervure matricée** штампована нервюра
- **nervure pleine résistante [porteuse]** силова нервюра
- **nervure renforcée** посилене ребро
- **nervures du piston** ребро поршня

Nervuré (*adj.*) оребрений, ребристий

Nettoyage (*n. m.*) чистка, очищення

- **nettoyage aérodynamique** аеродинамічна чистка

- **nettoyage des garnitures** чищення гарнітури

Neutralisation (*n. f.*) блокування авіабази

Nez (*n. m.*) ніс корпусу, передня частина (літака)

- **nez de l'arbre moteur** ніс вала двигуна

- **nez de l'arbre porte-hélice** ніс карданного валу

- **nez de l'avion** ніс літака

- **nez de stabilisateur** ніс стабілізатора

- **nez de vilebrequin** ніс колінчастого вала

- **nez du fuselage** ніс фюзеляжу

- **nez du moteur** ніс двигуна

Nickelage (*n. m.*) нікелювання

Nicral (*n. m.*) нікрал (сплав)

Nimbostratus (*n. m.*) шарувато-дощові хмари

Nipple (*n. f.*) ніпель

Nitrobenzène (*n. m.*) нітробензол

Nitro-émail (*n. f.*) нітроемаль

Niveau (*n. m.*) рівень

- **niveau de vol** рівень(висота) польоту

- **niveau de transition** перехідний рівень

Nivellement de l'avion (*loc. n. m.*) нівелювання літака

Noctovision (*n. f.*) нічне бачення

Nœud (*n. m.*) вузол (позасистемна одиниця швидкості судна, що дорівнює одній морській милі)

Noliser (*v.*)

1. фрахтувати

2. орендувати

Nombre (*n. m.*) число

- **nombre de mach** число М / Маха

- **nombre de tours-moteur** число обертів, частота обертання

- **normes de bruit** норми шуму

- **normes de consommation** норми витрат (споживання)

- **normes de résistance et de rigidité des avions** норми міцності та жорсткості літака

Norme (*n. f.*) норма

NOTAM (*s. angl.*) (Notice To Airmen) повідомлення авіаперсоналу

Notice (*n. f.*)

1. опис

2. замітка

- **notice descriptive** технічний опис
- **notice d'utilisation** інструкція з використання
- **notice de formation au pilotage** керівництво (інструкція) з льотної підготовки
- **notice de montage** інструкція по монтажу
- **notice d'entretien** інструкція з технічного обслуговування

Nourrice (*n. f.*) витратний бак, кишеня в паливному баку

Noyer (*v.*)

1. вплавляти

2. заливати

- **noyer le carburateur** заливати карбюратор

Nuage (*n. m.*) хмара

- **nuage de poussière** хмара пилу
- **nuage en enclume** хмарне ковадло
- **nuage radioactif** радіоактивна хмара
- **nuages à averse** дощові хмари
- **nuage lenticulaire** сочевицеподібна (лінзоподібна) хмара
- **nuages à développement vertical** хмари вертикального розвитку
- **nuages de type cirrus** перисті хмари
- **nuages de chaleur** теплові хмари
- **nuages de convection** конвекційні хмари
- **nuages de fœhn** фенові хмари
- **nuages de glissement ascendant** фронтальні хмари
- **nuages de grain** шквалисті хмари
- **nuages de pluie, nimbus** дощові хмари
- **nuages denses** щільні хмари
- **nuages dispersés** розсіяні хмари
- **nuages en enclume** хмарне ковадло
- **nuages épais** густі хмари
- **nuages fibreux** волокнисті хмари
- **nuages frontaux** фронтальна хмарність
- **nuages inférieurs** хмари нижнього ярусу
- **nuages irisants** райдужні хмари
- **nuages moyens [intermédiaires]** хмари середнього ярусу
- **nuages nacrés** перламутрові хмари
- **nuages noctilucent** хмари нічного світіння
- **nuages ondulés** хвилясті хмари

- **nuages orageux** грозові хмари
- **nuages supérieurs** хмари верхнього ярусу, верхні хмари
- **nuages surfondus** переохолоджені хмари
- **nuages turbulents** турбулентні хмари

Nuageux (*adj.*) хмарний

Nuisance sonore (*loc. adj. f.*) шумове забруднення

Numéro (*n. m.*) номер

- **numéro d'atterrissage** номер посадки
- **numéro de série** бортовий/серійний номер ЛА
- **numéro de vol** номер рейсу

Numérotage de moteur (*loc. n. m.*) нумерація двигуна

Nutation (*n. f.*) нутація

NVG (*s. angl.*) (Night vision goggles) окуляри нічного бачення

O

OACI (*s. fr.*) (Organisation de l'Aviation civile Internationale) Міжнародна організація цивільної авіації

Objectif (*n. m.*)

1. об'єкт (військовий), ціль, мета

- **objectif commandé** керована мета, керований об'єкт
- **objectif de bombardement au sol** наземна бомбардувальна ціль
- **objectif fictif** хибна ціль, хибний об'єкт
- **objectif fixe de bombardement** фіксована ціль бомбардування
- **objectif mobile de bombardement** мобільна ціль для бомбардування
- **objectif stratégique** стратегічна мета, стратегічний об'єкт
- **objectif tactique** тактична мета, тактичний об'єкт

2. об'єктив фотоапарата

- **objectif à focale fixe** фіксований об'єктив (об'єктив із фіксованою фокусною відстанню)
- **objectif à focale variable** варіофокальний об'єктив
- **objectif à grand angle de champ** ширококутний об'єктив
- **objectif achromatique** ахроматичний об'єктив
- **objectif de viseur** об'єктив (лінза) видошукача
- **objectif électronique** електронно-оптичний об'єктив

Objet volant non identifié (*loc. n. m.*) непізнаний літаючий об'єкт

Obligatoire (*adj.*) обов'язковий, примусовий

Observateur (*n. m.*) спостерігач, дослідник

- **observateur aérien** повітряний спостерігач
- **observateur en ballon** спостерігач на аеростаті
- **observateur météorologiste** спостерігач-метеоролог, метеоспостерігач

Observation (*n. f.*) спостереження

- **observation à distance [télésurveillance]** дистанційне спостереження
- **observation à l'œil nu** візуальне спостереження
- **observation aérienne du champ de bataille** повітряне спостереження за полем бою
- **observation aérienne** повітряне спостереження
- **observation aérologique** аерологічне спостереження
- **observation astronomique** астрономічне спостереження
- **observation de la terre** повітряне спостереження за наземним противником
- **observation de température** спостереження за температурою
- **observation directe** візуальне спостереження, пряме спостереження
- **observation indirecte** непряме спостереження
- **observation macrographique** макрографічне спостереження
- **observation par radiodétection** радіодетекторне спостереження
- **observation photométrique** фотометричне спостереження
- **observation radio-astronomique** радіоастрономічне спостереження
- **observation synoptique** синоптичне спостереження
- **observation verticale** повітряне спостереження
- **observation visuelle** візуальне спостереження

Observatoire (*n. f.*) обсерваторія, спостережний пункт

- **observatoire astronomique** астрономічна обсерваторія
- **observatoire cosmique** космічна обсерваторія
- **observatoire ionosphérique** іоносферна обсерваторія
- **observatoire météorologique** метеорологічна обсерваторія

Observer (*v.*) спостерігати, досліджувати

Obturateur (*n. m.*)

1. заслінка, затвор
2. золотник клапана
3. заглушка

- **obturateur à secteurs superposés** затвор з накладеними секторами

- **obturateur central** центральний затвор

Obturation (*n. f.*)

1. закриття
2. ущільнення
3. закупорка

Obus (*n. m.*) заряд (зброя)

Occlus (*adj.*)

1. оклюдований
2. замкнений

Occlusion (*n. f.*) оклюзія (метео)

- **occlusion chaude** тепла оклюзія
- **occlusion modèle** модель оклюзії
- **occlusion neutre** нейтральна оклюзія
- **occlusion orographique** орографічна оклюзія

Octomoteur (*n. m.*) октомотор, літак з вісьмома двигунами

Octoptère (*n. m.*) октоптер, апарат з вісьмома гвинтами

Octoréacteur (*n. m.*) літак із вісьмома реактивними двигунами

Œil de tempête (*loc. n. m.*) око бури

Œillet de câble (*loc. n. m.*) тросовий наконечник

Offensive aérienne (*loc. adj. f.*) повітряний наступ

Officier-système (*n. m.*) льотчик-оператор

Ogive (*n. f.*) головка, головна частина (ракети)

- **ogive de nez** носова частина
- **ogive nucléaire** ядерний заряд, ядерна боєголовка

Oléopneumatique (*adj.*) повітряно-масляний, масляно-пневматичний

Omnidirectionnel (*adj.*) всепрямований

Onde (*n. m.*) хвиля

- **onde à amplitude limitée** хвиля з обмеженою амплітудою
- **onde à polarisation circulaire** хвиля з круговою поляризацією
- **onde à polarisation verticale** вертикально поляризована хвиля
- **onde accélératrice** прискорююча хвиля
- **onde amortie** згасаюча (ослаблена) хвиля
- **onde asymétrique** асиметрична хвиля
- **onde atmosphérique** атмосферна хвиля, просторова хвиля
- **onde au sol** земна хвиля, ґрунтова хвиля
- **onde barométrique** барометрична хвиля

- **onde conique** конічна хвиля
- **onde contraire** зворотна хвиля
- **onde coupée** зрізана хвиля
- **onde critique [de coupure]** критична хвиля, гранична хвиля
- **onde croissante** зростаюча хвиля
- **onde cyclotronique** циклотронна хвиля
- **onde de charge** зарядна хвиля
- **onde de choc frontale** фронтальна ударна хвиля
- **onde de choc locale** локальна ударна хвиля, місцевий стрибок ущільнення
- **onde de choc magnétohydrodynamique** гідромагнітна (магнітогідродинамічна) ударна хвиля
- **onde de choc oblique** косий стрибок ущільнення
- **onde de choc sonique** конічна хвиля збурень (виникає при звуковій або надзвуковій швидкостях польоту), звуковий удар
- **onde de choc** ударна хвиля
- **onde de compression** ударна хвиля, хвиля тиску
- **onde de courant** поточна хвиля
- **onde de diffraction** дифракційна хвиля
- **onde de gravitation** гравітаційна хвиля
- **onde de jour** денна хвиля
- **onde de modulation** модуляційна хвиля
- **onde de nuit** нічна хвиля
- **onde de seuil** критична хвиля, гранична хвиля
- **onde de spin** спінова хвиля
- **onde de surface** поверхнева хвиля
- **onde de tension** хвиля напруги
- **onde de veille** чергова хвиля
- **onde de vent** вітрова хвиля
- **onde de vitesse** швидкість хвилі
- **onde détachée** відокремлена хвиля, від'єднаний стрибок ущільнення
- **onde d'impulsion** імпульсна хвиля
- **onde d'inertie** інерційна хвиля
- **onde directe** спрямована хвиля
- **onde évanescence** швидко згасаюча хвиля
- **onde frontale** фронтальна хвиля
- **onde harmonique** гармонійна хвиля

- **onde hybride** змішана хвиля
- **onde hydrothermomagnétique** гідро-термо-магнітна хвиля
- **onde hypersonique** гіперзвукова хвиля
- **onde inverse** зворотна хвиля
- **onde ionosphérique** іоносферна хвиля
- **onde longitudinale** поздовжня хвиля
- **onde lumineuse** світлова хвиля
- **onde magnétoélastique** магнітопружна хвиля
- **onde magnétohydrodynamique** магнітогідродинамічна хвиля
- **onde magnétosonore** магнітозвукова хвиля
- **onde migratrice** блукаюча хвиля
- **onde mobile** біжуча хвиля
- **onde modulée** модульована хвиля
- **onde non harmonique** негармонійна хвиля
- **onde non homogène** неоднорідна хвиля
- **onde parasite** паразитна хвиля
- **onde perturbatrice frontale** фронтальна хвиля збурення
- **onde perturbatrice** хвиля збурення
- **onde pilote** пілотна хвиля, контрольна хвиля
- **onde polarisée elliptiquement** еліптично поляризована хвиля
- **onde polarisée horizontalement** горизонтально поляризована хвиля
- **onde polarisée** поляризована хвиля
- **onde porteuse** несуча хвиля
- **onde principale** основна хвиля
- **onde pure** немодульована хвиля
- **onde réfléchie** відбита хвиля
- **onde réfractée** заломлена хвиля
- **onde retardée** запізнїла хвиля
- **onde secondaire** вторинна хвиля
- **onde sinusoïdale** синусоїдна хвиля
- **onde sonique turbulente** турбулентна звукова хвиля
- **onde sonique** ударна хвиля, звукова хвиля
- **onde spatiale** просторова хвиля
- **onde stationnaire** нерухома хвиля, стояча хвиля
- **onde supersonique** надзвукова хвиля
- **onde symétrique** симетрична хвиля
- **onde transversale** поперечна хвиля

- **onde-étalon** еталонна хвиля
- **ondes cohérentes** когерентні хвилі
- **ondes de radiodiffusion** радіомовні хвилі
- **ondes dirigées** спрямовані хвилі
- **ondes électromagnétiques** електромагнітні хвилі
- **ondes intermédiaires** проміжні хвилі
- **ondes longues** довгі хвилі
- **ondes synchrones** синхронні хвилі
- **ondes ultracourtes** ультракороткі хвилі
- **ondes ultra-sonores** ультразвукові хвилі

Ondemètre (*n. m.*) хвилемір, частотомір

- **ondemètre à absorption** абсорбційний хвилемір
- **ondemètre à quartz** кварцовий хвилемір
- **ondemètre à résonance** резонансний хвилемір
- **ondemètre à transmission** прохідний хвилемір
- **ondemètre-étalon** еталонний хвилемір

Opacité (*n. f.*) непрозорість

Opérateur (*n. m.*) оператор

- **opérateur de bord** льотчик-оператор, радист, штурман-оператор
- **opérateur de poursuite** оператор супроводу
- **opérateur radio** оператор радіостанції

Opération (*n. f.*) операція, бойові дії

- **opération aérienne stratégique** стратегічні бойові дії
- **opération aérienne** повітряна операція
- **opération aéroportée** повітряно-десантна операція
- **opération de chargement** навантажувальні роботи
- **opération de sauvetage** рятувальна операція
- **opération technologique** технологічна операція
- **opérations aériennes tactiques** тактичні бойові дії

Opérationnel (*adj.*) оперативний

Optionnel (*adj.*) необов'язковий, факультативний

Optronique (*n. f.*) оптоелектронні прилади

Orbitale (*n. f.*) орбіталь

Orbite (*n. f.*) орбіта

- **orbite calculée** розрахункова орбіта
- **orbite circulaire** кругова орбіта
- **orbite circumterrestre intermédiaire** проміжна навколоземна орбіта

- **orbite de lancement de bombes** орбіта запуску бомб
- **orbite de satellisation** орбіта штучного супутника
- **orbite définitive** кінцева орбіта
- **orbite elliptique** еліптична орбіта
- **orbite hyperbolique** гіперболічна орбіта
- **orbite intermédiaire** проміжна орбіта
- **orbite lunaire** селеноцентрична орбіта
- **orbite méridionale** меридіональна орбіта
- **orbite parabolique** параболічна орбіта
- **orbite planétaire** планетна орбіта
- **orbite polaire** полярна орбіта
- **orbite préliminaire** попередня орбіта
- **orbite terrestre** земна орбіта

Organe (*n. m.*) орган, агрегат, пристрій, обладнання

- **organe de commande** пристрій керування
- **organes d'allumage** органи системи запалювання
- **organes de commande à réaction** реакційні приводи
- **organes de commande, gouvernes** пристрої контролю
- **organes de postcombustion** допалювачі, система допалювання

Organisation (*n. f.*) організація

- **organisation des services logistiques d'aviation** організація авіаційних логістичних послуг

Organisme (*n. m.*) служба, організація

- **organisme accepteur** приймаючий диспетчер
- **organisme de contrôle** управління повітряним рухом, керівництво польотами
- **organisme international d'exploitation** міжнародна організація, що займається експлуатацією

Orientable (*adj.*) керований

Orientation (*n. f.*)

1. відхилення реактивного струменя, орієнтування переднього колеса, орієнтування вектору тяги

2. орієнтація, орієнтування

- **orientation à la main** ручна орієнтація
- **orientation à vue** візуальне орієнтування
- **orientation astronomique** астроорієнтування, орієнтація за небесними світилами
- **orientation au hasard** безладна орієнтація

- **orientation au vent relatif** орієнтація за відносним вітром(за напрямком вітру)
- **orientation cosmique** космічна орієнтація
- **orientation d'après les lignes de positions** орієнтування по лініях позицій
- **orientation d'après les repères au sol** орієнтування по наземних орієнтирах
- **orientation de la carte d'après le compas** орієнтування на карті за допомогою компаса
- **orientation des radars** радіолокаційна орієнтація
- **orientation radio-astronomique** радіоастрономічне орієнтування
- **orientation solaire** сонячна орієнтація

Orienteur (*n. m.*) орієнтатор

- **orienteur astro-inertiel** астроінерціальний орієнтатор
- **orienteur astronomique** астрономічний орієнтатор
- **orienteur gyro-inertiae** гіроінерціальний орієнтатор
- **orienteur gyroscopique** гіроскопічний орієнтатор
- **orienteur optique** оптичний орієнтатор
- **orienteur-marqueur** радист-парашутист із радіомаяком

Orifice (*n. m.*) отвір, оглядове вікно, люк, заливна горловина паливного бака

- **orifice (ou entrée) d'admission** всмоктувальний отвір
- **orifice d'inspection** оглядовий отвір (вікно)
- **orifice de sortie de l'injecteur** вихідний отвір інжектора
- **orifice de vidange rapide** отвір аварійного зливу
- **orifice d'entrée d'air auxiliaire** отвір для входу допоміжного повітря

Origine (*n. f.*)

1. початок, вихідна точка

- **origine des coordonnées** початок координат
- **origine d'un vecteur** початок вектору

Ornithoptère (*n. m.*) орнітоптер, літальний апарат, який літає завдяки змаху, як живі істоти, що мають крила.

Orthodromie (*n. f.*) ортодромія

Oscillateur (*n. m.*) осцилятор, генератор

- **oscillateur asymétrique** асиметричний осцилятор
- **oscillateur de battements** осцилятор биття
- **oscillateur mécanique** механічний осцилятор

- **oscillateur à quartz** кварцовий осцилятор(генератор)
- **oscillateur à réaction** генератор зі зворотним зв'язком
- **oscillateur à transistors** транзисторний генератор
- **oscillateur à un seul circuit** одноконтурний генератор
- **oscillateur asynchrone** асинхронний генератор
- **oscillateur d'impulsions** імпульсний генератор
- **oscillateur synchronisé** синхронізований генератор
- **oscillateur à auto excitation** автогенератор

Oscillographe (*n. m.*) осцилограф

Oscilloscope (*n. m.*) осцилоскоп

Ossature (*n. m.*) каркас, несуча рама

- **ossature de l'aile** каркас крила
- **ossature de fuselage** каркас фюзеляжу

Ouïe (*n. f.*) стулка, паркан, забірник, жалюзі

Outilsage (*n. m.*) знаряддя, обладнання

- **outillage courant** інструмент загального призначення, стандартні інструменти
- **outillage de bord** бортове обладнання

Ouverture (*n. f.*)

1. люк, ілюмінатор

2. апертура, отвір, розкриття

- **ouverture automatique** примусове/автоматичне розкриття парашута
- **ouverture d'admission** впускний отвір
- **ouverture d'échappement** вихлопний отвір
- **ouverture relative** відносний отвір, апертура
- **ouverture retardée** вільне / ручне (затяжне) відкриття парашута

Ozone (*n. m.*) озон

Р

PA (*s. fr.*) (Pilote automatique) автопілот

Paillette (*n. f.*) протирадіолокаційні перешкоди, дипольні перешкоди, відбивач, стрічки дипольних відбивачів, пастка, хибна ціль

Pain de poudre (*loc. n. f.*) твердопаливний заряд (ракетного двигуна)

Pale (*n. f.*)

1. **pale d'hélice** лопать несучого гвинта вертольоту

2. **pale de rotor** лопать

Palette (*n. f.*) піддон

- **palette de chargement** завантажувальний піддон
- **palette de manutention** вантажно-розвантажувальний піддон

Palier (*n. m.*) витримування

- **palier de décélération** витримування висоти під час посадки

Palonnier (*n. m.*) важіль педального або ножного управління літаком

Palonniers réglables (*n. m. pl.*) регульовані за відстанню педалі

Panier (*n. m.*) корзина (*аеростата*)

- **panier lance-roquettes** ствольний блок

Panne (*n. f.*) відмова, несправність, поломка, пошкодження, дефект, аварія, аварійність

- **panne de moteur** поломка двигуна
- **panne intermittente** періодична поломка
- **panne typique** типова поломка
- **panne du moteur** пошкодження двигуна
- **panne sèche [d'essence]** відключення через нестачу пального

Panneau (*n. m.*) табло, панель, щиток, пульт

- **panneau d'aérofreins** панель пневматичних гальм
- **panneau d'affichage** щиток, щит
- **panneau de commandes** пульт
- **panneau de renfort** пластина, накладка
- **panneau obturateur** пробка, заслінка, затвор, заглушка повітрозабірника
- **panneaux de carénage du train d'atterrissage** стулки шасі

Panneautage (*n. m.*) заповнення (обшивки крила або фюзеляжу)

Panoplie (*n. f.*) види озброєння, номенклатура ракет

Panoramique (*adj.*) панорамний

Pantalon de train (*loc. n. m.*) обтічник шасі

Papiers de bord (*loc. n. m.*) польотні документи

Papillon des gaz (*loc. n. m.*) дросельна заслінка

Parachutage (*n. m.*) викидання парашутистів, парашутне десантування техніки

Parachute (*n. m.*) парашут

- **parachute dorsal** ранцевий парашут
- **parachute extracteur** витяжний парашут
- **parachute en torche** «джгут», витягнуте склепіння парашута
- **parachute ventral** нагрудний / запасний парашут

Parachuter (*v.*) десантуватися

- Parachutisme** (*n. m.*) парашутизм
- Parachutiste** (*n. m.*) парашутист, десантник
- Parade aérienne** (*loc. n. f.*) авіаційний повітряний парад
- Paramètre** (*n. m.*) критерії, параметри
- **paramètres de base** основні параметри
- Parapente** (*n. m.*) парапланеризм
- Parasite** (*n. m.*) перешкоди
- **parasites atmosphérique** атмосферні перешкоди
- Parasol** (*n. m.*) парасоль, моноплан-парасоль
- Paratonnerre** (*n. m.*) громовідвід
- Pare-brise** (*n. f.*) козирок ліхтаря, лобове скло
- Pare-chocs** (*n. m.*) амортизатор
- Pare-étincelles** (*n. m.*) іскрогасник
- Pare-flammes** (*n. m.*) вогнегасник
- Pare-soleil** (*n. m.*) бленда, протисонячний щит
- Parking** (*n. angl.*) стоянка (повітряних суден)
- Parrainage** (*n. m.*) патронат, спонсорство
- Parrainer** (*v.*) спонсорувати, фінансувати
- Partance** (*n. f.*) відправлення, відліт
- Particule alpha** (*loc. n. f.*) альфа-частка
- Pas** (*n. m.*) крок гвинта
- **augmenter le pas de l'hélice** обтяжувати повітряний гвинт
 - **diminuer le pas de l'hélice** полегшувати повітряний гвинт
 - **grand pas** великий крок гвинта
 - **pas collectif** загальний крок несучого гвинта вертольоту
 - **pas du rotor** крок (гвинта)
 - **petit pas-sol** наземний малий крок гвинта
- Passage** (*n. m.*) проліт, прохід, перехід
- **passage à basse altitude** проліт на малій висоті
 - **passage en drapeau** флюгування гвинта
 - **passage sous piste** перехід під злітно-посадковою смугою
 - **passage souterrain** підземний перехід
- Passé** (*n. m.*) захід на ціль
- Passerelle** (*n. f.*) трап, шлюз
- **passerelle aviation** командно-диспетчерський пункт / пост
 - **passerelle d'embarquement** телетрап, посадковий шлюз
 - **passerelle mobile d'embarquement** телетрап, мобільний посадковий шлюз

Patin (*n. m.*) полоз (ковзкий брус, який використовується для переміщення предметів великої ваги)

- **patin arrière du train** хвостовий костиль
- **patin de bout d'aile** підкрильна дуга

Patrouille (*n. f.*) ланка, група

- **patrouille acrobatique** пілотажна група
- **patrouille légère** група із двох літаків
- **patrouille serrée** ланка у зімкнутому

Patrouilleur (*n. m.*) патрульний літак

Paupière de tuyère (*loc. n. f.*) закرایок насадки реактивного сопла, ежектор сопла

Pédale de palonnier (*loc. n. m.*) педаль управління

Peigne d'entrée [de piste] (*loc. n. m.*) знак приземлення

Peinture (*n. f.*) фарба, покриття

- **peinture anticorrosive** антикорозійна фарба
- **peinture antiradar** відбивне/захисне покриття
- **peinture antireflets** антиблікова фарба
- **peinture de camouflage** камуфляжна фарба
- **peinture de protection** захисна фарба

Peloton d'avions (*loc. n. m.*) загін літаків

Pénalité (*n. f.*) штрафна санкція

Pendulaire (*adj.*) маятниковий

Pénétration (*n. f.*) проникнення, вторгнення

Penne (*n. f.*) кінцеве крильце, крило з кінцевими поверхнями

Pente (*n. f.*) нахил глісади, підйому / зниження / планування

- **pente de la courbe d'atterrissage** нахил посадкової кривої
- **pente du cône** нахил конуса
- **pente du cône de Mach** нахил конуса Маха
- **pente max** максимальний нахил (літака)
- **pente nette de montée** чистий градієнт набору висоти

Percée (*n. f.*) захід на посадку за приладами

- **percée aux instruments** пробивання хмар за приладами, системний підхід

Perche de ravitaillement en vol заправна штанга

Perfectionnement (*n. m.*) відпрацювання техніки пілотування

Performance (*n. f.*) дані, характеристика

- **performances aérodynamiques** аеродинамічні дані
- **performances de l'avion** аеротактичні дані літака

- **performances en vol** льотно-тактичні характеристики ЛА
- **performances au banc (moteur)** стендові характеристики

Permanence opérationnelle (*loc. n. f.*) бойове чергування

Période (*n. m.*) період

- **période d'accélération du gyroscope** період прискорення гіроскопа
- **période d'affaiblissement d'oscillations** період загасання коливань
- **période de traitement globale** загальний період обробки

Permanence opérationnelle (*n. f.*) чергування

- **permanence opérationnelle** бойове чергування
- **permanence [veille] aérienne** авіаційне чергування

Personnel (*n. m.*) склад, кадри

- **personnel (d'assistance) au sol** наземний склад
- **personnel de cabine** бортпровідник / бортпровідниця, стюардеса
- **personnel mécanicien** інженерно-технічний склад, наземний технічний персонал
- **personnel navigant** льотний склад, екіпаж літака

Perte (*n. f.*) втрата

- **perte de puissance** втрата потужності
- **perte de stabilité** втрата стійкості

Perturbation (*n. f.*) збурення

- **perturbation atmosphérique** атмосферні збурення
- **perturbation cosmique** космічне збурення
- **perturbation de l'air** рух повітря
- **perturbation ionosphérique** збурення іоносфери
- **perturbation [trouble] magnétique** магнітне збурення
- **perturbation monphasée** однофазне збурення
- **perturbations périodiques** періодичні збурення

Petite brise (*loc. n. f.*) слабкий вітер

PESA (*s. angl.*) (Passive Electronically Scanned Array) (Radar à antenne passive) пасивна фазована антенна решітка

Pesage de l'avion (*loc. n. m.*) зважування літака

Pesanteur (*n. m.*) сила тяжіння

Phare (*n. m.*) маяк, фара

- **phare d'aérodrome** аеродромний маяк
- **phare d'atterrissage** посадковий прожектор, фара
- **phare de danger** вогонь сигналізації про небезпеку

- **phare de roulage** рульова фара
- **phare et feu (aéronautique)** аеронавігаційні вогні
- **phare aéronautique** авіаційний маяк

Phase (*n. f.*) етап, фаза

- **phase d'approche** фаза зближення
- **phase d'arrimage** фаза стикування
- **phase pilote** експериментальний етап

Phénomène (*n. m.*) явище, ефект

Photographie aérienne (*loc. n. f.*) аерофотозйомка

Pièce (*n. f.*) деталь, частина

- **pièce d'appareillage** деталь апаратури
- **pièce de montage** монтажна частина
- **pièce de raccordement** з'єднувальна деталь
- **pièce de rechange** запчастина
- **pièce détachée** запчастина

Pied (*n. m.*) основа

- **pied d'aube** ніжка / хвостовик лопатки
- **pied de pale** корінь лопаті

Piégeage (*n. m.*) захоплення

Piège à couche limite (*loc. n. f.*) злив примежового шару, зливна щілина відсмоктування примежового шару

Pignon (*n. m.*) шестерня

- **pignon de poussoir** шестерня штовхача
- **pignon satellite** зірочка
- **clé polygonale** зірочка
- **pignon tendeur** натяжна зірочка

Pilotabilité (*n. f.*) керованість літака, орієнтування переднього колеса

Pilotable (*n. m.*) керований літак, орієнтоване колесо, дросельований (реактивний) двигун

Pilotage (*n. m.*) пілотування, керування, маневрування, дроселювання (реактивного) двигуна

- **pilotage à distance** дистанційне керування (телекерування)
- **pilotage automatique** автопілотаж
- **pilotage manuel** ручне керування
- **pilotage manuel «en transparence»** поєднане (ручне) керування за допомогою автопілоту

Pilote (*n. m.*) пілот, льотчик, авіатор, літун

- **pilote automatique** автопілот

- **pilote confirmé** класний льотчик
- **pilote d'essais** льотчик-випробувач
- **pilote de marque** заслужений льотчик-випробувач
- **pilote de planeur** планерист
- **pilote de réception** льотчик-приймальник (літаків)
- **pilote expérimenté** класний льотчик
- **pilote opérationnel** бойовий льотчик
- **pilote qualifié** класний льотчик
- **pilote remplaçant** льотчик-дублер

Piloter (v.) пілотувати

Pinceau (n. m.) промінь

- **pinceau d'alignement** курсовий промінь
- **pinceau de descente** глісадний промінь

Pipe (n. f.) труба, трубопровід

Piqué (n. m.) пікірування

Piraterie aérienne (loc. n. f.) захоплення повітряного судна (повітряне піратство)

Piste (n. f.) злітно-посадкова смуга (ЗПС)

- **piste d'atterrissage** злітно-посадкова смуга
- **piste déneigée** очищена від снігу злітно-посадкова смуга
- **piste en béton** бетонна злітно-посадкова смуга
- **piste en herbe** утрамбована ґрунтова злітно-посадкова смуга
- **piste en PSP (plaques perforées)** ЗПС з металевих перфорованих плит, металева ЗПС
- **piste en service** робоча злітно-посадкова смуга
- **piste en terre** ґрунтова злітно-посадкова смуга
- **piste oblique** кутова палуба (авіаносця)
- **piste principale** головна злітно-посадкова смуга

Pistolet lance-fusées (loc. n. m.) ракетниця (сигнальний пістолет для пуску сигнальних і освітлювальних ракет)

Piston (n. m.) поршень

Pivot (n. m.) шарнір, вісь, вал

Place de parking pour avions (loc. n. m.) місце стоянки повітряного судна

Placement (n. m.) розташування, розміщення

Plafond (n. m.) ярус / висота основи хмар

Plafonner (v.) літати на максимальній висоті

Plage (n. f.) діапазон швидкостей польоту

- **plage d'inefficacité** діапазон неефективності
- **plage d'instabilité** діапазон нестабільності
- **plage d'insensibilité du régulateur** діапазон нечутливості регулятора
- **plage de stabilité** діапазон стабільності
- **plage des conditions de fonctionnement du moteur** діапазон робочих умов двигуна

Plan (*n. m.*)

1. крило, несуча поверхня, центроплан, консольна частина крила, консоль

- **plan fixe horizontal** стабілізатор
- **plan fixe vertical** киль, вертикальне оперення
- **plan gauche** ліва консоль крила

2. схема, вид, креслення, ракурс

3. **plan de descente** площина глісади

Planche de bord (*loc. n. m.*) приладова панель

Plancher (*n. m.*) екран (що імітує землю)

Planeur (*n. m.*) планер (літального апарату)

- **planeur motorisé** мотопланер
- **planeur d'assaut** десантний планер
- **planeur-fusée** ракетоплан

Plaque (*n. f.*)

1. бетонна плита ЗПС

2. пластина

- **plaque de joint [de jonction]** сполучна пластина
- **plaque éclisse de raccordement** сполучна пластина
- **plaque tournante** частина пускового столу, що обертається

Plastron (*n. m.*) умовний противник (ЛІА)

Plateau (*n. m.*) диск, кільце

- **plateau de pas cyclique** кільце (тарілка) автомата перекосу несучого гвинта

Plate-forme (*n. f.*)

1. платформа, основа

- **plate-forme à inertie** інерціальна централь / платформа
- **plate-forme de correspondance** транспортний вузол
- **plate-forme de fret** вантажна платформа

2. льотне поле аеродрому, стартовий / пусковий майданчик, зліт-на палуба авіаносця

Plein (*n. m.*) наповнення, заповнення, дозаправка в повітрі, заправка паливом

- **plein par gravité** заправка самопливом

- **plein sous pression** заправка під тиском

Plot radar (*loc. n. m.*) позначка цілі (на екрані індикатора РЛС)

Plumes de la queue (*loc. n. f. pl.*) хвостове оперення

Pluviomètre (*n. m.*) опадомір

Pneu (*n. m.*) пневматик, шина

PNC (*s. fr.*) (Personnel Navigant Commercial) стюард, стюардеса

Pod (*n. m.*) підвісна гондола, підвісний контейнер

- **pod «fumée»** підвісний контейнерний димогенератор

Poids (*n. m.*) вага, маса

- **poids à l'atterrissage** посадкова маса

- **poids à limite maximal** обмеження максимальної ваги

- **poids à sec (du moteur)** суха маса (двигуна)

- **poids à vide de l'appareil volant** маса порожнього льотного апарату

- **poids à vide équipé de l'appareil volant** пустий перон літака з обладнанням

- **poids à vide sans équipement de l'appareil volant** порожня маса без обладнання літального апарату

- **poids adhérent** зчеплення ваги

- **poids au départ [au lancement]** початкова вага при запуску

- **poids au kilo de poussée du turbo réacteur** вага на кілограм турбореактивної тяги

- **poids calculé [de calcul]** розрахункова вага

- **poids de calcul à l'atterrissage** розрахункова посадкова маса

- **poids de calcul au décollage** розрахункова злітна маса

- **poids de combustible** вага палива

- **poids de délestage** втрата ваги

- **poids de la charge de l'avion** вантажна маса літака

- **poids de l'appareil volant sans charge utile** маса порожнього льотного апарату

- **poids en exploitation** експлуатаційна маса

- **poids largable** вантажна вага

- **poids spécifique de combustible** питома вага пального

- **poids spécifique** конкретна вага

- **poids variable** змінна маса

Poignée (*n. f.*) рукоятка, ручка, важіль

- **poignée de largage secours de la verrière** ручка аварійного ручного скидання ліхтаря
- **poignée de secours extérieure verrière** ручка аварійного відкриття ліхтаря кабіни зовні
- **poignée de sortie secours du train d'atterrissage** важіль аварійного випуску шасі

Point (*n. m.*) точка

- **point d'attente sur voie de service** місце очікування на службовій дорозі
- **point d'atterrissage** точка посадки
- **point d'emport** підвіска, балковий тримач / вузол
- **point d'accès** точка доступу
- **point d'arrêt** точка зупинки
- **point de cheminement à survoler** точка маршруту
- **point de cheminement par le travers** проміжна точка
- **point de cheminement** путівна точка
- **point de contact autorisé aval** уповноважений орган, який забезпечує обмін даними в напрямку польоту
- **point de manœuvre** місце очікування при вирулюванні на старт
- **point de repère** орієнтир
- **point de rosée** роси (у метеорології)
- **point de sortie** точка виходу
- **point de virage** дорожня точка
- **point défini après le décollage** задана точка після зльоту
- **point défini avant l'atterrissage** визначена точка перед посадкою
- **point fixe** гонка двигуна

Pointage (*n. m.*)

1. вказівка

- **pointage automatique** автовказівка
- **pointage en dérive** бокова вказівка
- **pointage en direction** горизонтальна вказівка
- **pointage en distance** прицілювання по дальності
- **pointage en portée [en hauteur]** вказівка в діапазоні
- **pointage indirect** непряма вказівка

2. наведення

- **pointage astronomique** астрономічне наведення
- **pointage en azimuth [en gisement]** наведення азимута

- **pointage en téléaffichage** наведення при індикаторній синхронній передачі даних
- **pointage en télécommande** наведення при силовій синхронній передачі даних
- **pointage manuel** ручне наведення
- **pointage stable** стабільне наведення

Pointe (*n. f.*) кінчик

- **pointe avant** передня частина корпусу
- **pointe de la coque** кінчик корпусу

Pointeau (*n. m.*) голка

- **pointeau d'arrivée d'essence (du carburateur)** запірна голка клапана подачі палива
- **pointeau de flotteur** поплавкова голка
- **pointeau de pulvérisateur** голка пульверизатора
- **pointeau de ralenti** холостий хід голки

Pointeur (*n. m.*) вказівник

Pointer (*v.*) вказувати

Polaire de l'aile (*loc. n. f.*) поляра крила (схема аеродинамічних характеристик крила)

Polyvalent (*n. m.*) багатофункціональний винищувач-перехоплювач, багатоцільовий легкий літак

Pompage (*n. m.*) помпаж, пульсація, зрив потоку з лопаток компресора, накачування

Pompe (*n. f.*) насос

- **pompe (à commande) électrique** насос з електроприводом
- **pompe (à commande) mécanique** механічний насос
- **pompe à acide nitrique** насос азотної кислоти
- **pompe à ailettes [à aubes]** крильчатий насос
- **pompe à air** повітряний насос
- **pompe à aspiration double** насос подвійного всмоктування
- **pompe à axe horizontal** насос з горизонтальною віссю
- **pompe à axe vertical** насос з вертикальною віссю
- **pompe à carburant [à combustible]** паливний насос
- **pompe à carburant haute pression** паливний насос високого тиску
- **pompe à débit variable** насос змінної витрати
- **pompe à deux corps** здвоєний насос
- **pompe à diaphragme** мембранний насос
- **pompe à diffusion** дифузійний насос

- **pompe à double action [à double effet]** насос подвійної дії
- **pompe à eau** водяний насос
- **pompe à engrenages** шестеренний насос
- **pompe à essence** бензиновий насос
- **pompe à huile** масляний насос
- **pompe à jet de vapeur** пароструминний насос
- **pompe à jet d'eau** водоструминний насос
- **pompe à jet** струменевий насос
- **pompe à main** ручний насос
- **pompe à palettes** насос пластинчастий
- **pompe à piston plongeur** плунжерний насос
- **pompe à piston** поршневий насос
- **pompe à pistons plongeurs multiples** багатоплунжерний насос
- **pompe à simple effet** насос односторонньої дії
- **pompe à soupape** клапанний насос
- **pompe à vide poussé [à vide élevé]** високовакумний насос
- **pompe à vide** вакумний насос
- **pompe axiale** осьовий насос
- **pompe centrifuge à distance** дистанційний відцентровий насос
- **pompe centrifuge fermée** закритий відцентровий насос
- **pompe centrifuge ouverte** відкритий відцентровий насос
- **pompe centrifuge** відцентровий насос
- **pompe d'amorçage** заливний насос
- **pompe de basse pression** насос низького тиску
- **pompe de circulation** циркуляційний насос
- **pompe de dégivrage d'hélice** пропелерний насос для розморожування
- **pompe de dégivrage** насос розморожування
- **pompe de démarrage** пусковий насос
- **pompe de gavage** підкачувальний насос
- **pompe de haute pression** насос високого тиску
- **pompe de mise en drapeau** насос оперення
- **pompe de postcombustion** насос форсажного палива
- **pompe de récupération** зливний насос
- **pompe de refoulement [de pression]** напірний насос
- **pompe de refroidissement** насос системи охолодження
- **pompe de remplissage** заправний насос
- **pompe de reprise** підкачувальний насос

- **pompe de secours** аварійний насос
- **pompe de transvasement du combustible** паливноперекачувальний насос
- **pompe de transvasement** перекачувальний насос
- **pompe de vidange** відкачувальний насос
- **pompe d'épuisement [de vidange]** зливний насос
- **pompe d'injection au démarrage** заливний насос
- **pompe d'injection directe (du combustible)** насос прямого впорскування
- **pompe d'injection** насос впорскування
- **pompe doseuse** насос-дозатор
- **pompe du circuit d'alimentation principal** головний насос паливного контуру
- **pompe du système de servo-commande** бустерний насос
- **pompe foulante** напірний насос
- **pompe hydraulique** гідравлічна помпа
- **pompe immergée** погрузний насос
- **pompe ionique** іонний насос
- **pompe jumelée** здвоєний насос
- **pompe mono-étagée** одноступінчастий насос
- **pompe mono-piston [à un seul piston]** одноплунжерний насос
- **pompe rotative** роторний насос
- **pompe supérieure à combustible** верхній паливний насос

Pont (*n. m.*) міст, палуба

- **pont aérien** повітряний міст
- **pont d'envol** польотна палуба
- **pont inférieur** нижня палуба
- **pont principal** головна палуба
- **pont supérieur** верхня палуба

Portance (*n. f.*) аеродинамічна підйомна сила

Porte-aéronefs lourd sans catapulte (*loc. n. m.*) важкий авіаносний крейсер, авіаносний корабель

Porte-avions (*n. m.*) авіаносець

- **porte-avions à piste oblique** авіаносець з кутовою польотною палубою
- **porte-avions atomique** атомний авіаносець
- **porte-avions équipé de catapultes** авіаносець
- **porte-avions léger** легкий авіаносець

- **porte-avions lourd** важкий авіаносець

Porte-hélicoptères (*n. m.*) вертольотоносець, крейсер-вертольотоносець

Porte (*n. f.*) люк, двері, дверцята

- **porte à passagers** двері пасажирської кабіни
- **porte de chargement** вантажні двері
- **porte de départ** вихід на посадку
- **porte de secours** запасні двері
- **porte de visite** оглядовий люк
- **porte d'embarquement** вихід на посадку
- **porte du poste de pilotage** двері кабіни екіпажу

Portée (*n. f.*) дальність, радіус дії, досяжність, доступність

- **portée [distance] de vision directe** дальність прямого бачення
- **portée de détection** дальність виявлення / дії РЛС
- **portée de liaison radio [de radiocommunication]** дальність радіозв'язку
- **portée de pointage** прицільна дальність
- **portée de poursuite automatique** дальність автоматичного супроводу
- **portée de surveillance** дальність спостереження
- **portée du système d'aides radio à la navigation** дальність дії радіонавігаційної системи
- **portée efficace** ефективна дальність дії
- **portée en espace libre** дальність дії у вільному просторі
- **portée lumineuse** дальність освітлення
- **portée maximale** максимальна дальність дії
- **portée nocturne de transmission radio** дальність нічної радіо-передачі
- **portée opérationnelle de l'aviation** дальність дії авіації
- **portée radar** дальність дії радіолокаційної станції
- **portée verticale** дальність за висотою
- **portée visuelle de piste** дальність видимості на ЗПС

Porteur (*adj.*) несучий (фюзеляж), опорний

Positionnement (*n. m.*) розташування, розміщення

Postcombustion (*n. f.*) допалювання (нерегулярне горіння палива в РРД (Рідинний ракетний двигун) після його вимкнення)

- **postcombustion modulable** регульований форсаж

Poste (*n. m.*) кабіна, пост, пункт

- **poste de bombardement** штурманська рубка

- **poste de commandement volant** літаючий штаб
- **poste de pilotage** пост керування, кабіна екіпажу
- **poste de stationnement d'hélicoptère** стоянка вертольоту
- **poste de stationnement d'aéronef** авіастоянка

Potentiel d'action (*loc. n. m.*) дієздатність

Poulie (*n. f.*) вантажопідйомний блок, ролик

Poursuite (*n. f.*) стеження

- **poursuite automatique en direction** автоматичне стеження за кутівими координатами
- **poursuite automatique en distance** автоматичне стеження по дальності
- **poursuite d'un objectif** супровід мети, наведення, стеження, переслідування

Pourtour (*n. m.*) периметр, контур

- **pourtour de la chambre de combustion** контур камери згоряння
- **pourtour de la manche** периметр вхідного каналу (двигуна)

Poussée (*n. f.*) поштовх, тяга

- **poussée de réacteur** тяга двигуна
- **poussée vectorielle** тяга зі змінним / орієнтованим вектором тяги, керування вектором тяги (на високоманеврових ЛА)

Pousser (*v.*) зрушувати з місця, тиснути

- **pousser sur le manche** віджимати штурвал від себе

Pousseur de manche (*loc. n. m.*) штовхач ручки управління

Poutre (*n. f.*) лонжерон

- **poutre d'emport missile** брус, торцева установка, тримач
- **poutre d'emport** підвіска, балковий тримач, вузол
- **poutre d'hélicoptère** кильова балка вертольоту
- **poutre de charge de traînée** балка, що працює на лобове навантаження
- **poutre de charge latérale** балка, що працює на бічні навантаження
- **poutre de charge verticale** балка, що працює на вертикальні навантаження
- **poutre de fuselage** хвостова балка
- **poutre de quille** кильова балка
- **poutre tubulaire** ферма
- **poutre-caisson** коробчаста балка (елемент структури крила)

PPL (*s. angl.*) (Private Pilot Licence / Licence de pilote privé) ліцензія приватного перевезення

Pratique du pilotage (*loc. n. f.*) льотні навички, навички в пілотуванні

Préchauffage (*n. m.*) попередній підігрів (двигуна)

Précipitation (*n. f.*) опади

- **précipitations atmosphériques** атмосферні опади
- **précipitations continues** безперервні опади
- **précipitations de courte durée** короткочасні опади
- **précipitations denses** інтенсивні опади
- **précipitations en averse** злива
- **précipitations frontales** фронтальні опади
- **précipitations neigeuses** снігопад
- **précipitations orageuses** грозові опади
- **précipitations pluvieuses** опади у вигляді дощу

Préguidage (*n. m.*) програмна система управління

Prélèvement (*n. m.*) відбір повітря з компресора повітряно-реактивного двигуна

Présentation (*n. f.*)

1. аерошоу, авіаційний / повітряний парад

2. захід на посадку, вихід на ціль

- **présentation à l'atterrissage au radar** захід на посадку із застосуванням радіолокаційної станції
- **présentation à l'atterrissage aux instruments** захід на посадку по приборам
- **présentation à l'atterrissage incorrecte** неправильний захід на посадку
- **présentation à l'atterrissage manquée** невдалий захід на посадку
- **présentation à l'objectif** захід на ціль
- **présentation au radar** захід на посадку по РЛС
- **présentation courte à l'atterrissage** недоліт при заході на посадку

Présérie (*n. f.*) головна серія

Pression (*n. f.*) тиск

• **pression atmosphérique au niveau de l'aérodrome** атмосферний тиск на рівні аеродрому

- **pression cinétique** швидкісний тиск
- **pression constante** постійний тиск
- **pression d'appui** опорний тиск
- **pression d'admission au décollage** тиск у випускному колекторі

- **pression de destruction** руйнівний тиск
- **pression de pointe** піковий тиск
- **pression de radiation** радіаційний тиск
- **pression dorsale [à l'extrados]** тиск над крилом
- **pression du compresseur** тиск компресора
- **pression du débit de carburant** тиск подачі палива
- **pression dynamique** динамічний тиск
- **pression initiale** початковий тиск
- **pression par unité de surface** тиск на одиницю поверхні
- **pression relative** відносний тиск
- **pression statique** статичний тиск
- **pression totale** повний тиск

Pressurisation (*n. f.*) наддув (кабіни, бака), надлишковий тиск, герметизація, зарядка (балонів) стисненим газом

Pressurisé (*adj.*) герметичний, з наддувом, герметизований

Pressuriser (*v.*) створити наддув, герметизувати, наддувати

Prévisions météorologiques (*loc. n. f. pl.*) прогноз погоди

Prévol (*n. m.*) передполіт

Prise (*n. f.*) повітрозабірник

1. prise d'air забір повітря, повітрозабірник, забірник обдуву, насадок вентиляції охолоджувального повітря, всмоктувальний патрубок

- **prise d'air latérale double** двобічний повітрозабірник
- **prise d'air latérale** боковий повітрозабірник
- **prise d'air à corps central mobile** повітрозабірник з рухомим центральним корпусом
- **prise d'air à pression dynamique** напірний повітрозабірник
- **prise d'air additionnelle** щілина забору повітря
- **prise d'air annulaire** кільцевий повітрозабірник
- **prise d'air auxiliaire** допоміжний повітрозабірник
- **prise d'air avant** передній повітрозабірник
- **prise d'air axiale** осьовий повітрозабірник
- **prise d'air bifurquée** роздвоєний повітрозабірник
- **prise d'air de configuration variable** повітрозабірник змінної конфігурації
- **prise d'air de refroidissement** повітрозабірник охолоджуючого повітря
- **prise d'air décalée** зміщений повітрозабірник

- **prise d'air du carburateur** повітрязабірник карбюратора
 - **prise d'air du circuit de conditionnement** повітрязабірник контору кондиціонування
 - **prise d'air du radiateur** повітрязабірник радіатора
 - **prise d'air frontale** лобовий повітрязабірник
 - **prise d'air latérale** бічний повітрязабірник
 - **prise d'air principale** головний повітрязабірник
 - **prise d'air statique [sans effet dynamique]** статичний повітрязабірник
 - **prise d'air supersonique** надзвуковий повітрязабірник
 - **prise d'air supplémentaire** додатковий повітрязабірник
 - 2. **prise électrique** розетка, гніздо електророз'єму
 - **prise de parc** бортовий зарядний штуцер
 - **prise de terre** заземлювач
 - 3. **prise d'altitude** підйом, набір висоти
 - 4. **prise de terrain** захід на посадку
 - **prise de terrain en demi-cercle** захід на посадку із розворотом на 180°
 - **prise de terrain en S** західна посадку змійкою
 - 5. **prise de vue aérienne** аерофотозйомка
- Procédé technique** (*loc. n. m.*) спосіб, метод
- Procédure** (*n. f.*) порядок, процедура, правила
- **procédure après décollage** маршрут вильоту
 - **procédure d'approche** порядок заходу на посадку

Profil (*n. m.*)

1. обвід фюзеляжу
2. **profil de l'aile** профіль крила (форма поперечного перерізу крила, яка забезпечує відповідні призначенню аеродинамічні якості)
 - **profil biconvexe dissymétrique** двоопуклий несиметричний профіль
 - **profil biconvexe symétrique** двоопуклий симетричний профіль
 - **profil convexe-concave** опукло-увігнутий профіль
 - **profil laminaire** ламінізований профіль
 - **profil plan-convexe** плоско-опуклий профіль
 - **profil supercritique** суперкритичний профіль

Profilé (*adj.*) обтічний

Profondeur (*n. f.*)

1. кермо висоти, горизонтальне оперення
 2. **profondeur de l'aile** хорда крила
- Programmation des vols** (*loc. n. f.*) планування польотів
- Programme de maintenance** (*loc. n. m.*) програма технічного обслуговування
- Projecteur d'atterrissage** (*loc. n. m.*) посадкова фара
- Projet** (*n. m.*) проєкт літака
- Prolongement de piste occasionnellement roulable** (*loc. n. m.*) кінцева смуга безпеки
- Prolonger** (*v.*) продовжити, подовжити
- Propergol** (*n. m.*) проперголь, ракетне паливо, пальне
- Propulser** (*v.*) рухати, приводити до рухів
- Propulseur** (*n. m.*) двигун, силова установка, гвинтомоторна група, ракета
- **propulseur auxiliaire** розгінний двигун, ракетний / пороховий прискорювач зльоту, що скидається (стартовий)
 - **propulseur combiné [hybride]** комбінований двигун
 - **propulseur d'appoint** прискорювач, бустерний прискорювач
- Propulsion** (*n. f.*) рух
- **propulsion aérobique** рух за допомогою повітряно-реактивного двигуна
 - **propulsion nucléaire** рух за допомогою ядерної енергії
 - **propulsion réactive [à réaction]** реактивний рух
- Protection** (*n. f.*) захист
- **protection automatique** автоматичний захист
 - **protection contre la foudre** блискавкозахист (грозозахист, блискавковідвід)
 - **protection contre le givrage** захист від обмерзання
 - **protection contre le rayonnement** захист від випромінювання
 - **protection contre le vent** захист від вітру
 - **protection contre radiations** захист від радіації
 - **protection contre surcharges** захист від перевантаження
 - **protection éloignée** прикриття на далеких підступах
 - **protection en béton** бетонний захист
 - **protection immédiate** негайний захист
 - **protection par codage** кодовий захист
 - **protection par oxydation** оксидний захист
 - **protection rapprochée** прикриття на ближніх підступах

- **protection thermique** тепловий захист

Prototype (*n.m.*) прототип, дослідний (експериментальний) літак, екземпляр, еталон

PSV (*s. fr.*) (Pilotage Sans Visibilité) пілотування без видимості, пілотування по приладах

PTAC (*s. fr.*) (Poids Total Autorisé en Charge) дозволена максимальна маса

Puisard (*n. m.*) відстійник

Puissance (*n. f.*) тяга, потужність

- **puissance à vide** потужність холостого ходу
- **puissance absorbée** споживана потужність
- **puissance au décollage** злітна потужність
- **puissance au frein** гальмівна потужність
- **puissance calculée** розрахункова потужність
- **puissance consommée** споживана потужність
- **puissance d'appoint** додаткове живлення
- **puissance de crête [de pointe]** пікова потужність
- **puissance de démarrage** пускова потужність (стартера)
- **puissance de la turbine** потужність турбіни
- **puissance de l'hélice** потужність гвинта
- **puissance de poussée** потужність реактивної тяги
- **puissance de ralenti** потужність на режимі малого газу
- **puissance de sortie** вихідна потужність
- **puissance demandée** необхідна потужність
- **puissance d'entrée** вхідна потужність
- **puissance développée par le moteur** потужність що розвивається двигуном
- **puissance développée par l'hélice** потужність що розвивається гвинтом
- **puissance disponible** полягаюча потужність
- **puissance du moteur au point fixe** потужність двигуна на землі
- **puissance du moteur en altitude** потужність двигуна на висоті
- **puissance du moteur en basse altitude** потужність двигуна на малій висоті
- **puissance du moteur ramenée aux conditions standard** потужність (двигуна) приведена у відповідність зі стандартними умовами
- **puissance efficace** ефективна потужність
- **puissance équivalente** еквівалентна потужність

- **puissance estimée** розрахункова потужність
- **puissance excédante** надлишок потужності
- **puissance fournie** піддана потужність
- **puissance indiquée** вказана потужність
- **puissance instantanée** миттєва потужність
- **puissance limitée** обмежена потужність
- **puissance lue à l'instrument** зчитування потужності на приладі
- **puissance massique** питома потужність (на одиницю маси)
- **puissance maximale** максимальна потужність
- **puissance minimale** мінімальна потужність
- **puissance momentanée** миттєва потужність
- **puissance motrice** потужність на валу
- **puissance moyenne** середня потужність
- **puissance nécessaire** необхідна потужність
- **puissance nominale** номінальна потужність
- **puissance par mètre carré [par unité de surface]** лобова потужність
- **puissance propulsive [de traction, de propulsion]** тягова сила
- **puissance réactive** реактивна потужність
- **puissance requise** необхідна потужність
- **puissance supplémentaire** додаткове живлення
- **puissance sur l'arbre de l'hélice** потужність на карданному валу
- **puissance sur l'arbre du compresseur** потужність валу компресора
- **puissance sur l'arbre du rotor (d'hélicoptère)** потужність на валу несучого гвинта
- **puissance sur l'arbre** потужність на валу
- **puissance totale au décollage** загальна злітна потужність
- **puissance totale** загальна потужність, сумарна потужність
- **puissance volumétrique [par litre]** літрова потужність
- **puissance zéro** нульова потужність

Puits (*n. m.*) відсік / ніша шасі

Pulsoréacteur (*n. m.*) пульсуючий повітряно-реактивний двигун

Pulvérisateur (*n. m.*) повітряне запилення

Pulvérisation (*n. f.*) розпилення

Pupitre (*n. m.*) пульт

Pylône (*n. m.*) опора, пілон, рама

1. щогла

2. балочний тримач, пілон
3. капотування (літака під час посадки)

Q

QFU (*s. angl.*) магнітний курс злітно-посадкової смуги

QRA (*s. angl.*) (Quick reaction alert / Posture d'alerte maximale) попередження швидкого реагування, попередження контролю повітряного простору

Quadricoptère (*n. m.*) квадрокоптер

Quadriréacteur (*n. m.*) чотирьохмоторний реактивний літак

Qualification croisée d'équipage (*loc. n. f.*) перехресна підготовка екіпажів

Qualité de navigation requise (RNP) (*loc. n. f.*) необхідні навігаційні характеристики

Quasi-collision (*n. f.*) небезпечне зближення, загроза зіткнення

Queue (*n. f.*)

1. хвіст літака, оперення, хвостова частина

2. **queue de tigre** турбулентна пульсація

Quille (*n. f.*) кіль

- **quille hydravion** центральна балка, кіль човна гідролітака
- **quille ventrale** підфюзеляжний гребінь (літака)

R

Rabattage (*n. m.*)

1. загинання, відгинання
2. відбортровка, фланжировка

Raccord (*n. m.*) штуцер, стикування, фітинг, приєднувана муфта, патрубок, ніпель

- **raccord à vis double** подвійне гвинтове з'єднання
- **raccord avec le réchauffeur électrique** з'єднання з електронагрівачем
- **raccord fileté** гвинтове з'єднання, ніпель

Raccordement (*n. m.*) з'єднання, приєднання, підгонка, прив'язка

- **raccordement aile-nacelle** з'єднання (обтічник) крило-гондола
- **raccordement aile-plan central** з'єднання (обтічник) крило-центральна площа

Racine (*n. f.*) хвостова частина, коренева частина (напр. турбинної лопатки)

- **racine de filet** впадина різьби

Radar (*n. m.*) радіолокація, радіолокаційна станція, радіолокатор

- **radar à évation de fréquences** РЛС регульованої частоти, РЛС із перебудовою частоти
- **radar à ouverture synthétique** радар із синтезованою апертурою
- **radar aéroporté de surveillance à distance** авіаційна радіолокаційна станція (радар)
- **radar de bord** бортова РЛС
- **radar de tir** стрілецький радіолокаційний приціл
- **radar panoramique** панорамна РЛС, оглядова РЛС, індикатор кругового огляду
- **radar secondaire** РЛС розпізнавання

Radariste de bord (*loc. n. m.*) оператор літакової радіолокаційної станції

Radiateur (*n. m.*) радіатор

Radio (*n. m.*) радіо, радіозв'язок, система радіозв'язку

- **radioalignement** радіовирівнювання
- **radio-altimètre** радіовисотомір
- **radio-observateur** радіоспостерігач

Radiobalise (*n. f.*) радіомаяк

Radiocompas (*n. m.*) радіокомпас

Radiogoniométrie (*n. f.*) радіопеленгування

Radionavigation aux instruments (*loc. n. f.*) навігація по радіоприборам

Radiosonde (*n. f.*) радіовисотомір

Radôme (*n. m.*) купол радіолокаційної антени, обтічник антени РЛС

Rafale (*n. f.*) порив вітру

Raidisseur (*n. m.*) стрингер, підкріплювальний елемент, ребро жорсткості

Rail (*n. m.*) напрямна

- **rail de catapulte** трек катапульти
- **rail de lancement** стартова рейка
- **rail du siège éjectable** напрямна катапультного крісла
- **rail lance-missile** брус, торцева установка, тримач

Rainurage de piste (*loc. n. m.*) рифлення ЗПС, поперечні канавки

Rallumage (*n. m.*) зворотнє розпалювання, перерозпалювання

- **rallumage du moteur en vol** підсвічування бортового двигуна

- **rallumage du réacteur en vol** перерозпалювання реактора в польоті

Rally aérien (*loc. n. m.*) авіаційний зліт, авіараллі

Rampe (*n. f.*)

1. вогні світлосигнальної системи

- **rampe d'approche** вогні наближення світлосигнальної системи посадки

2. трап, двері, дверцята, люк

- **rampe de chargement** вантажні двері, вантажний люк

3. установка

- **rampe d'accélération** трек
- **rampe d'allumage** колектор проводів запалювання
- **rampe de lancement** пускова установка
- **rampe de mise à l'eau** гідропуск гідролітака

Rappel du harnais (*loc. n. m.*) фіксація льотчика (у катапультному кріслі)

Rapport (*n. m.*) ступінь, співвідношення

- **raport «poussée-poids»** співвідношення тяги до сухої маси, тяга озброєність (літака), енергоозброєність (ракети)

Rasance (*n. f.*) дальність прямого пострілу

- **rasance de la trajectoire** розбіжність траєкторії

Rassemblement d'une patrouille (*loc. n. m.*) збір літаків у повітрі

Rassembler (*v.*) прилаштуватися / примикати до бойового порядку

RAT (*s. angl.*) (Ram Air Turbine/Système éolien de secours) аварійна авіаційна турбіна

Raté (*n. m.*) перебіг в роботі

Ravitaillement en vol (*loc. n. m.*) дозаправлення у повітрі

Rayon (*n. m.*)

1. дальність, радіус

- **rayon d'action** дальність / радіус дії (бойового літака)

2. промінь

Rayonnement (*n. m.*) випромінювання, промені

RBDA (Radiobalise de Détresse Aérienne) радіомаяк оповіщення про повітряну катастрофу

Réacteur (*n. m.*) реактор, турбореактивний двигун, силова установка

- **réacteur aérothermique** повітряно-реактивний двигун
- **réacteur double corps** двовальний / двоступеневий / двокаскадний ТРД

- **réacteur double flux avec postcombustion** двоконтурний турбореактивний форсажний двигун
- **réacteur électromagnétique** електромагнітний двигун
- **réacteur sans compresseur** безкомпресорний повітряно-реактивний двигун
- **réacteur thermonucléaire** термоядерний двигун
- **réacteur-fusée** комбінований повітряно-ракетний двигун

Réaction de l'air sur le profil (*loc. n. f.*) дія повітря на профіль

Rebond à l'atterrissage (*loc. n. m.*) підскакування, підскок, (під час посадки)

Recalage (*n. m.*) корекція навігаційної системи / гіроскопа

Récepteur (*n. m.*) приймач

Rechanges (*n. m. pl.*) запчастини

Réchauffage (*n. m.*) обігрів

- **réchauffage par échappement** нагрівання відпрацьованими газами

Réchauffe (*n. f.*) форсажне сопло, форсажна камера допалювання, форсаж

Recherche (*n. f.*)

1. дослідження
2. пошук, розвідка

Reconnaissance (*n. f.*) розвідувальна авіація, розвідка

Record (*n. n.*) рекорд

- **record de vitesse en circuit fermé** рекорд швидкості замкну- тим маршрутом

Recouvrement des signaux (*loc. n. m.*) відновлення сигналу

Rectifier le tir (*loc. v.*) виправити наведення

Redevance (*n. f.*) плата, збір

- **redevance aéronautique** ліцензійний збір за польоти
- **redevance d'atterrissage** збір за наземне обслуговування
- **redevance de stationnement** збір за користування стоянкою
- **redevance passagers** пасажирський збір (внесок)

Réducteur d'hélice (*loc. n. m.*) редуктор повітряного гвинта

Réduction (*n. f.*) скидання газу, дроселювання ракетного двигуна, гасіння швидкості

Réduire (*v.*) обмежити, зменшити, знизити

Réenclenchement (*n. m.*) повторне вмикання, перезапалення

Rééquipement (*n. m.*) переобладнання, переоснащення літака

Référence (*n. f.*) орієнтир

- **référence visuelle extérieure** зовнішній візуальний орієнтир, візуальне орієнтування

Regard du ballon (*loc. n. m.*) оглядове вікно аеростату

Régime (*n. m.*) режим

- **régime moteur** частота обертання, кількість обертів

Région (*n. f.*) зона, область

- **région de basse pression** область низького тиску
- **région de haute pression** область високого тиску
- **région de précipitations** зона атмосферних опадів
- **région des alizés** пасатний регіон

Registre (*n. m.*) журнал

- **registre de suivi mécanique** журнал підготовки літака

Réglage (*n. m.*) регулювання, налаштування, вивірка

- **réglage d'accord par distance** дистанційне налаштування
- **réglage de l'altimètre** налаштування альтиметра
- **réglage du pilote automatique** налаштування автопілота
- **réglage en distance** регулювання по дальності
- **réglage en hauteur** регулювання по висоті
- **réglage par bonds** покрокове налаштування

Règle (*n. f.*) правила

- **règles [règlement] de sécurité** правила безпеки
- **règles de vol à vue** правила візуальних польотів
- **règles de vol aux instruments** правила польотів за приладами

Règlement (*n. m.*) упорядкування, правила, устав, врегулювання

- **règlement de logistique aéronautique** регулювання аеронавігаційної логістики
- **règlement de manœuvre** правила маневрування
- **règlement de navigation aérienne** правила аеронавігації
- **règlement provisoire** тимчасове розпорядження
- **règlement technique de l'aéronautique** авіаційно-технічний регламент

Reglette de bord d'attaque (*loc. n. f.*) гребінь передньої кромки крила, турбулізатор

Réinitialiser (*v.*) перезавантажити

Rejet des gaz (*loc. n. m.*) викид газу

Relâchement des fixations (*loc. n. m.*) послаблення кріплень

Remise (*n. f.*)

1. повернення до вихідного положення
 - **remise à la position initiale** повернення у вихідне положення
 - **remise à zéro** повернення у нульове положення
 - **remise des gaz** відмашка, вихід на друге коло

2. ремонт

- **remise en état** оновлення, відновлення, реконструкція
- **remise en œuvre** військовий ремонт, огляд літака
- **remise en service (du matériel)** повернення в експлуатацію (про обладнання)

Remonter (v.) завести

Remorquage (n. m.) буксирування планера

Remorquer (v.) тягти, відбуксирувати, відтягнути

Remotorisation (n. f.) оснащення літака новим двигуном

Remous (n. m.) турбулентність, завихрення

Remplaçant (n. m.) льотчик-дублер

Remplissage (n. m.) заправка / заповнення / дозаправка паливом

- **remplissage par gravité** подача самопливом

Rendement (n. m.) коефіцієнт корисної дії, ефективність

Reniflard (n. m.) суфлер, випускний клапан

Renfort (n. m.) пластина, накладка

- **renfort du longeron** стійка лонжерона
- **renfort latéral du longeron** полиця лонжерона, стрингер

Renversement (n. m.) поворот на гірці (ранверсман)

Renvoi de commande (loc. n. m.) гойдалка керування / проводки / механізму

Réparation (n. f.) ремонт, переробка

Repère (n. m.) орієнтир, позначка, мітка, маркування

- **repère artificiel** штучний орієнтир
- **repère au sol** наземна позначка
- **repère auxiliaire** допоміжний знак
- **repère d'approche** орієнтир для виходу на аеродром
- **repère de contrôle** контрольний орієнтир
- **repère de départ** стартовий знак
- **repère de surface** поверхневий маркер
- **repère du début de virage** знак початку повороту
- **repère général** загальний орієнтир
- **repère linéaire** лінійна позначка
- **repère naturel** природний орієнтир

- **repère ponctuel** точкова позначка
- **repère radar** радіолокаційний орієнтир
- **repère terrestre** береговий орієнтир
- **repère vu au sol** видимий земний орієнтир

Répétiteur (*n. m.*) дублювальний прилад, додатковий показчик

Répondeur d'identification (*loc. n. m.*) відповідач системи розпізнавання

Réseau (*n. m.*)

1. мережа

- **réseau de détection radar** мережа радіолокаційних постів, рубіж радіолокаційного виявлення

Réservoir (*n. m.*) бак, бачок, кисневий балон

- **réservoir auto-obturant** самозатягувальний бак
- **réservoir d'implanture d'aile** бензобак конформного розташування
- **réservoir d'essence** паливний бак
- **réservoir d'huile** маслобак, масляний бак
- **réservoir de secours** аварійний бачок
- **réservoir de stockage** резервуар, склад, сховище
- **réservoir largable** знімний бак
- **réservoir pendulaire extérieur** підвісний паливний бак
- **réservoir pressurisé** бак із наддувом
- **réservoir-caisson intégral** кесон-бак, бак-відсік, несучий бак

Résistance (*n. f.*) стійкість

- **résistance aux vibrations** вібростійкість
- **résistance à la chaleur** жаростійкість
- **résistance aux collisions d'oiseaux** стійкість до зіткнення з птахами

Ressource (*n. f.*) вихід із пікірування

Résultante des forces (*loc. n. f.*) повна сила

Rétablissement (*n. m.*) напівпетля, іммельман (фігура пілотажу), бойовий розворот

Réticule du viseur (*loc. n. m.*) сітка прицілу, прицільна сітка

Retournement (*n. m.*) переворот на гірці (фігура вищого пілотажу)

Retrait (*n. m.*) ешелонування в глибину (льотний стрій)

Rétrofit (*n. m.*) доопрацювання, доведення

Reverse (*n. m.*) реверсивний пристрій, реверсор тяги, реверс повітряного гвинта, реверсування тяги/потoku при посадці

Revêtement (*n. m.*)

1. обшивка, оболонка, оболонка ракети, оболонка повітряної кулі
 - **revêtement en contre-plaque** фанерна обшивка
 - **revêtement non travaillant** неробоча обшивка
 - **revêtement travaillant** робоча / несуча обшивка
2. покриття ЗПС, фарбування
 - **revêtement d'un réservoir** протектор паливного бака
 - **revêtement de piste** штучне покриття ЗПС

Révision (*n. f.*) ремонт, огляд, профілактика, профілактичні заходи, техогляд

Révolution (*n. m.*) виток, оберт

- **révolution autour de la terre** виток навколо Землі, виток орбіти

Rideau (*n. m.*) світлозахисна дюралева шторка кабіни льотчика, шторка крісла, що катапультиється, ковпак для сліпого польоту

Rigidité (*n. f.*) жорсткість

- **rigidité en flexion** жорсткість при вигині
- **rigidité en torsion** жорсткість при крученні

Rodage (*n. m.*) обкатка двигуна

Rolleron (*n. m.*) ролерон (різновид елерона, що використовується для стабілізації проти крену та для протидії повороту та крену)

Ronfleur (*n. m.*) зумер

Roquette (*n. f.*) некерована ракета, реактивна установка, реактивний снаряд

Rose des caps (*loc. n. f.*) лімб курсовказівника

Rotation (*n. f.*) поворот, обертання (під час зльоту)

Rotor (*n. m.*) несучий гвинт (вертольоту), ротор (двигун, вертолїт), робоче колесо компресора / турбіни

- **rotor rigide** безшарнірний (жорсткий) несучий гвинт (вертольота)

Rotule (*n. f.*) шарнір

Roue (*n. f.*) колесо компресора/турбіни, робоче колесо, диск турбіни реактивного двигуна

- **roue à aubes** крильчатка відцентрового компресора

Rouet (*n. m.*)

- **rouet d'antenne** лебідка антени
- **roue d'un compresseur centrifuge** крильчатка

Roulage (*n. m.*) руління, рулежка

Roulette (*n. m.*) ролик, рулетка, колесо

- **roulette de nez orientable** носова / передня опора шасі

- **roulette de queue** ролик, хвостове колесо

Rouleur (*n. m.*) тренажер, безкрилий навчальний літак

Roulis (*n. m.*) крен, вісь крену

- **roulis hollandais** голландський крок (комбінація коливань по крену і рисканню, яка виникає, коли поперечна стійкість літака сильніша, ніж курсова стійкість)
- **roulis induit** спіральний момент крену (що виникає під час повороту літака)

S

Sabot de catapulte (*loc. n. m.*) човник катапульт

Sac (*n. m.*) мішок, сумка

- **sac amortisseur** амортизуючий мішок, буфер кошика аеростату
- **sac de flottaison à air** надувний мішок
- **sac de respiration** дихальний мішок
- **sac de sauvetage** рятувальний мішок
- **sac ventral** нагрудний ранець (парашута)

Salle d'approche (*loc. n. f.*) диспетчерський пункт системи посадки

Saillie (*n. f.*) виступ, коренева частина лопаті повітряного гвинта

- **saillie de palette** виступ лопаті (вентилятора)

Salon (*n. m.*) салон

- **salon aéronautique** авіасалон
- **salon passagers** пасажирський салон

Salto (*n. m.*) сальто (вищий пілотаж)

Sangle (*n. f.*) ремінь, лямка, обхват підвісної системи парашутиста

- **sangle d'ouverture automatique (SOA)** ремінець з автоматичним відкриттям; витяжна мотузка автоматичного розкриття (парашута)

Sas (*n. m.*) шлюз

Satellisation (*n. f.*) виведення на орбіту

Satelliser (*v.*) вивести на роботу

Satellite artificiel (*loc. n. m.*) штучний супутник землі

Saumon (*n. m.*) болванка

- **saumon d'aile** кінцевий обтічник крила
- **saumon amovible** кінцево-знімний обтічник
- **saumon de dérive** кінцевий обтічник кіля

Saut (*n. m.*) стрибок

- **saut à ouverture retardée** зтяжний стрибок із парашутом
- **saut de puce** підліт прототипу на ЗПС, підліт екраноплана
- **saut en parachute** стрибок з парашутом

Sauvetage (*n. m.*) порятунок

- **de sauvetage** рятувальний, рятівний

Schéma fonctionnel (*loc. n. m.*) блок-схема

Scope (*n. m.*) радіолокаційний індикатор, індикатор кругового огляду

Secours (*n. m.*) рятувальні роботи

- **de secours** запасний, резервний, додатковий, рятувальний, вимушений, аварійний

Section (*n. f.*)

1. бомбардувальна ланка
2. аеродромно-експлуатаційна рота, частина, загін, відділення
3. розріз (поперечний переріз)

Secteur aéronautique et spatial (*loc. n. m.*) аерокосмічна компанія, авіаційний сектор промисловості

Sécurité (*n. f.*)

1. безпека, надійність
 - **sécurité aérienne** авіаційна безпека
 - **sécurité des vols** безпека польотів
2. шпилька, чека

Segment (*n. m.*) сегмент, частина, відрізок

- **segment d'approche initiale** сегмент початкового підходу на посадку
- **segment d'approche intermédiaire** сегмент проміжного підходу на посадку

Sélecteur (*n. m.*) задавач

- **sélecteur de commande [de pas] d'hélice** механізм керування гвинтом
- **sélecteur des extincteurs** кнопка включення вогнегасників
- **sélecteur du train** перемикач / кран шасі

Sélection (*n. f.*) добір, відбір льотчиків

Sélectivité (*n. f.*) селективність вибірковість

- **sélectivité de fréquence** частотна вибірковість
- **sélectivité du récepteur** вибірковість приймача
- **sélectivité dynamique** динамічна вибірковість

Semelle de longeron (*loc. n. f.*) пояс лонжерону

Sens (*n. m.*) напрямок, курс

- **sens d'extinction** напрям зникнення чутності (при пеленгуванні)
- **sens d'irradiation maximale** напрям максимального випромінювання
- **sens d'irradiation minimale** напрям мінімального випромінювання
- **sens de catapultage** напрям катапульти
- **sens de circulation aérienne** напрям повітряного руху
- **sens de la piste service** курс, напрям ЗПС
- **sens de rotation** напрям обертання
- **sens de torsion** напрям закрутки, скручування
- **sens de vol** напрям польоту
- **sens du vecteur** напрям вектору
- **sens inverse** зворотний напрям, протилежний напрям

Sensibilité artificielle (*loc. n. f.*) механізм завантаження, допоміжна система управління літаком

Séparation (*n. f.*) відрив, відокремлення

- **séparation de la couche limite** зрив потоку крила
- **séparation du premier étage** відокремлення першого ступеня ракети

Séquence (*n. f.*) ступінь, етап

Séquentiel (-le) (*adj.*) послідовний, ступінчастий

Série (*n. f.*) серія, набір, комплект

Serre-jambes du siège éjectable (*loc. n. f.*) ремені для ніг (на катапультичному сидінні)

Serre-tête (*n. m.*) шолом

Service (*n. m.*) служба, чергування

- **service aéroportuaire** аеродромна служба тилу військово-повітряних сил, що включає аеродромне та аеродромно-технічне забезпечення.
- **service d'entretien technique** інженерно-авіаційна служба
- **service de jour** чергування
- **service de piste** чергування на злітно-посадковій смузі
- **service de ravitaillement des aérodromes en matériel** матеріально-технічне забезпечення, служба забезпечення, постачання аеродрому
- **service de recherche et sauvetage** пошуково-рятувальна служба
- **service irrégulier** нерегулярне повітряне перевезення

- **service régulier** регулярне повітряне перевезення
- **services de la circulation aérienne** служба повітряного руху
- **services médicaux aériens** санітарна авіація, призначена для надання екстреної медичної допомоги в умовах поганої транспортної доступності або великої віддаленості від медичних установ, а також для швидкого транспортування хворих та постраждалих, коли цього вимагає тяжкість їх стану

Servocommande (*n. f.*) гідропідсилювач, бустер, рульова машина, серворуль

- **servocommande irreversible** незворотний бустер

Servomoteur (*n. m.*) серводвигун

Sertissure (*n. f.*) кріплення, окування (лопатеї)

Seuil (*n. m.*) переносимість перевантаження (про людей у польоті)

Seuil de piste (*loc. n. m.*) поріг злітної смуги

Sextant aéronautique (*loc. n. m.*) авіасекстант

Shimmy (*n. m.*) самоколивання переднього колеса

Siège (*n. m.*) сидіння, крісло

- **siège côté couloir** місце в проході
- **siège côté hublot** місце біля вікна
- **siège éjectable** крісло-катапульта

Signature (*n. f.*) помітність літака, ефективна площа розсіювання, ефективна відбивна поверхня

Siki (*n. m.*) манекен парашутиста

Silhouette d'avion (*loc. n. f.*) зображення літака

Sillage (*n. m.*) слід

- **sillage aérodynamique** аеродинамічний слід
- **sillage de proue** попутний потік
- **sillage de viscosité** вихровий слід (викликані в'язкістю повітря)
- **sillage tourbillonnaire de l'aile** супутній струмין за крилом

Silo de lancement (*loc. n. m.*) пускова шахта

Simulateur (*n. m.*) імітатор, макет, модель повітряного судна

- **simulateur de vol** (авіаційний) тренажер

Simulation (*n. f.*) моделювання, імітація

Site (*n. m.*) майданчик, пункт

- **site de calcul de navigation** пункт штурманських обчислень
- **site de commandement et de calcul** командно-обчислювальний пункт
- **site de départ** місце зльоту, стартова площадка

- **site de lancement de missiles** стартова позиція, пусковий пристрій

- **site de missiles «sol-air»** зенітний ракетний комплекс

Situation (*n. f.*) ситуація, обстановка

- **situation aérienne** повітряна обстановка

- **situation de péril en vol** аварійна ситуація під час польоту

- **situation météorologique** метеорологічна ситуація

Ski-jump (*n. angl.*) трамплін

Sky marshal (*n. angl.*) повітряний маршал (людина під прикриттям, яка присутня на пасажирських літаках, завданням якої є недопущення захоплення літака терористами)

Solo d'une équipe de voltige (*loc. n. m.*) літак-соліст пілотажної групи

Sonar (*n. m.*) гідроакустичний локатор, гідролокатор, гідролокаційна станція, гідролокаційний локатор

Sondage (*n. m.*) зондування

- **sondage de l'atmosphère** зондування атмосфери

- **sondage de l'ionosphère** зондування іоносфери

- **sondage météorologique** метеорологічне спостереження

Sonde (*n. f.*) приймач, датчик, зонд

- **sonde à thermocouple** термоелектричний зонд, датчик

- **sonde altimétrique** радіовисотомір

- **sonde d'incidence** автомат кутів атаки

- **sonde de température** датчик температури

- **sonde électromagnétique** електромагнітний висотомір

- **sonde météo** зондуючий апарат

- **sonde d'essai** випробувальний зонд, апарат

Soufflage (*n. m.*) обдування, повітряний струмінь

- **soufflage de l'aile** циркуляція, обдування крила; енергійні засоби механізації крила (призначені для управління підйомною силою за рахунок енергії силової установки)

- **soufflage de l'empennage** обдування хвостового оперення

- **soufflage de la couche limite** здування прикордонного шару

- **soufflage de la génératrice** обдування генератора

- **soufflage des gouvernes** обдування керма

- **soufflage du compartiment de réacteur** обдування реакторного відділення

- **soufflage du groupe motopropulseur** обдування силового агрегату

- **soufflage latéral** бічне обдування (у конвертері)
- **soufflage par l'hélice** обдування пропелером
- **soufflage symétrique** симетричне обдування

Souffle du réacteur (*loc. n. m.*) струмінь вихлопних газів реактивного двигуна

Soufflerie aérodynamique (*loc. n. f.*) повітродувка, аеродинамічна труба, повітряний насос

Soupape (*n. f.*) клапан, вентиль

- **soupape automatique de décharge du compresseur** автоматичний випускний клапан компресора
- **soupape automatique de décharge** автоматичний випускний клапан
- **soupape automatique** автоматична заслінка
- **soupape avec surpression** клапан створення надлишкового тиску (під маскою)
- **soupape circulaire** вентиль
- **soupape commandée** клапан з механічним керуванням
- **soupape creuse** пустотілий клапан
- **soupape d'admission et d'échappement** комбінований впускний та випускний клапан
- **soupape flottante** плаваючий клапан, золотник

Source (*n. f.*) джерело

- **source auxiliaire de l'énergie électrique** допоміжне джерело електричної енергії
- **source d'alimentation** джерело живлення
- **source d'alimentation électrique au sol** наземне джерело аеродромного живлення
- **source de l'énergie électrique de bord** джерело електроживлення
- **source de vide** джерело вакууму, розрідження

Souris d'entrée d'air (*loc. n. f.*) конус бічного повітрозабірника

Sous-ensemble (*n. m.*) складальний вузол

Sous-marin (*n. m.*) підводний човен

- **sous-marin lanceur d'engins** підводний ракетноносець
- **sous-marin volant** летючий підводний човен

Soute (*n. f.*) бензозаправник

1. **soute à carburant** склад, резервуар, сховище
2. вантажне відділення, вантажний відсік
 - **soute à bagage** багажне відділення

Souveraineté aérienne (*loc. n. f.*) повітряний суверенітет (базове право суверенної держави регулювати використання повітряного простору над своєю територією і застосовувати власне повітряне право)

Spatialisation (*n. f.*) просторування; адаптація до космічних умов; пристосування до умов польоту у космосі

Spatiodrome (*n. m.*) космічне поле, космодром

Spectre visible (*loc. n. m.*) видимий спектр

Sphérique (*adj.*) сферичний

Spire (*n. f.*) виток (штопора); вихрова лінія; вихрова нитка

- **spire d'accord** настроюваний виток
- **spire de plasma** плазмовий виток
- **spire de vrille** штопорний виток
- **spire du filin** виток троса
- **spire en court-circuit** короткозамкнений виток

Spoiler (*n. m.*) спойлер, інтерцептор, переривач потоку (пластина, розташована на поверхні крила літака яка висувається чи відхиляється назовні для того щоб зірвати потік повітря)

Stabilisant (*n. m.*) стабілізатор палива

Stabilisateur (*n. m.*) стабілізатор ракети, горизонтальне оперення літака

- **stabilisateur automatique** система автомобільної стабілізації; автопілот з налаштуванням на високий рівень стійкості
- **stabilisateur de cap** комбінований парашутний стабілізатор
- **stabilisateur de flame** стабілізатор горіння (в камері згоряння ТРД)
- **stabilisateur entièrement mobile** повністю рухомий стабілізатор
- **stabilisateur réglable** регульований стабілізатор

Stabiliser (*v.*) вирівняти літак (перед посадкою)

Stabilité (*n. f.*) стійкість, стабільність

- **stabilité en lacet** шляхова стійкість
- **stabilité longitudinale** поздовжня стійкість
- **stabilité en roulis** поперечна стійкість

Standard (*adj.*) штатний, уніфікований

Station (*n. f.*) станція, центр

- **station météo** метеостанція, метео-центр
- **station radar** радіолокаційна станція

Stato-fusée (*n. f.*) ракетно-прямоточний двигун

Stator (*n. m.*) статор

- **stator de soufflante** статор вентилятора
- **stator de compresseur** статор компресора
- **stator de turbine** статор турбіни

Statoréacteur (*n. m.*) прямоточний повітряно-реактивний двигун

Stealth (*n. angl.*) малопомітний ЛА, невидимка

Stratiformis (*n. m.*) шаруваті хмари

Stratoscope (*n. m.*) стратоскоп, вказівник вертикального руху літального апарата

Structure (*n. f.*)

1. конструкція, силовий набір
2. заповнювач обшивки

- **structure en «nid d'abeille»** стільниковий заповнювач

Suivi de terrain (*loc. n. m.*) відстеження рельєфу місцевості, огинання

Superdécrochage (*n. m.*) глибоке звалювання

Supersonique (*adj.*) надзвуковий

Superstatoréacteur (*n. m.*) гіперзвуковий прямоточний повітряно-реактивний двигун (варіант прямоточного повітряно-реактивного двигуна (ППРД), який відрізняється від звичайного надзвуковим згорянням)

Supplémentaire (*adj.*) резервний, запасний

Support (*n. m.*)

1. підставка, опора, рама

- **support antivibration** амортизуюча опора
- **support bipied** підтримка на двох опорах
- **support de charnière d'aileron** кронштейн навіски елерона
- **support de l'aiguille de tuyère** голкотримач (для авіаційної насадки)
- **support de poulie** кронштейн вальця (тросової проводки)
- **support en croix** хрестоподібна опора, авіаційний поперечний кронштейн
- **support fixe** нерухома опора
- **support pendulaire** маятникова опора
- **support-console** моторна опора, рама

2. забезпечення

- **support au sol** наземне забезпечення

Suralimentation (*n. f.*) турбонасосна подача палива (під тиском), надув (повітрям) від турбокомпресора

- **suralimentation à diverses altitudes** надув на різних висотах

- **suralimentation admissible** допустимий надув, перезарядка
- **suralimentation par pression aérodynamique** надув за допомогою аеродинамічного тиску
- **suralimentation supplémentaire** додаткова; резервна; запасна подача; надув

Surcharge (*n. f.*) перевантаження

Surchauffe (*n. f.*) перегрів

Sûreté (*n. f.*) надійність, безпека

- **sûreté de fixation** надійність кріплення; безпека авіаційного кріплення
- **sûreté de débarquement** безпека посадки, висадки
- **sûreté de détection** безпека виявлення (загрози)
- **sûreté des unités aériennes** безпека повітряних підрозділів
- **sûreté d'exploitation** експлуатаційна безпека (служби) (забезпечення безпечного функціонування авіаційних служб і операцій)

Surface (*n. f.*) площа, поверхня

- **surface alaire** площа крила
- **surface contrôlée** керована, контролююча поверхня
- **surface d'atterrissage** зона посадки, посадковий майданчик
- **surface de portée** робоча, опорна поверхня
- **surface d'équilibrage** урівноважена поверхня
- **surface équivalente radar** ефективна площа розсіювання
- **surface portante** несуча поверхня, крило
- **surface réglable** керована, регульована поверхня

Surpassage de la barre (*loc. n. m.*) перевищення висоти польоту, перехід через певну висоту

Surpression (*n. f.*) надлишок тиску

Surtension (*n. f.*) перенапруга

Surveillance (*n. m.*) спостереження, нагляд, моніторинг, контроль

- **surveillance de l'espace** просторове сканування; спостереження за космічним простором
- **surveillance de la piste d'atterrissage et d'envol** спостереження за злітно-посадковою смугою
- **surveillance lointaine avec identification** дальнє радіолокаційне спостереження та впізнання літаків
- **surveillance lointaine** віддалене спостереження
- **surveillance permanente** постійне спостереження
- **surveillance stellaire** астрокорекція, зоряне спостереження

Survie (*n. f.*) виживання екіпажу в складних умовах (напр., вимушена посадка в безлюдній місцевості), живучість об'єкта

Survitesse (*n. f.*) надшвидкість

Survol (*n. m.*) проліт над територією, переліт, обліт (космос)

Suspentes (*n. f. pl.*) стропи парашута

Sustentation (*n. f.*) підтримка, опора

- **sustentation dynamique** динамічна підйомна сила
- **sustentation en point fixe** режим висіння
- **sustentation par rotor** вертикальний підйом за допомогою несучого гвинта
- **sustentation statique** статична підйомна сила
- **sustentation totale** повна підйомна сила

Symbole (*n. m.*) розмітка, позначення, маркування; умовне позначення

Synthétiseur (*n. m.*) директорний авіагоризонт

Système (*n. m.*) система, комплекс, установка, магістраль

- **système d'atterrissage automatique** система автоматичного управління заходом на посадку
- **système d'atterrissage autonome** радіомаякова система посадки
- **système d'atterrissage guidé par radar** радіолокаційна система
- **système d'éjection en vol** система аварійного покидання, катапультне крісло
- **système d'atterrissage aux instruments** система сліпої посадки
- **système de bord** бортова система
- **système de commande de vol électrique** система управління польотами fly-by-wire (FBW)
- **système de détection et de commandement aéroporté** авіаційний комплекс радіолокаційного виявлення і наведення електронний комплекс, встановлений на літаку або іншому літальному засобі, що здійснює виявлення об'єктів для можливості наведення на них
- **système de documents sur la sécurité des vols** система документації безпеки польотів
- **système de gestion de vol (SGV)** система управління польотом
- **système de navigation assistée par satellite (GPS)** глобальна навігаційна супутникова система (ГНСС)
- **système de navigation et de tir** прицільно-навігаційний комплекс (ПрНК)

- **système de prévention des abordages en vol** система попередження зіткнення літаків у повітрі
- **système de recherche et de tir** пошуково-прицільна система
- **système de rejet des masses d'air** система відведення повітряних мас
- **système de rentrée** система забезпечення входження ЛА в атмосферу
- **système global d'instruction** навчально-тренувальний комплекс

Т

T d'atterrissage (*loc. n. m.*) посадкове Т

Tab (*n. m.*) пластина, тример-пластина

- **tab commande** тример
- **tab fixe** тример-пластина

Table vibrante (*loc. adj.*) віброплатформа (для випробувань)

Tableau (*n. m.*) щиток, щит управління, пульт, панель

- **tableau «sélection-armement»** пульт вибору зброї
- **tableau de bord** панель приладів
- **tableau de contrôle** панель
- **tableau électrique** електрощиток, щиток керування системою електроживлення

Tachymètre (*n. m.*) частотомір, тахометр

Tactique (*n. f.*) тактика, стратегія

Talon de l'échelle (*loc. n. m.*) основа масштабу

Tampon (*n. m.*)

1. буфер (аеростата)
2. пробка, пробка запобіжника
 - **tampon mini de brochage** мініатюрний буфер для штепсельного з'єднання

Tangage (*n. m.*) тангаж, вісь тангажу

Tapis (*n. m.*) обшивка

- **tapis de bombes** килимове бомбардування
- **tapis de mousse** шар піни (покриття ЗПС для аварійної посадки)
- **tapis roulant** рухомий екран, рухома обшивка (крила)

Tarage (*n. m.*) калібрування, тарування

- **tarage de zéro** встановлення на нуль

Tare (*n. f.*) недолік, дефект

Tarif (*n. m.*) тариф, ставка

- **tarif aérien** авіатариф

Tarmac (*n. m.*) перон аеропорту, стоянка, майданчик

Taux (*n. m.*) ступінь, швидкість

- **taux de chargement** коефіцієнт завантаження
- **taux de compression** ступінь підвищення тиску
- **taux de descente** вертикальна швидкість зниження
- **taux de dilution** ступінь двоконтурності (відношення маси вторинного повітря до маси згорілих газів)
- **taux de divergence de la tuyère** розширення сопла
- **taux de montée** вертикальна швидкість набору висоти
- **taux de virage** кутова швидкість розвороту

Taxe (*n. f.*) такса, плата

- **taxes d'aéroport** аеропортовий збір
- **taxes d'atterrissage** посадковий збір

Taxi volant (*n. m.*) повітряне таксі (аеротаксі)

Taxiway (*n. m.*) рульова доріжка

TCAS (*s. angl.*) (Traffic Collision Avoidance System) система попередження зіткнення літаків у повітрі

Technicien (*n. m.*) технічний фахівець (спеціаліст)

- **technicien de maintenance aéronautique** спеціаліст з технічного обслуговування літаків
- **technicien supérieur en électronique** старший спеціаліст з електроніки
- **technicien d'avion** авіаційний технік

Teintes hypsométriques (*loc. adj.*) шкала фарб, шкала кольорових тонів (на карті)

Télécommande (*n. f.*) телеуправління, система наведення

Télémètre (*n. m.*) далекомір, телеметр

- **télémètre à base** базисний далекомір
- **télémètre à laser** лазерний далекомір
- **télémètre automatique** автоматичний далекомір
- **télémètre d'altitude** висотомір
- **télémètre de bord** бортовий далекомір
- **télémètre de nuages** хмарний висотомір
- **télémètre optique** оптичний далекомір
- **télémètre radar d'autopoursuite** самонавідний радарний далекомір

- **télémètre radar** радіолокаційний далекомір

Télémétrie (*n. f.*) телеметрія, вимірювання відстані

- **télémétrie des nuages** телеметрія хмар

Téléphone de bord (*loc. n. m.*) літаковий переговорний пристрій

Témoin (*n. m.*) сигналізатор (аварійний)

Temps (*n. m.*) час, тривалість

- **temps aux instruments au sol** час наземного стендового тренування в польоті за приладами
- **temps d'escale** тривалість стоянки при проміжній посадці
- **temps d'instruction en double commande** час інструктажу подвійного управління
- **temps d'accélération partielle** час часткового розгону
- **temps d'accélération** час прискорення, час розгону (двигуна)
- **temps d'attente** час очікування, час затримки
- **temps de balayage** час розгортання
- **temps de descente** час спаду, час згасання
- **temps de fonctionnement de l'avion** час роботи літака
- **temps de fuseau horaire, temps zonal** поясний час
- **temps de manœuvre** допоміжний час, час маневру
- **temps de mise en station** час налагодження, час розгортання
- **temps de montée au plafond** час набору стелі (літального апарата)
- **temps de montée de pression** час наростання тиску
- **temps de montée** час набирання висоти, час підйому
- **temps de parcours à l'atterrissage** час у дорозі до приземлення
- **temps de pose efficace** час ефективного встановлення
- **temps de pose nominale** номінальний час установки
- **temps de pose requise** необхідний час установки
- **temps de premier déploiement** час до першого розгортання
- **temps de préparation de prévol** час передпольотної підготовки
- **temps de ralentissement** час уповільнення
- **temps de réaction du pilote automatique** час реакції автопілота
- **temps de réponse (de réaction)** час реакції
- **temps de reprise (du moteur)** час повторного запуску (двигуна)
- **temps de retard du signal** час затримки сигналу
- **temps de retour au zéro (de l'aiguille d'un instrument)** час повернення до нуля
- **temps de révolution sur l'orbite** час обертання на орбіті
- **temps de service de vol** час польоту

- **temps de survol** час перельоту
- **temps de virage** час (виконання) віражу
- **temps de vol cale à cale** час польоту між блоками
- **temps de vol par vent nul** час польоту в безвітряну погоду
- **temps de vol réel** фактичний час польоту
- **temps de vol** час польоту
- **temps d'échauffement** час розігріву
- **temps du régime transitoire** час перехідного процесу
- **temps estimé de vol** орієнтовний час польоту
- **temps réel de déagagement en route** реальний час зміни маршруту (польоту)

Température en sortie de tuyère (*loc. n. f.*) температура вихлопних газів

Tempête (*n. f.*) гроза, буря

Temporisateur (*n. m.*) елемент витримки часу

Temporisation (*n. f.*) затримка

Tendeur (*n. m.*) тандер, натяжний замок

- **tendeur de câble** різьбовий наконечник троса
- **tendeur de hauban** муфта стрічки-розчалки

Tendre (*v.*) натягувати, усувати

Teneur en eau (*loc. n. f.*) гігрометричний стан

Tension (*n. f.*) натягнення, напруга

- **tension admissible** допустима напруга
- **tension anodique (de plaque)** анодна напруга
- **tension aux bornes** напруга на затискачах
- **tension d'affaiblissement (du pilote automatique)** напруга згасання (спаду)
- **tension d'allumage du moteur** напруга запалювання двигуна
- **tension d'allumage** напруга запалювання
- **tension d'arrêt (de verrouillage, de coupure)** напруга замикання
- **tension de charge** напруга при завантаженні
- **tension de choc** ударна напруга
- **tension de commande** керуюча напруга
- **tension de crête** пікова напруга
- **tension de déblocage** напруга сигналу відмикання
- **tension de départ de l'arbre moteur** пускова напруга на валу двигуна
- **tension de flexion** напруга вигину

- **tension de fonctionnement (de service, d'utilisation)** робоча напруга
- **tension de l'enveloppe** напруга (натяг) оболонки
- **tension de polarisation** напруга поляризації
- **tension de référence, tension de comparaison** контрольна напруга
- **tension de réponse de la valve** напруга спрацьовування клапана
- **tension de sécurité** допустима напруга(натяг)
- **tension de sortie** вихідна напруга
- **tension de torsion** напруга кручення
- **tension d'entrée** вхідна напруга
- **tension des haubans de cellule** натяг тросів структурної частини (корпусу)
- **tension d'essai** випробувальна напруга
- **tension d'étincelles** напруга іскроутворення
- **tension d'ionisation** іонізаційна напруга
- **tension d'oscillation** вібронапруга, коливальна напруга;
- **tension du réseau de bord** напруга бортової мережі
- **tension du ressort** натяг пружин
- **tension maximale admissible** максимально допустима напруга
- **tension mécanique** механічна напруга
- **tension nominale** номінальна напруга
- **tension physique en vol** фізична напруга в польоті
- **tension pulsée, tension ondulée** пульсуюча напруга
- **tension superficielle** поверхневий натяг (напруга)
- **tension thermoélectrique** термоелектрична напруга
- **tension turbulente** турбулентна напруга

Tenue (*n. f.*) витримування, стійкість, твердість

- **tenue de l'altitude de vol** утримання висоти польоту
- **tenue aux vibrations** стійкість до вібрацій
- **tenue à la mer** плавучість гідролітака

Terminal (*n. m.*) аеровокзал, термінал

Terrain (*n. m.*) земля, майданчик, поле

- **terrain d'aviation** аеродром, аеропорт, авіабаза, льотне поле
- **terrain d'escale** проміжний аеродром
- **terrain de dégagement** запасний аеродром
- **terrain de déroulement** запасний аеродром

Terrestre (*n.m.*) ЛА наземного / берегового базування, наземна ціль

Test (*n. m.*) випробування, контроль

Testeur (*n. m.*) льотчик-інспектор

Tête (*n.f.*) головка

- **tête chercheuse** головка наведення ракети
- **tête nucléaire** ядерний заряд, ядерна головка
- **tête du rotor** корпус втулки вертольоту

Thermosoufflante (*n. f.*) снігоочисна машина

Tige (*n. f.*) штовхач

- **tige de rappel** тяга зворотного ходу

Timonerie (*n. f.*) система тяги важелів управління, проводка системи управління

Tir (*n. m.*) вогонь, обстріл, запуск, старт, відрив від землі (ракети)

- **tir antiaérien (de D.C.A.)** зенітна стрільба, пуск зенітної ракети
- **tir d'arrêt** загороджувальний вогонь
- **tir de soutien immédiat** безпосередня вогнева підтримка
- **tir rapide de D.C.A** зенітна швидкісна стрільба

Tire-fort (*n. m.*) лебідка

Tiroir (*n. m.*) золотник

- **tiroir à air** повітряний золотник
- **tiroir à grille** золотник з решіткою
- **tiroir à piston** поршневий золотник
- **tiroir à thermoclapet** золотник з термодіафрагмою
- **tiroir compensateur** компенсуючий золотник
- **tiroir compensateur** компенсуючий золотник
- **tiroir d'étranglement** дросельний золотник

Thermodynamique (*n. f.*) термодинаміка

Thermorégulateur (*n. m.*) терморегулятор

Thermostat (*n. m.*) термостат

Toboggan d'évacuation (*loc. n. m.*) аварійний надувний трап, аварійний авіаційний жолоб

Toile (*n. f.*) полотно, сітка

- **toile d'avion** авіаційне полотно
- **toile d'avion ignifugée** вогнестійке авіаційне полотно

Tolérance (*n. f.*) допуск, гранично допустиме відхилення від норми (допускний розмір)

- **tolérance de dépassement** перевищення допустимих відхилень
- **tolérance des profils** допуск на неточність профілю

Tonneau (*n. m.*) подвійний переворот через крило, бочка (фігура пілотажу)

- **tonneau barriqué** керована бочка
- **tonneau déclenché** штопорна бочка
- **tonneau à facettes** бочка з фіксацією

Tonnerre (*n. m.*) грім, блискавка

Top (*n. m.*) імпульс

- **top de lignes** рядковий імпульс

Tornado (*n. m.*) торнадо

Torpilleur (*n. m.*) торпедоносець

Torseur (*n. m.*) динамічний гвинт, торсор

Torsion (*n. f.*) крутка, закручування, деформація

Total (-e) (*adj.*) повний, тотальний, загальний

• **total d'heures de fonctionnement du moteur** загальна кількість годин роботи двигуна

- **total d'heures de vol de jour** загальна кількість денних польотів
- **total d'heures de vol de nuit** загальна кількість годин нічних польотів
- **total d'heures de vol** наліт

Totalisateur (*n. m.*) лічильник

Touch-and-go (*n. angl.*) імітація посадки

Toucher (*n.m.*) контакт, стик, дотик

- **toucher de piste** приземлення
- **toucher de queue** хвостовий удар, тейлстрайк
- **toucher de terre** посадка, торкання землі
- **toucher des roues** торкатися злітно-посадкової смуги колесами, приземлення

Tours (*n. m. pl.*)

1. оборот, виток

- **tour de piste** політ по колу («політ по коробочці»)
- **tour de vrille** виток штопора
- **tr/min (tour par minute)** оберт за хвилину

2. **tour de contrôle** командно-диспетчерський пункт

3. вежа

- **tour à parachute** парашутна вежа
- **tour de contrôle d'aérodrome** аеродромна диспетчерська вишка
- **tour de lancement** стартова вежа, пускова щогла
- **tour de sauts en parachutes** вишка для стрибків з парашутом

- **tour d'essai** тестова вежа
- **tour d'observation** наглядова вишка

Tourbillon (*n. m.*) вихор, обертання

- **tourbillon à l'extrémité de pale** вихор на кінці лопаті
- **tourbillon adjoint** приєднаний вихор
- **tourbillon axial** осьовий вихор
- **tourbillon d'air** повітряний вихор
- **tourbillon de vitesse** вихор швидкості
- **tourbillon du vecteur** ротор вектору
- **tourbillon en ligne, ligne-tourbillon** прямолінійний вихор
- **tourbillon initial** початковий вихор
- **tourbillon libre** вихровий вус
- **tourbillon marginal** вільний вихор, вихровий слід, супутній струмись
- **tourbillon portant** підйомний вихор
- **tourbillon potentiel de vitesse** вихор потенційної швидкості
- **tourbillon séparé** окремий вихор
- **tourbillon superficiel** поверхневий вихор
- **tourbillon torique** кільцевий вихор

Tourbillonnaire (*adj.*) вихровий, завихрений

Tourelle (*n. f.*) турель, турельна установка

Tourner (*v.*) повертати, обертати

- **tourner en autorotation** авторотація (обертатися в авторотації)
- **tourner par à-coups** обертатися ривками

Traçabilité (*n. f.*) відстеження

Tracé (*n. m.*)

1. креслення, план

2. шлях, маршрут

Tracteur de piste (*loc. n. m.*) аеродромний тягач

Traction (*n. f.*) тяга повітряного гвинта

Train (*n. m.*) шасі

- **train à boggie** візкове шасі, багатоколісні опори, візок
- **train à contre-fiche** балкове шасі
- **train à lame** ресорне шасі
- **train chenille** гусеничне шасі
- **train classique** трьохопорне шасі з хвостовою опорою
- **train d'atterrissage à roulette de queue** шасі з хвостовим колесом

- **train d'atterrissage arrière** заднє шасі, хвостове шасі
- **train d'atterrissage d'urgence** аварійне шасі
- **train d'atterrissage orientable** кероване шасі
- **train d'atterrissage principal** основна опора шасі
- **train d'atterrissage** колісне шасі, злітно-посадковий пристрій
- **train de fuselage** фермово-балкове шасі
- **train équipé de flotteurs** поплавкове шасі
- **train équipé de patins** полозкове шасі
- **train équipé de skis** лижне шасі
- **train fixe caréné** шасі в обтічнику
- **train monotrace** велосипедне шасі
- **train rentrant** шасі, що забирається
- **train rentré verrouillé** шасі замкнене замками
- **train sorti** шасі випущено
- **train tricycle** триколісне шасі
- **train tubulaire** фермове шасі

Traînée (*n. f.*)

1. лобовий опір, опір повітря

- **traînée de culot** донний опір
- **traînée de frottement** опір тертя
- **traînée induite** індуктивний опір
- **traînée d'onde** хвильовий опір (при русі з близько і надзвуковою швидкістю)
- **traînée de pression** опір тиску

2. конденсаційний слід, інверсійний слід

Traînées (*n. f. pl.*) рухомі частини планера літака (які створюють лобовий опір: шасі, механізація крила)

Trajectoire (*n. f.*) траєкторія, лінія

- **trajectoire de vol** траєкторія польоту
- **trajectoire d'approche** траєкторія заходу на посадку
- **trajectoire de descente** траєкторія зниження, глісада посадки

Transbordement (*n. m.*) пересадка (з одного літака на інший)

Transducteur (*n. m.*) перетворювач, магнітний підсилювач. датчик

Transférer (*v.*) перекачувати (пальне), переходити

Transfert de carburant (*loc. n. m.*) перекачування палива

Transformateur (*n. m.*) перетворювач, трансформатор

Transformation (*n. f.*) перепідготовка (перенавчання) льотчиків

Transit (*n. m.*) перевезення, транзит

Transitaire (*adj.*) транзитний

Transmetteur (*n. m.*) передавальний апарат, передавач, датчик

- **transmetteur d'accélération linéaires** датчик лінійного прискорення
- **transmetteur d'altitude** датчик висоти
- **transmetteur de coordonnées géographiques** датчик географічних координат
- **transmetteur de déplacements linéaires** датчик лінійного переміщення
- **transmetteur de direction du vent** датчик напрямку вітру
- **transmetteur de parcours** датчик пройденого шляху
- **transmetteur de position** позиційний датчик
- **transmetteur de pression air-liquide** датчик тиску рідкого повітря
- **transmetteur de pression dynamique** динамічний датчик тиску
- **transmetteur de réaction** датчик реакції
- **transmetteur de roulis** датчик крену
- **transmetteur de vitesse du vent** датчик швидкості вітру
- **transmetteur de vitesse propre** чистий датчик швидкості, передавач власної швидкості
- **transmetteur de vitesse** датчик швидкості
- **transmetteur du jaugeur d'essence** датчик рівня палива
- **transmetteur vibrant** вібродатчик

Transmission (*n. f.*) привід, механічна трансмісія

Transpondeur IFF (*n. m.*) система радіолокаційного розпізнавання (система «свій – чужий»)

Transport (*n. m.*) перевезення, транспортування

- **transport aérien** авіаперевезення
- **transport aérien commercial** комерційні авіаперевезення
- **transport aérien de marchandises** авіаперевезення вантажів
- **transport aérien de passagers** пасажирські авіаперевезення
- **transport aérien militaire** військово-транспортна авіація

Transporteur (*n. m.*) транспортер, перевізник

- **transporteur coussin d'air sur le fardier** транспортер з повітряним подушкою на платформі
- **transporteur intégral** інтегральний перевізник
- **transporteur intégré** інтегрований транспортер

Transsonique (*adj.*) трансзвуковий

Trapanelle (*n. f.*) легкомоторний літак

Trappe (*n. f.*) стулка (шасі), щиток, люк, бомболук, контрольний отвір, двері-трап

- **trappe d'accès** лючок для доступу, оглядовий люк
- **trappe de fermeture** кришка, стулка
- **trappe de jambe, trappe-pantalon** бічна стулка люка шасі
- **trappe de l'atterrisseur** десантний люк
- **trappe de visite** люк для доступу, люк для підходу

Treillis (*n. m.*) каркас, остов, фермова конструкція

Tremblement (*n. m.*) вібрація, тряска

- **tremblement aéroélastique** аеропружна тряска

Tremplin sur porte-avions (*loc. n. m.*) трамплін

Treuil de levage (*loc. n. m.*) підйомна лебідка

Tricoptère (*n. m.*) трикоптер

Tricycle rentrant (*loc. adj.*) триколісна ходова частина, трициклове шасі, що збирається

Trièdre (*n. m.*) система координат, тригранник

- **trièdre (axes de rotation) de l'avion** авіаційний тригранник (вісь обертання літака)
- **trièdre aérodynamique, trièdre lié à la vitesse** швидкісна система координат
- **trièdre de définition, trièdre lié à l'avion** пов'язані осі координат, зв'язана система координат

Trim (*n. m.*) тример

Trimoteur (*n. m.*) тримоторний літак

Triplan intégral (*loc. n. m.*) триплан інтегральної схеми

Triréacteur (*n. m.*) трируховий реактивний літальний апарат

Trolley (*n. m. angl.*) візок

Trop-plein (*n. m.*) перепускний клапан

Trou (*n. m.*) виріз, вікно, отвір

- **trou d'air** повітряна яма
- **trou dans les nuages** вікно в хмарах, просвіт у хмарах
- **trou de carburant de l'aile** паливний отвір крила
- **trou de décharge** розвантажувальний отвір
- **trou de remplissage sous l'aile** заливний отвір під крилом

Trouée d'envol (*loc. n. f.*) вільна зона (від перешкод)

Troupes (*n. f. pl.*) підрозділ

- **troupes aéroportées** повітрянодесантні війська

- **troupes de protection antiaérien (de D.C.A.)** війська протиповітряної оборони
- **troupes hélicoptées** повітрянодесантні війська
- **troupes parachutistes** парашутно-десантні війська

Trousse (*n. f.*) набір

- **trousse de réparation de bord** бортовий ремонтний набір
- **trousse de premiers secours** (бортова) аптечка

TTH (*s. angl.*) (Tactical Transport Helicopter) транспортно-десантний вертоліт

Tube (*n. m.*) труба, радіолампа, трубчаста напрямна, жарова труба

- **tube lance-fusées, tube lance-roquettes** трубчаста напрямна, трубчаста напрямна реактивної пускової установки
- **tube à flamme** жарова труба

Turbine (*n. f.*) турбіна, газотурбінний двигун

- **turbine de suralimentation** турбонагнітач
- **turbine libre** вільна турбіна

Turbocompresseur (*n. m.*) турбокомпресор

Turbofusée (*n. f.*) турборакетний двигун

Turbomachine (*n. f.*) газотурбінний двигун

Turbomoteur (*n. m.*) газотурбінний двигун, турбовальний двигун

Turbopropulseur (*n. m.*) турбогвинтовий двигун

Turboréacteur (*n. m.*) турбореактивний двигун

- **turboréacteur à fusée** турбореактивний ракетний двигун
- **turboréacteur à double flux** турбовентиляторний двигун

Turbosoufflante (*n. f.*) турбовентилятор, турбовентиляторний реактивний двигун

Turbo-stato (*n. m.*) прямоточний повітряно-реактивний двигун

Turbulence (*n. f.*) турбулентність

- **turbulence de sillage** турбулентність супутнього сліду, система вихорів, що збігають із задньої кромки крила

Tuyau (*n. m.*) патрубок, шланг

Tuyauterie (*n. f.*) труба, трубопровід, проводка, лінія

Tuyère (*n. f.*) сопло, насадка

- **tuyère adaptée** реактивне сопло з розрахунковим режимом роботи
- **tuyère à paupières/à volets** регульоване реактивне сопло заслінкового / стулкового типу

Type (*n. m.*) зразок, тип, модель, схема

U

UCAV (*s. angl.*) (Unmanned combat air vehicle/Drone de combat)

БПЛА бойовий безпілотний літальний апарат

Ultraléger motorisé (*loc. adj.*) надлегкий літальний апарат

Unité (*n. f.*)

1. блок

2. підрозділ

3. одиниця

- **unité aérienne** авіаційний підрозділ авіачастина
- **unité angström** (*loc. n. f.*) ангстрем (одиниця довжини)
- **unité d'allumage** блок запалювання
- **unité de charge** вантажна одиниця
- **unité de transport intermodale** інтермодальна транспортна одиниця (ІТО)
- **unité opérationnelles** оперативні підрозділи

Urgence critique (*loc. n. f.*) надзвичайна ситуація

Usinage (*n. m.*) механічна обробка

- **usinage des pièces** механічна обробка деталей

Usine (*n. f.*) завод

- **usine aéronautique** авіаційний завод
- **usine d'aviation** авіаційний завод
- **usine de constructions aeronautiques** авіабудівний завод

Usure considerable (*loc. adj.*) значне зношення

Utilisation (*n. f.*) використання, експлуатація

V

Vaisseau (*n. m.*) (літальний) апарат, (повітряне) судно, корабель

- **vaisseau spatial** космічний апарат

Valve (*n. f.*) клапан, вентиль, заслінка, щиток

- **valve de distribution et d'arrêt** дозуючий і запірний клапан
- **valve de mise en pression** клапан герметизації кабіни, клапан тиску

Vanne (*n. f.*) дросельна заслінка

Vapor-lock (*n. angl.*) парова пробка

Variable (*adj.*) змінний (про стрілоподібність)

Variomètre (*n. m.*) варіометр (пілотажний контрольно-вимірювальний прилад, що показує швидкість зміни висоти польоту)

Vase d'expansion (*loc. n. m.*) розширювальний бачок

Vecteur de traînée parasite (*loc. n. m.*) вектор опору несучих елементів

Vectorisation de la poussée (*loc. n. f.*) управління вектором тяги, змінний вектор тяги, орієнтування/відхилення вектору тяги

Véhicule (*n. f.*) машина, колісний транспорт

- **véhicule à coussin d'air** судно, апарат на повітряній подушці

- **véhicule volant** літаючий транспортний засіб

Veille météorologique mondiale (*loc. n. f.*) глобальна система спостереження за погодою

Vent (*n. m.*) вітер

- **vent anabatique (ascendant)** анабатичний вітер, висхідний потік

- **vent apparent** видимий вітер

- **vent arrière** попутний вітер

- **vent au sol** приземний вітер

- **vent balistique** балістичний вітер

- **vent catabatique (descendant)** низхідний вітер

- **vent dans l'axe (en vol)** вітер по трасі польоту

- **vent de face** зустрічний вітер

- **vent de travers** боковий вітер

- **vent dominant** пануючий вітер

- **vent en rafales** поривчастий вітер

- **vent géostrophique** геострофічний вітер

- **vent ionosphérique** іоносферний вітер

- **vent magnétique** магнітний вітер

- **vent réel** реальний вітер

- **vent solaire** сонячний вітер

- **vent sur la piste** вітер по курсу ЗПС

Ventilation (*n. f.*) вентиляція, обдув, обдувка

Ventral (*n. m.*) нагрудний (запасний) парашут

Ventral (*adj.*) підфюзеляжний

Vérification (*n. f.*) перевірка, огляд, підготовка

Vérifier (*v.*) перевірити, проконтролювати

Vérin (*n. m.*) домкрат, підйомник, циліндр

- **vérin de commande de la tuyère variable** силовий привід стулок регульованого сопла
- **vérin de commande de la variation de flèche** силовий привід механізму зміни стрілоподібності (крила)
- **vérin de commande de train d'atterrissage** циліндр забирання/випускання шасі
- **vérin de commande de trappes** підйомник стулок
- **vérin de commande du rideau de prise de vue** циліндр управління шторкою
- **vérin de commande hydraulique d'aérofrein** гідроциліндр повітряного гальма
- **vérin électrique** електричний домкрат
- **vérin élévateur** домкрат, підйомник
- **vérin hydraulique** силовий циліндр, гідропривід

Vernier (*n. m.*) ноніус, верньєр

Vernis (*n. m.*) лак

- **vernis d'aviation** авіаційний лак
- **vernis nitrocellulosique** нітролак

Verrière (*n. f.*) ліхтар, навіс, купол, скляр

- **verrière à grande visibilité** ліхтар кабіни з повним оглядом
- **verrière à l'épreuve des impacts d'oiseaux** лобове скло стійке до вдаряння птахів
- **verrière à vision totale** ліхтар кабіни з круговим оглядом
- **verrière aéronautique** ліхтар над кабіною деяких типів літаків; ліхтар кабіни (льотчика); засклена частина (ліхтаря кабіни)
- **verrière basculante** відкидний габаритний ліхтар кабіни
- **verrière coulissante** зсувний ліхтар кабіни
- **verrière d'une seule pièce** цільноштампований ліхтар кабіни; цільний ліхтар кабіни
- **verrière du poste de pilotage** скляна кабіна пілота (зі скляною перегородкою)
- **verrière «en goutte d'eau»** краплеподібний ліхтар
- **verrière fragilisée** ліхтар кабіни з піротехнічною системою руйнування скління (перед катапультиванням)
- **verrière largable** ліхтар кабіни, що скидається

Verrou (*n. m.*) засув

Verrouillage (*n. m.*) блокування, фіксація, замикання, стопор, стопоріння

Verrouillé (*adj.*) замкнений, заблокований

Verrouiller (*v.*) закрити, заблокувати, зафіксувати

Version (*n. f.*) модель, модифікація, версія

Vertiplane (*n. m.*) вертиплан, конвертоплан

Vertiport (*n. m.*) вертипорт

Vessie de gonflage (*loc. n. f.*) надувний міхур (гермокостюма)

Vêtement (*n. m.*) одяг, екіпіровка

- **vêtement anti-feu** вогнестійкий одяг
- **vêtement anti-g** протиперевантажувальний одяг
- **vêtement de parachutiste** одяг парашутиста
- **vêtement de protection** захисний одяг
- **vêtement pressurisé** скафандр
- **vêtement de vol** екіпіровка для польоту

VFR (*s. angl.*) (Visual Flight Rules/ Règles du Vol à Vue) ПВП (правила візуального польоту)

Vibration (*n. f.*) вібрація, коливання, тремтіння

- **vibration dans les paliers** вібрація підшипників
- **vibration de l'aile** вібрація крила
- **vibration de l'avion** вібрація літака
- **vibration des aubes mobiles** вібрація робочих, рухомих лопаток
- **vibration longitudinale** поздовжня вібрація, хвилі
- **vibration transversale** поперечна вібрація двигуна
- **vibrations [secousses] du moteur** вібрація двигуна
- **vibrations de l'empennage** вібрації хвостового оперення, бафтінг хвостового оперення

Vibratoire (*adj.*) вібраційний, коливальний

Vibratron (*n. m.*) вібратор

Vibrer (*v.*) вібрувати, коливатися

Vibreur (*n. m.*) зумер, механізм тряски (ручки, штурвала, педалей)

- **vibreur de départ** вібратор пускової котушки
- **vibreur de manche** шейкер; вібросигналізатор ручки керування; пристрій, що дозволяє попередити пілота про наближення граничного кута атаки, завдяки штучному переміщенню ручки.
- **vibreur de palonnier** вібратор руля; пристрій для попередження пілота про наближення втрати бокового керування при великому куті атаки завдяки штучному порушуванню педалі керма.
- **vibreur de signalisation** зумер-сигналізатор

Vibrographe (*n. m.*) віброграф (для контролю натягу каната методом вимірювання частоти його коливання на певній ділянці)

Vibromètre (*n. m.*) віброметр

Vidange (*n. f.*) злив, водостік, водовідвід

- **vidange de carburant d'urgence** аварійне зливання палива (у польоті)
- **vidange de la fusée** злив палива з баків ракети
- **vidange des réservoirs** злив палива, випорожнення баків
- **vidange en vol du combustible** аварійний злив палива в польоті
- **vidange rapide** аварійний злив палива

Vidéodétecteur (*n. m.*) детектор відеосигналу

Vide-vite (*n. m.*) аварійний злив палива

Vigie (*n. m.*) командно-диспетчерський пункт, вишка управління польотами

Vigilance de sécurité en vol (*loc. n. f.*) пильність щодо безпеки польотів

Vilebrequin (*n. m.*) колінчастий вал

Virage (*n. m.*) віраж, поворот, розворот

- **virage à forte inclinaison** крутий віраж
- **virage de procédure** розворот для виведення літака на вісь ЗПС
- **virage serré** глибокий віраж малого радіуса, віраж із найменшим радіусом
- **virage standard (au taux 1)** віраж із кутовою швидкістю, що дорівнює одиниці

Virer (*v.*) повернути, керувати

Vis noyée (*loc. n. f.*) авіаційний потайний гвинт

Viscosimètre (*n. m.*) віскозиметр (прилад для визначення в'язкості газів, рідин, суспензій, гідросумішей)

Viscosité (*n. f.*) в'язкість або внутрішнє тертя (явище переносу, властивість рідких речовин (рідин і газів) чинити опір переміщенню однієї їх частини відносно іншої)

- **viscosité d'air** в'язкість повітря
- **viscosité de turbulence** в'язкість турбулентності
- **viscosité volumétrique** об'ємна в'язкість

Visée (*n. f.*) прицілювання; візування; наведення; візирна вісь; візирна лінія; напрямок; точка прицілу; намір; намічена мета; намір; розрахунки

Viser (v.) наводити, прямувати, прицілитись

Viseur (n.m.) видошукач; оптичний приціл; зорова труба; окуляри протигазу

- **viseur à correcteur de parallaxe** видошукач з корекції паралаксу
- **viseur à réflexion** дзеркальний видошукач
- **viseur collimateur** приціл, коліматор
- **viseur de bombardement** бомбовий приціл
- **viseur de casque** нашоломний цілевказівник
- **viseur de dérivomètre** літаковий інфрачервоний візир
- **viseur infrarouge de bord** бортовий аеронавігаційний приціл
- **viseur mécanique, dispositif de mire** механічний приціл, прицільне пристосування
- **viseur optique** оптичний видошукач, приціл
- **viseur «tête haute»** індикатор на лобовому склі, відбивач коліматорного індикатора

Visibilité (n. f.) видимість, огляд, дальність спостереження

- **visibilité au sol** видимість землі
- **visibilité en vol** видимість польоту
- **visibilité géométrique** геометрична видимість
- **visibilité horizontale** горизонтальна видимість
- **visibilité illimitée** необмежена видимість
- **visibilité mauvaise** погана видимість
- **visibilité nocturne** нічна видимість
- **visibilité nulle** нульова видимість
- **visibilité radar** радіолокаційна видимість
- **visibilité réduite** обмежена видимість
- **visibilité standard météorologique** метеорологічна норма видимості
- **visibilité vers l'arrière** задній огляд кабіни
- **visibilité vers l'avant** передня видимість
- **vision panoramique du sol** панорамний вид на землю

Visible (adj.) видимий

Visite (n. f.) профілактика, профілактичні заходи, огляд, ремонт

- **visite après vol** післяпольотна перевірка
- **visite complète** повний огляд
- **visite courante** поточна перевірка
- **visite de contrôle** контрольне відвідування
- **visite d'entretien** технічне обслуговування

- **visite des instruments** огляд інструментів
- **visite d'inspection** інспекційне відвідування
- **visite du matériel** огляд обладнання
- **visite entre deux vols** візит між двома рейсами
- **visite journalière** щоденне відвідування
- **visite majeure** відвідування групами
- **visite médicale** медичний огляд
- **visite prévol** передпольотна перевірка
- **visite sommaire** підсумковий візит, огляд

Visualisation (*n. f.*) відображення, індикація

- **visualisation des écoulements** візуалізація потоків
- **visualisation «tête haute»** індикатор на лобовому склі

Visuel (*adj.*) візуальний

Vitesse (*n. f.*) швидкість

- **vitesse ascensionnelle** швидкопідйомність (технічна характеристика літального апарату, що відображає швидкість набору висоти у польоті)
- **vitesse au niveau de la mer** швидкість біля землі
- **vitesse de décrochage** швидкість зриву, найменша швидкість польоту (на критичному куті атаки)
- **vitesse de largage (en parachutage)** швидкість у момент скидання
- **vitesse de rotation** число обертів, частота обертання
- **vitesse de rotation instable** нестабільна швидкість обертання
- **vitesse de rotation nominale** номінальна швидкість обертання
- **vitesse d'inscription du train d'atterrissage** обмеження за швидкістю при випущеному шасі
- **vitesse hypersonique** гіперзвукова швидкість
- **vitesse indiquée** приладова повітряна швидкість
- **vitesse sol** шляхова (земна) швидкість
- **vitesse sonique** звукова швидкість
- **vitesse supersonique** надзвукова швидкість
- **vitesse transsonique** трансзвукова швидкість
- **vitesse vraie** істинна швидкість

Vitrage (*n. m.*) скління

- **vitrage de cabine** скління кабіни
- **vitrage de la niche d'antenne** скління антенної ніші
- **vitrage de la verrière** скління навісу

VMC (*s. angl.*) Visual Meteorological Conditions / Conditions météorologiques de vol à vue) візуальні метеорологічні умови

Voie (*n. f.*) дорога, шлях, канал, колія

- **voie aérienne** повітряна лінія; маршрут польоту
- **voie de circulation** коло над аеродромом; маршрут заходу посадки; руліжна доріжка
- **voie de circulation au sol pour hélicoptères** руліжна доріжка для вертольотів
- **voie de commandement** командний канал
- **voie de contrôle** канал управління
- **voie de fréquence porteuse** частотний канал
- **voie de liaison avec aviation** авіаційний канал зв'язку
- **voie de réaction** канал зворотного зв'язку, зворотний канал
- **voie de sortie rapide** швидкісна вивідна рульова доріжка
- **voie de sortie rapide de piste** швидкісна траса для виходу зі злітної полоси
- **voie de transmission** канал передачі

Voile noir (*loc. n. m.*) чорна пелена (темна завіса перед очима), потемніння поля зору (від перевантаження)

Voilure (*n. f.*) крило (літака), купол (парашута), несуча поверхня

- **voilure de fusée** ракетне крило
- **voilure hybride reliée à l'empennage** зчленоване крило
- **voilure repliable** складане крило (конструкція крила літака, яка дозволяє його складання для економії простору)
- **voilure soufflée** крило, що обдувається
- **voilure tournante** обертове крило
- **voilure volante** летюче крило

Vol (*n. m.*)

- **vol à voile** ширяння (планера), планерний спорт, планеризм
- **vol aéronautique** авіарейс
- **vol aux grands angles** політ під великим кутом
- **vol aux instruments** політ за приладами
- **vol camionné** вантажний авіарейс
- **vol charter** замовний політ; чартерний рейс (повітряний чартер, договір фрахтування повітряних транспортних засобів, що передбачає фрахтування всієї місткості або частини повітряних суден)

- **vol circulaire** політ замкнутим маршрутом, політ по колу, круговий переліт, політ кордової авіамоделі
- **vol commercial** комерційний авіарейс
- **vol d'accoutumance** вивізний (контрольний) політ
- **vol d'aviation générale** політ авіації загального призначення
- **vol d'entraînement** тренувальний політ
- **vol d'essais** обліт, дослідницький/випробувальний політ, льотно-конструкторське випробування
- **vol de longue durée** довготривалий рейс
- **vol de retour** зворотній рейс
- **vol d'initiation** ознайомлювальний політ
- **vol direct** прямий рейс
- **vol d'urgence** терміновий авіарейс
- **vol en accordéon** складний нестабільний політ
- **vol en piqué** пікірування
- **vol en rase-motte** бриючий політ, поземний літ
- **vol intérieur** внутрішній рейс
- **vol international** міжнародний авіарейс
- **vol inversé** перевернутий політ
- **vol plané** ширяння або планерування (тип польоту без активного використання енергії з боку літального апарату або тварини, що здійснюється або за рахунок втрати швидкості або висоти у спокійному повітрі, або за рахунок використання руху повітря для отримання енергії)
- **vol rasant** поземний літ (політ літака на гранично малій висоті)
- **vol régulier** регулярний рейс
- **vol remorqué** буксирувальний політ
- **vol sanitaire** рейс швидкої допомоги
- **vol sans escale** безпосадковий рейс
- **vol sans visibilité (VSV)** політ за межами візуальної видимості
- **vol stationnaire (d'un gyration)** політ у режимі висіння
- **vol tactique** бойовий політ, політ з тактичною метою

Volant (*adj.*) літний

Volant (*n. m.*) штурвал, ручка управління

- **volant d'inertie** маховик, махове колесо

Volatilité (*n. f.*) випаровуваність, леткість

Voler (*v.*) літати, летіти (на літаку)

- **voler à un cap** тримати курс польоту, наводити на ціль

Volet (*n. m.*)

1. закрилок, щиток

- **volet à fente** щілинний закрилок
- **volet d'intrados** щиток
- **volet d'atterrissage** посадковий щиток, закрилок
- **volet de bord d'attaque** передкрилок, відхиляючий носок
- **volet de combat** маневрені закрилки
- **volet de courbure** поворотні закрилки
- **volet d'empennage** серворуль, сервокомпенсатор
- **volet fluide** реактивний закрилок
- **volet Krüger** щиток Крюгера (на передній кромці крила)
- **volet reculant** висувний закрилок

2. затвор, стулка, дверцята

- **volet de capot moteur** стулка капота
- **volets froids à la tuyère** зовнішні стулки сопла

3. **volet de piqué** повітряне гальмо, гальмівний щиток

Voltage (*n. m.*) напруга, вольтаж

Voltage aérienne (*loc. n. f.*) аеробатика, вищий пілотаж

Volume aérien (*loc. n. m.*) повітряний простір

Vortex (*n. m.*) кінцевий вихор

Voûte céleste (*loc. n. f.*) небесне склепіння, сфера

Voyant (*n. m.*) індикатор, сигналізатор (аварійний), сигнальна лампочка, табло

- **voyant «bas-niveau carburant»** сигналізатор залишку палива

Vrillage (*n. m.*) гоширування, деформація кручення, закручування

Vrille (*n. f.*) штопор (вид польоту)

- **vrille à plat** плоский штопор
- **vrille dos** перевернутий штопор

Vue en coupe (*loc. n. f.*) секторний огляд

W

WAAS (*s. angl.*) (Wide Area Augmentation System) система наро-
щування широкої площі

Watt (*n. m.*) ват

Waypoints en route (*loc. n. angl.*) маршрутні точки на шляху
прямування

Weber (*n. m.*) вебер

Winglet (*n. m.*) вінглет (невеликі додаткові елементи на кінцях крил літака у вигляді крилець або плоских шайб)

Z

Zénith (*n. m.*) зеніт

Zénithal (**-e**) (*adj.*) зенітний

Zeppelin (*n. m.*) цепелін, жорсткий дирижабль,

Zinc (*n. m. fam.*) «бляшанка», літак «кукурузник»

Zone (*n. f.*) зона, область, діапазон, смуга, майданчик, полігон

- **zone aérienne interdite** заборонена повітряна зона
- **zone aéroportuaire** приаеродромна територія
- **zone aile-fuselage** місце сполучення крила з фюзеляжем
- **zone d'entraînement au pilotage** зона льотної підготовки
- **zone d'action de la balise d'atterrissage** зона посадкового радіомаяка
- **zone d'action en altitude** зона вертикальної дії
- **zone d'action en direction** зона горизонтальної дії
- **zone d'aérodrome** зона аеродрому
- **zone d'aéroport** зона аеропорту
- **zone d'alerte en vol** зона чергування в повітрі
- **zone d'approche aérienne** зона повітряного наближення
- **zone d'approche d'aérodrome** зона підходу до аеродрому
- **zone d'atterrissage sans visibilité** зона посадки за приладами
- **zone d'atterrissage** посадкова зона
- **zone de barrage aérien** зона повітряного бар'єру
- **zone de brouillage** зона глушіння
- **zone de compression de l'onde de choc** зона стиснення ударної хвилі
- **zone de décélération** зона гальмування
- **zone de décollement des filets d'air** зона розділення потоку
- **zone de dépression de l'onde de choc** зона розбавлення ударної хвилі
- **zone de faisceau guide d'alignement** зона курсового радіомаяку
- **zone de flutter** зона флатера
- **zone de guidage par radar** зона радіолокаційного наведення
- **zone de mauvaise visibilité** зона поганої видимості
- **zone de navigation** маршрутна зона

- **zone de non-transgression (NTZ)** нетрансгресійна зона
- **zone de passage d'aile** зона центроплану
- **Zone de Point Fixe** злітно-посадкова смуга
- **zone de portée d'émetteur** зона дії передавача
- **zone de présentation à l'atterrissage** зона заходу на посадку
- **zone de radioguidage** зона радіонаведення
- **zone de recherche, zone explorée, zone surveillée** зона пошуку
- **zone de recouvrement latéral photo** зона бічного перекриття аерофотознімків
- **zone de sillage** зона аеродинамічного затінення
- **zone de surcharges** зона перевантаження
- **zone de tourbillons** зона турбулентності (вихрова зона)
- **zone de transit direct** зона прямого транзиту
- **zone de vols en basses altitudes** зона польотів на малій висоті
- **zone dégagée d'obstacles (OFZ)** зона, вільна від перешкод
- **zone d'exclusion aérienne** безпольотна зона
- **zone réglementée (R)** зона обмеження польотів

Zoom (*n. m.*) крутий підйом, різкий набір висоти, «гірка», «свічка» (фігура пілотажу)

Навчальне видання

Олена Валеріївна **СТЕФУРАК**

Світлана Валеріївна **НАМЕСТЮК**

**DICTIONNAIRE
FRANÇAIS-UKRAINIEN
DES TERMES DE L'AERONAUTIQUE**

Навчальний посібник

Підписано до друку 20.11.2025. Формат 60 x 84/16.

Електронне видання. Ум.-друк. арк. 11,3.

Обл.-вид. арк. 12,2. Зам. Н-082.

Видавництво Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича

58012, Чернівці, вул. Коцюбинського, 2

e-mail: ruta@chnu.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК No 891 від 08.04.2002 р.